

Travaux en groupe et en binôme

GROEPS- EN DUOWERK →

Traits de caractère : déterminer des contextes

1. Contexten bepalen voor karaktereigenschappen

Professions : déterminer qualités et attitudes

2. Eigenschappen en houdingen bij beroepen bepalen

Ma profession

3. Mijn beroep

Parler de sa jeunesse

4. Praten over je jeugd

Parler des langues qu'on a apprises

5. Praten over de talen die je hebt geleerd

Parler d'évènements importants

6. Praten over belangrijke gebeurtenissen

Organisations écologistes : s'en faire une opinion

7. Een mening vormen over milieuorganisaties

Décrire et reconnaître des paysages

8. Landschappen beschrijven en herkennen

Etes-vous écologique ?

9. Doe je groen?

Paysages : les décrire et comparer

10. Landschappen beschrijven en vergelijken

Vivre et laisser vivre

11. Leven en laten leven

De petits conflits

12. Kleine conflicten

Décrire sa cuisine

13. Je keuken beschrijven

Faire le ménage

14. Het huishouden doen

1. GROEPSGESPREK

Ci-dessous se trouvent des traits de caractère et des attitudes. Imaginez pour chaque adjectif une situation concrète dans laquelle il est bien de disposer de ce trait de caractère, ou d'adopter cette attitude.

Dans quelle(s) situation(s) est-il bien ...

... d'être **économique** ?

In welche situatie(s) is het goed ...

vb. ... om **zuinig** te zijn?

→ *Als je niet veel geld hebt. of: Als je te veel hebt uitgegeven.*

... d'être **généreux** ?

1. ... om **gul** te zijn?

→

... d'être **ambitieux** ?

2. ... om **ambitieus** te zijn?

→

... de ne pas être **timide** ?

3. ... om **niet verlegen** te zijn?

→

... d'être **bien habillé(e)** ?

4. ... om **goed gekleed** te zijn?

→

... d'être **égoïste** ?

5. ... om **egoïstisch** te zijn?

→

... d'être **sûr de soi, confiant** ?

6. ... om **zelfverzekerd** te zijn?

→

... de garder une attitude **modeste** ?

7. ... om **bescheiden** op te stellen?

→

... de rester **réaliste** ?

8. ... om **nuchter** te blijven?

→

... de réagir de façon **émotive** ?

9. ... om **emotioneel** te reageren?

→

... d'être **discret** ?

10. ... om **discreet** te zijn?

→

... d'avoir du **charisme** ?

11. ... om **charisma** te hebben?

→

... d'être **flexible** ?

12. ... om **flexibel** te zijn?

→

... de montrer du **sens de l'humour** ?

13. ... om **gevoel voor humor** te tonen?

→

... d'être **curieux** ?

14. ... om **nieuwsgierig** te zijn?

→

2. GROEPSGESPREK

Geef voor elk van onderstaande beroepen aan welke twee houdingen of karaktereigenschappen van essentieel belang zijn voor een goede uitvoering ervan. Geef ook steeds een eigenschap aan die niet (zo) belangrijk is.

Indiquez pour chacune des professions ci-dessous deux attitudes ou traits de caractère qui sont essentiels pour une bonne mise en œuvre de la profession. Indiquez également un trait qui n'est pas (trop) important.

vb een leraar

- *Een leraar moet geduldig en eerlijk zijn.*
- *Een leraar hoeft niet discreet te zijn.*

1. een chirurg

→

.....

2. een diplomaat

→

.....

3. een bankier

→

.....

4. een politicus

→

.....

5. een manager

→

.....

6. een zanger

→

© Institut Néerlandais 2010

3. GROEPSGESPREK

Wat zijn de beroepen van je groepsgenoten? Welke eigenschappen zijn belangrijk bij de uitvoering van die beroepen?

Quelles sont les professions de vos condisciples ? Quelles caractéristiques sont importantes à la mise en œuvre de ces professions ?

VOORBEELD <i>leraar</i> ↓ <i>geduldig & eerlijk</i>	BEROEP 1 ↓	BEROEP 2 ↓
BEROEP 3 ↓	BEROEP 4 ↓	BEROEP 5 ↓
BEROEP 6 ↓	BEROEP 7 ↓	BEROEP 8 ↓

4. Duowerk

En groupes de deux, parlez de votre jeunesse. Laissez-vous guider éventuellement par les questions suivantes.

Praat in groepjes van twee over je jeugd. Laat je eventueel leiden door de volgende vragen.

Où es-tu né ? Et où as-tu grandi ?

1. Waar ben je geboren? En waar ben je opgegroeid?

Viens-tu d'une grande famille ?

2. Kom je uit een groot gezin?

Tes parents, travaillent-ils ou travaillaient-ils tous les deux ?

3. Werken of werkten je ouders allebei?

T'arrivait-il de te disputer avec ton frère / tes frères et / ou ta sœur / tes sœurs ?

4. Had je wel eens ruzie met je broer(s) en / of zus(sen)?

Devais-tu contribuer au ménage ?

5. Moest je meehelpen in het huishouden?

Etant enfant, qu'aimais-tu faire ?

6. Wat deed je als kind graag?

Est-ce que vous partiez en vacances ?
Comment ? Où ?

7. Gingent jullie op vakantie? Hoe? Waar?

© Institut Néerlandais 2010

Quelles sont les choses que tu étais obligé de faire autrefois et que tu n'as plus besoin de faire maintenant ?

8. Welke dingen moest je vroeger doen en hoef je nu niet meer te doen?

Avais-tu beaucoup de jouets ?
Jouais-tu souvent à l'extérieur ?

9. Had je veel speelgoed? Speelde je vaak buiten?

Te souviens-tu de tes maîtres et maîtresses ?

10. Herinner je je je meesters en juffen nog?

Avais-tu le droit de veiller tard ?

11. Mocht je laat opblijven?

T'arrivait-il d'aller passer quelques jours chez quelqu'un de ta famille ou chez des ami(e)s ?

12. Ging je weleens logeren bij familie of bij vriendjes / vriendinnetjes?

5. GROEPS- EN DUOWERK

Bedenk samen een tiental vragen die je zou willen stellen rond het thema « ervaringen uitwisselen over de talen die je hebt geleerd. » De docent schrijft alle vragen op het bord.

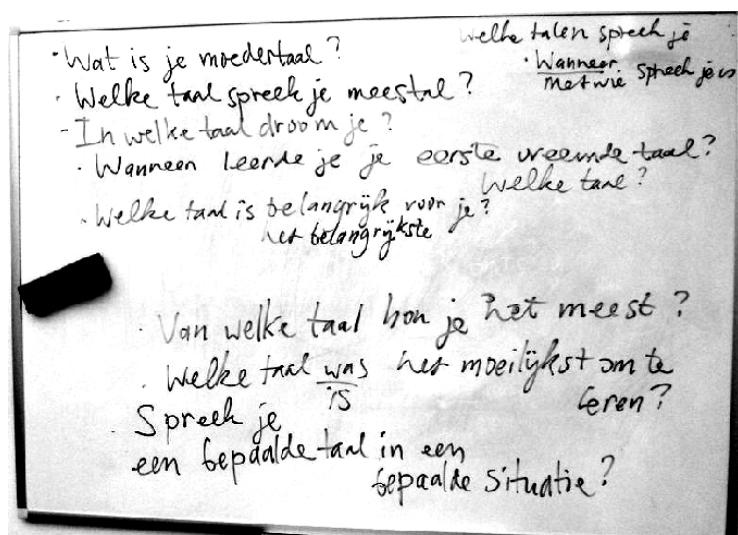
Ga dan in groepjes van twee zitten en stel elkaar de vragen.

Imaginez ensemble une dizaine de questions que vous aimerez poser autour du thème « échanger sur les langues qu'on a apprises. » Le professeur écrit toutes les questions au tableau.
Mettez-vous ensuite en groupes de deux et interrogez-vous.

vb Wat is je moedertaal?

1. ?
2. ?
3. ?
4. ?
5. ?
6. ?
7. ?
8. ?
9. ?
10. ?

© Institut Néerlandais 2010

6. Duowerk

Demandez à votre condisciple, pour les situations décrites ci-dessous,

- Comment vous sentiez-vous, lorsque ... ?
- Où étiez-vous, lorsque ... ?
- Qu'avez-vous fait en premier, lorsque ... ?

Vraag aan je groepsgenoot, voor de onderstaande situaties:

- Hoe voelde je je, toen ... ?
- Waar was je, toen ... ?
- Wat heb je als eerste gedaan, toen ... ?

... lorsque vous aviez eu un petit frère ou une petite sœur ?

1. ... toen je een broertje of een zusje kreeg?

... lorsque vous deviez aller à l'école pour la première fois ?

2. ... toen je voor het eerst naar school moest?

... lorsque vous aviez rencontré votre premier(e) petit(e) ami(e) ?

3. ... toen je je eerste vriendje / vriendinnetje had?

... lorsque vous êtes allé au collège ?

4. ... toen je naar de middelbare school ging?

... lorsque vous avez obtenu votre baccalauréat ?

5. ... toen je je eindexamen haalde?

... lorsque vous avez obtenu votre permis de conduire ?

6. ... toen je je rijbewijs haalde?

© Institut Néerlandais 2010

... lorsque vous aviez eu votre premier emploi ?

7. ... toen je je eerste baan had?

lorsque vous vous êtes marié, où vous vous êtes mis en concubinage ?

8. ... toen je ging trouwen, of ging samenwonen?

... lorsque vous êtes devenu mère ou père pour la première fois ?

9. ... toen je voor het eerst moeder of vader werd?

... lorsque

10. ... toen

7A DUOWERK

CURSIST A

1. LEZEN

Hieronder vind je twee korte beschrijvingen van organisaties die zich inzetten voor het milieu. Lees de beschrijvingen voor aan je medecursist.

Vereniging Natuurmonumenten

De Vereniging Natuurmonumenten werkt aan een schoon Nederland met voldoende ruimte voor de natuur. Natuurmonumenten vindt dat de natuur en het landschap erg belangrijk zijn voor mensen. Natuurmonumenten wil dat de mensen de natuur ingaan en van de natuur genieten. Daardoor worden de mensen zich ook bewust van de waarde van de natuur voor ons allemaal.

Natuurmonumenten beschermert de natuur, het landschap en de cultuur door gebieden aan te kopen en er op professionele manier voor te zorgen. Zij probeert mensen te laten zien dat natuur- en landschapsbescherming belangrijk is voor Nederland. Dit doet zij door het Nederlandse publiek te informeren over haar werk. Een belangrijk middel daarbij is het blad dat de vereniging uitgeeft.

de vereniging l'association

de waarde la valeur

het middel le moyen

werken aan oeuvrer pour

beschermen protéger

het blad la revue

bewust van conscient de

het gebied le terrain

uitgeven publier, éditer

(naar: www.natuurmonumenten.nl)

Greenpeace Nederland

Greenpeace is een onafhankelijke internationale milieuorganisatie met kantoren in veertig landen. Over de hele wereld vraagt Greenpeace aandacht voor milieuproblemen en stimuleert zij oplossingen. Het doel is een wereld met een schoon milieu.

Greenpeace voert actie, overlegt en doet onderzoek. De acties van Greenpeace zijn daarbij een sterk middel. De acties van Greenpeace vallen onder andere op doordat de actievoerders vaak echt hun lichaam gebruiken. Denk bijvoorbeeld aan de Greenpeacemedewerkers die in kleine bootjes op volle zee hun acties uitvoeren. Daarbij probeert Greenpeace altijd zo veel mogelijk publiciteit te zoeken voor haar acties. In Nederland voert Greenpeace onder meer actie voor de sluiting van de kerncentrale in Borssele.

(naar: www.greenpeace.nl)

de wereld le monde

actie voeren mener des actions

de sluiting la fermeture

de aandacht l'attention

overleggen délibérer, concerter

de kerncentrale la centrale

stimuleren encourager, favoriser

opvallen se faire remarquer

nucléaire

2. LUISTEREN

Luister naar je medecursist. Beantwoord de vragen. Vul in.

Stichting Natuur en Milieu

Partij voor de Dieren

1.

Wat is het doel van de organisatie?

2.

Hoe probeert de organisatie het doel te bereiken?

7B DUOWERK

CURSIST B

1. LUISTEREN

Luister naar je medecursist. Beantwoord de vragen. Vul in.

Vereniging Natuurmonumenten

Greenpeace Nederland

1. Wat is het doel van de organisatie?		
2. Hoe probeert de organisatie het doel te bereiken?		

2. LEZEN

Hieronder vind je twee korte beschrijvingen van organisaties die zich inzetten voor het milieu. Lees de beschrijvingen voor aan je medecursist.

Stichting Natuur en Milieu

Stichting Natuur en Milieu is een onafhankelijke organisatie die opkomt voor een gezonde natuur en een gezond milieu. Stichting Natuur en Milieu wil werken aan een samenleving waarin milieu, natuur en landschap met zorg worden behandeld. Zij wil werken aan een wereld waarin iedereen kan genieten van de natuur, ook dichtbij huis. Waar mensen gezonde lucht kunnen inademen en kunnen reizen zonder dat ze het milieu – en elkaar – grote schade toebrengen.

Natuur en Milieu probeert dit doel te bereiken door het doen van onderzoek en door het voeren van acties. Hiermee wil zij de discussie over het milieu stimuleren. Verder probeert Natuur en Milieu invloed te hebben op mensen die de beslissingen over nieuwe wetten nemen. Natuur en Milieu is daarom op de plaatsen waar de beslissingen worden genomen. In Nederland, maar ook in andere Europese landen. (naar: www.natuurenmilieu.nl)

opkomen voor défendre

behandelen traiter

de invloed l'influence

de samenleving la société

inademen respirer, aspirer

de beslissing la décision

Partij voor de Dieren

De Partij voor de Dieren wil dat mensen niet alleen aan hun portemonnee denken, maar ook aan het welzijn van de dieren. Daarmee wil de partij een einde maken aan het leed van dieren. Voor de PvdD geldt: wie beschaafd omgaat met dieren, gaat ook beschaafd om met elkaar.

De partij heeft afgevaardigden in het parlement. Deze kamerleden vragen in het parlement maar ook tegenover de pers telkens aandacht voor de dieren. De Partij voor de Dieren zet ook de andere politieke partijen onder druk om meer te doen voor het dierenwelzijn. (naar: www.partijvoordedieren.nl)

het welzijn le bien-être

beschaafd de façon civilisée

de afgevaardigde le représentant

het leed la souffrance

omgaan met traiter

onder druk zetten mettre sous

gelden valoir

tegenover vis-à-vis de

pression

8A DUOWERK

CURSIST A

Ci-dessous 4 photos de paysages avec un petit texte descriptif. Lisez chaque texte à haute voix à votre partenaire d'exercice. Faites en sorte qu'il / elle ne peut pas voir votre feuille !

landschap 1

Dit is voor mij een van de allermooiste plekken van Nederland, hier langs de rivier die zo kalm en langzaam naar de horizon stroomt. En elke honderd meter, die bomen die waken over het land. Prachtig in de zomer het groen van het gras tegen het blauw van de lucht, en het water!

landschap 2

Kijk, hier heb je een heel mooie plek in Nederland. Overal velden en bos in een heel gevarieerd landschap. De heuvels zijn niet zo hoog, maar vlak is het zeker niet. En beneden, in het dal, daar stroomt een riviertje. Je hoort er alleen het kabbelende water, want auto's komen er niet.

landschap 3

Mooi hè, dat mysterieuze water dat stil lijkt te staan in dat vlakke land. Echt wilde natuur waar de mens uit wegblijft. En hier en daar langs de rivier een stukje strand, zo door de natuur gevormd. En bomen en wilde struiken groeien waar ze willen. Zelfs op de eilandjes in de rivier.

landschap 4

Dit is nou een landschap waar ik van hou, met die smalle wegen die door de bergen en de dalen slingeren. En je wordt steeds verrast door nieuwe vergezichten, met die bergtoppen die steeds dichterbij komen. Echt de ideale plek om de hele dag heerlijk rustig te wandelen.

2. LANDSCHAPSBESCHRIJVINGEN BEGRIJPEN

Ecoutez les descriptions de votre partenaire et notez le numéro de chaque description à côté de la photo qui convient.

beschrijving
nr

beschrijving
nr

beschrijving
nr

beschrijving
nr

8B DUOWERK

CURSIST B

Ecoutez les descriptions de votre partenaire et notez le numéro de chaque description à côté de la photo qui convient.

beschrijving
nr

beschrijving
nr

beschrijving
nr

beschrijving
nr

Ci-dessous 4 photos de paysages avec un petit texte descriptif. Lisez chaque texte à haute voix à votre partenaire d'exercice. Faites en sorte qu'il / elle ne peut pas voir votre feuille !

landschap 1

Ik kan uren op het strand zitten, mooi weer of geen mooi weer. En dan naar de zee kijken, en die golven die altijd maar weer opnieuw komen en gaan. Grijze lucht of blauwe lucht, dat maakt me niet uit. Zolang ik de zee kan zien, de zee kan horen, de zee kan ruiken, ben ik gelukkig.

landschap 2

Hier heb je nog zo'n echt Hollands landschap. Kijk eerst eens naar die rij bomen daar aan de horizon! Zie je ze? Daarachter loopt het water. En hier op de voorgrond, rood, geel, paars, alle kleuren. Het is gewoon prachtig om te zien, al die bloemen! Heb je je fototoestel bij je?

landschap 3

En wat vind je van dit landschap? Voor mij heeft het wel wat, weet je, die menselijke elementen in de polder. Kijk eens hoe die windturbines daar mooi in een rijtje staan, daar langs die rechte sloot onderaan de dijk. Erg indrukwekkend hoor, als je er met je fiets langsrijdt, dat kan ik je verzekeren!

landschap 4

Kijk nou hoe mooi: dat lichtgekleurde zand. En rechts de zee, altijd de zee. Het strand lijkt oneindig. Ik kan hier uren wandelen, zo langs de zee. Als kind woonden we hier vlakbij en elke zaterdag speelden we hier in de duinen. En in de zomer, ja dan zwommen we in zee!

9. DUOWERK

1. Voer in groepen van twee de volgende enquête uit.

Schrijf de totaalscore van je duowerkpartner op.

1. Hoe ga je naar je werk?

- (a) 2 Met de fiets of lopend.
- (b) 1 Met het openbaar vervoer.
- (c) 0 Met de auto.

3. Wat doe je met oude batterijen?

- (a) 0 Ik gooi ze in de prullenbak.
- (b) 1 Ik hou ze thuis.
- (c) 2 Ik breng ze naar de chemokar.

5. Wat voor groente eet je?

- (a) 2 Meestal verse groente uit mijn land.
- (b) 1 Meestal verse groente.
- (c) 0 Meestal diepvriesgroente.

7. Wat doe je met lege flessen? © Institut Néerlandais 2010

- (a) 2 Die doe ik altijd in de glasbak.
- (b) 1 Die doe ik bijna altijd in de glasbak.
- (c) 0 Die doe ik vaak in de vuilnisbak.

9. Laat je de kraan lopen als je je tanden poetst?

- (a) 2 Nooit.
- (b) 1 Heel zelden.
- (c) 0 Meestal of altijd.

11. Je hebt 1 uur pauze. Doe je je computer uit?

- (a) 2 Altijd.
- (b) 1 Soms.
- (c) 0 Nooit.

13. Hoe hoog staat je thermostaat in de winter?

- (a) 2 Op 17 graden.
- (b) 1 Op 18 graden.
- (c) 0 Op 19 graden of hoger.

2. Gooi je oud papier in de papierbak?

- (a) 0 Nooit.
- (b) 2 Altijd.
- (c) 1 Meestal.

4. Hoe vaak neem je het vliegtuig?

- (a) 2 Minder dan één keer per jaar.
- (b) 1 Eén keer per jaar.
- (c) 0 Meer dan één keer per jaar.

6. Hoe doe je de afwas?

- (a) 2 Op de Nederlandse manier.
- (b) 0 Op de Franse manier.
- (c) 1 Ik heb een vaatwasser.

8. Hoe vaak neem je een bad?

- (a) 2 Nooit of bijna nooit.
- (b) 1 Ten minste één keer per maand.
- (c) 0 Ten minste één keer per week.

10. Doe je het licht uit als je een kamer uitgaat?

- (a) 2 Altijd.
- (b) 0 Nooit of bijna nooit.
- (c) 1 Bijna altijd.

12. Heb je spaarlampen?

- (a) 2 Al mijn lampen zijn spaarlampen.
- (b) 0 Ik heb geen enkele spaarlamp.
- (c) 1 Ik heb een paar spaarlampen.

14. Eet je vlees?

- (a) 0 Ja, elke dag of bijna elke dag.
- (b) 2 Nooit of bijna nooit.
- (c) 1 Niet vaker dan drie keer per week.

Totaalscores

Duowerkpartner

Ikzelf

2. Discussieer met de hele groep over de vragen en over de scores.

10. GROEPGESPREK

Sur cette page et sur la page suivante, vous voyez à chaque fois deux paysages, l'un aux Pays-Bas, l'autre en France. Discutez-en ensemble.

Op deze en de volgende bladzijde zie je telkens twee landschappen, het ene in Nederland, het andere in Frankrijk. Bespreek samen de landschappen.

© Institut Néerlandais 2010

Op deze en de vorige bladzijde zie je telkens twee landschappen, het ene in Nederland, het andere in Frankrijk.
Bespreek samen de landschappen.

Sur cette page et la page précédente, vous voyez à chaque fois deux paysages, l'un aux Pays-Bas, l'autre en France. Discutez-en ensemble.

© Institut Néerlandais 2010

11A GROEPSGESPREK

Vivre et laisser vivre. Discutez ensemble des situations ci-dessous.

Samedi prochain, vous allez faire une fête chez vous. Vous avez invité une vingtaine d'amis.

Allez-vous prévenir les voisins ?
Si oui, de quelle façon ?

Il est vendredi soir. Vous avez travaillé dur pendant toute la semaine. Vers 22h30, vous entendez de la musique chez vos voisins du dessus, ainsi que des personnes qui rient et qui crient.

Est-ce que vous montez pour leur dire de faire un peu moins de bruit ?

Si oui, à quelle heure montez-vous ?
Les voisins ne tiennent pas compte de vous. Appelez-vous la police ?

Vous êtes au cours de néerlandais. Votre co-apprenant à côté n'arrête pas de tapoter sur la table, avec son stylo.

Est-ce que vous en dites quelque chose ?
Si oui, que dites-vous ?

Avec votre compagne, vous êtes en train de regarder la télé, sur votre canapé. Juste au moment où le film est plein de suspense, il / elle fait un rot.

Que faites-vous ?
Que dites-vous si cela se reproduit cinq minutes plus tard ?

Vous travaillez dans un bureau avec trois collègues. Un des collègues est tout le temps en train de téléphoner avec un ami.

Allez-vous le / la voir pour lui en parler ?
Que dites-vous alors ?

Leven en laten leven.
Discussieer samen over onderstaande situaties.

1. Komende zaterdag ga je een feestje geven in je huis. Je hebt een twintigtal vrienden uitgenodigd.
 - a) Ga je de buren waarschuwen?
 - b) Zo ja, op welke manier doe je dat?
2. Het is vrijdagavond. Je hebt de hele week hard gewerkt. Rond half elf hoor je muziek bij je bovenburen. Je hoort ook allemaal lachende en gillende mensen.
 - a) Ga je naar boven om te zeggen dat ze wat minder lawaai moeten maken?
 - b) Zo ja, hoe laat ga je dan naar boven?
 - c) De buren trekken zich niets van je aan. Bel je de politie?
3. Je zit op de Nederlandse les. Je medecursist naast je zit de hele tijd met zijn pen op de tafel te tikken.
 - a) Zeg je er iets van?
 - b) Zo ja, wat zeg je dan?
4. © Institut Néerlandais 2010

U zit met uw partner op de bank naar de televisie te kijken. Net als de film heel spannend is, laat uw partner een boer.

 - a) Wat doe je?
 - b) Wat zeg je als het vijf minuten later weer gebeurt?
5. Je werkt met drie collega's in een kantoorruimte. Een van je collega's zit altijd te telefoneren met een vriend.
 - a) Ga je naar hem / haar toe om er iets van te zeggen?
 - b) Wat zeg je dan?

11B GESPREKJES VOOR DE GROEP

Eventuellement :

Faites jouer à chaque fois un scénario devant le groupe, à chaque fois par deux étudiants différents.

Eventueel:

Laat steeds een scenario voor de hele groep naspelen door steeds twee verschillende cursisten.

12A DUOWERK

CURSIST A

Hieronder staan vier scenario's.

In de eerste twee speel je de persoon die gaat klagen.

In de laatste twee speel je de persoon bij wie er geklaagd wordt.

Ci-dessous se trouvent quatre scénarios.

Dans 1 et 2, vous jouez la personne qui va se plaindre.

Dans 3 et 4, vous jouez la personne chez qui on vient se plaindre.

1. Muziek bij de buren

Je buurman / buurvrouw, die in een café werkt, komt altijd laat thuis.

De laatste weken neemt hij / ze dan af en toe vrienden mee. Ze luisteren dan vaak naar harde muziek, waarvan je niet kan slapen.

Door de week werk je en sta je elke dag vroeg op. In het weekend speel je thuis piano. Je vindt het fijn om dat 's morgens te doen.

Het is zondagmiddag, twee uur. Je gaat bij de buurman / buurvrouw aanbellen en je vraagt vriendelijk of hij of zij 's avonds en 's nachts geen muziek meer wil opzetten.

Votre voisin / voisine, qui travaille dans un café, rentre toujours tard. Depuis quelques semaines, il / elle ramène parfois des amis et ils écoutent de la musique qui vous empêche de dormir.

Vous travaillez en semaine et tous les jours vous vous levez de bonne heure. Pendant le week-end, vous jouez du piano. Vous aimez le faire le matin.

Il est dimanche, quatorze heures. Vous allez sonner chez le voisin / la voisine et vous demandez gentiment s'il / elle veut bien ne plus mettre de la musique le soir.

2. De boom van de buren

Je woont in een rustige straat, op de begane grond. Je bent heel blij met je woning, maar er is een probleem: je woonkamer is donker, omdat de boom in de tuin van de buren al het licht wegneemt.

Het is zaterdagochtend, de eerste lentedag. Je gaat met de buren praten. Je wil dat ze de boom weghalen en je zegt dat je anders gaat klagen bij de gemeente. © Institut Néerlandais 2010

Vous habitez une rue tranquille, au rez-de-chaussée. Vous êtes très content de votre logement, mais il y a un problème : votre salon est sombre, parce que l'arbre du jardin des voisins enlève toute la lumière.

Il est samedi matin, la première journée du printemps. Vous allez voir vos voisins. Vous voulez qu'ils enlèvent l'arbre, sinon vous allez porter plainte auprès de la mairie.

3. Je hotel is geweldig

Je werkt in een viersterrenhotel. Sinds een paar maanden ben je het hoofd van de receptie.

Het is maandagochtend. Je hotel is bijna helemaal vol: er is nog één kamer vrij, de allerduurste kamer van het hele hotel. Alle andere kamers zijn bezet. Er komt een gast naar je toe.

Vous travaillez dans un hôtel quatre étoiles. Depuis quelques mois, vous êtes le / la responsable de la réception.

Il est lundi matin. Votre hôtel est presque complet : il reste une seule chambre, la plus chère de tout l'hôtel. Toutes les autres chambres sont occupées. Un client vient vers vous.

4. Het is rustig op kantoor

Sinds een paar maanden werk je bij een nieuw bedrijf. Je werk is interessant, maar het is rustig op kantoor.

Je hebt altijd veel contact met je familie en vrienden. En je houdt ervan ze af en toe op te bellen.

Het is dinsdagmiddag, na de lunchpauze. Je hebt je werk gedaan. Je wil je zus opbellen, als een collega naar je toekomt.

Depuis quelques mois, vous travaillez dans une nouvelle entreprise. Votre travail est intéressant, mais c'est une période calme au bureau.

Vous avez toujours beaucoup de contacts avec votre famille et vos amis. Vous aimez les appeler de temps à autre.

Il est mardi après-midi, après la pause déjeuner. Vous avez terminé votre travail. Vous voulez appeler votre sœur, quand un collègue vient vers vous.

12B DUOWERK

CURSIST B

Ci-dessous se trouvent 4 scénarios. Dans 1 et 2, vous jouez la personne qui va se plaindre. Dans 3 et 4, vous jouez la personne chez qui on vient se plaindre.

Vous travaillez dans un café et vous rentrez tard le soir. Vous aimez écouter un peu de musique à ce moment-là.

Vous aimez faire la grasse matinée. Pendant le week-end, vous n'y arrivez pas, parce que vous entendez le piano chez les voisins.

On est dimanche, quatorze heures. On sonne. Vous allez à la porte pour ouvrir.

Hieronder staan vier korte scenario's. In de eerste twee speel je de persoon bij wie er geklaagd wordt. In de laatste twee speel je de persoon die gaat klagen.

1. Lekker muziek luisteren

Je werkt in een café en je komt 's avonds laat thuis. Je luistert dan nog graag een beetje naar muziek.

Je houdt ervan om 's morgens uit te slapen. In het weekend lukt dat vaak niet, omdat je pianospel hoort bij je buren.

Het is zondagmiddag, twee uur. De bel gaat. Je gaat naar de deur om open te doen.

2. Trots op je tuin

Je woont in een rustige straat, in een mooi huis. Je hebt een grote tuin met een paar prachtige bomen. In de zomer zit je graag in je tuin, in de schaduw onder de bomen.

Op een zaterdagochtend in de lente kom je je buurman / buurvrouw tegen, op straat voor je huis. Je gaat naar hem / haar toe en vraagt hoe het gaat.

3. De televisie doet het niet

Het is maandagochtend. Je hebt geslapen in een chic en duur hotel. Je bent gisteravond laat aangekomen. Om nog even te relaxen wilde je een beetje naar de televisie kijken, maar de televisie deed het niet. Je was van plan de hele week in het hotel te blijven.

Na je ontbijt ga je naar de receptie, om het probleem uit te leggen. Je wil een kamer met een televisie die het doet. Je wil uiteraard niets extra betalen.

© Institut Néerlandais 2010

4. Je collega zit de hele dag te bellen

Je werkt al jaren op hetzelfde kantoor. Sinds een paar maanden heb je een nieuwe collega. De laatste tijd zit deze steeds vaker privételefoongesprekken te houden. Je ergert je aan al die gesprekken en je vindt ook dat je collega te hard praat.

Het is dinsdagmiddag, na de lunchpauze. Je gaat naar je collega om te praten over zijn / haar belgedrag en over je ergernis.

On est lundi matin. Vous venez de dormir dans un hôtel chic et cher. Vous êtes arrivé tard hier, et pour vous détendre quelque peu vous vouliez regarder la télé. Mais la télé ne marchait pas. Vous aviez l'intention de rester toute la semaine.

Après le petit-déjeuner, vous allez à la réception pour expliquer votre cas. Vous voulez une chambre avec une télé qui marche. Bien évidemment, vous n'êtes pas prêt à payer un euro de plus.

Depuis des années, vous travaillez dans le même bureau. Depuis quelques mois, vous avez un nouveau collègue. Ces derniers temps, ce collègue a de plus en plus d'appels téléphoniques privés, ce qui vous énerve, d'autant qu'il parle fort.

On est mardi après-midi, après la pause déjeuner. Vous allez voir votre collègue afin de lui parler de son comportement au téléphone et de votre irritation.

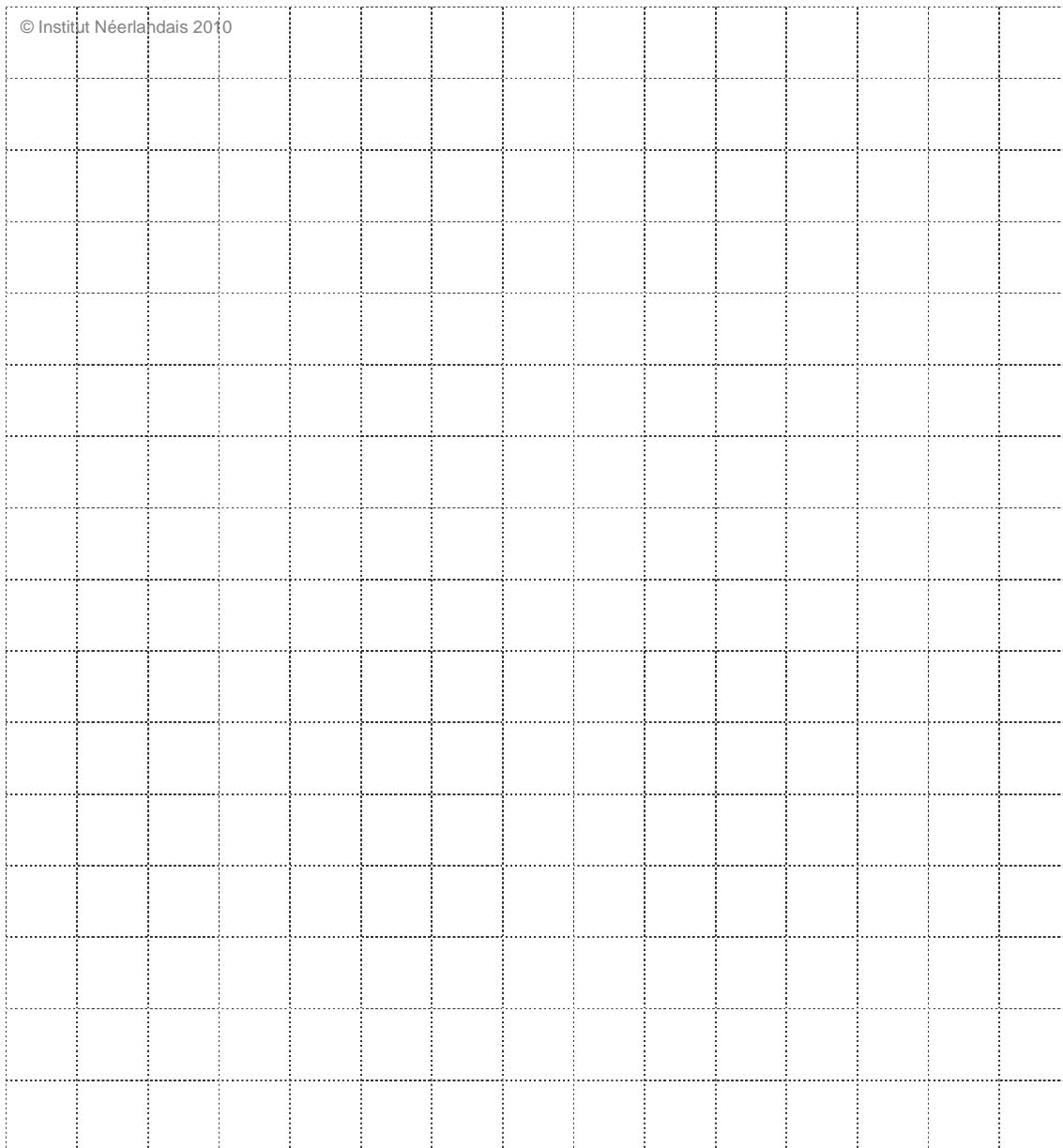
13. DUOWERK**CURSIST A EN B**

(1) Vertel aan je duowerkpartner hoe je keuken eruitziet.

(1) Décrivez votre cuisine à votre partenaire de travail en binôme.

(2) Je duowerkpartner beschrijft zijn / haar keuken. Teken deze in onderstaande plattegrond.

(2) Votre partenaire de travail décrit sa cuisine. Dessinez-la dans le plan ci-dessous.

© Institut Néerlandais 2010									

14. GROEPSGESPREK

Ci-dessous se trouvent des propos sur différents aspects des tâches ménagères et de la pratique du ménage.

Déterminez pour vous-même ce que vous pensez de ces propos. Prenez des notes éventuelles.

Comparez vos opinions avec les autres personnes dans le groupe. Menez une conversation en groupe.

Après le repas, je débarrasse et je range toujours le plus rapidement possible.

Je fais la vaisselle avec une brosse.

Je pose toujours la vaisselle lavée dans un égouttoir.

Je remets tout de suite toute la vaisselle et tous les couverts à leur place, dans le buffet, les placards ou le tiroir à couverts.

© Institut Néerlandais 2010

Chaque jour, je retire le sac poubelle de la poubelle, même si il n'est pas plein.

Je vérifie alors toujours s'il y a quelque chose dans le réfrigérateur qui doit être jeté aussi.

Je remets tout de suite un nouveau sac dans la poubelle.

Hieronder staat een aantal uitspraken over verschillende aspecten van huishoudelijke taken en het doen van het huishouden.

1. Bepaal voor jezelf wat je van de uitspraak vindt. Maak eventueel notities voor jezelf.
 2. Vergelijk je mening met de anderen in de groep.
Houdt een groepsgesprek.
-
1. Na het eten ruim ik altijd zo snel mogelijk op.
 - Ja.
 - Nee.
 - Dat hangt ervan af.
 2. Ik doe de afwas met een borstel.
 - Ja.
 - Nee.
 - Dat hangt ervan af.
 3. Ik zet de gewassen vaat altijd in een afdruiptrek.
 - Ja.
 - Nee.
 - Dat hangt ervan af.
 4. Ik zet alle vaat en ik leg al het bestek meteen terug op zijn plaats, in de keukenkast, de kastjes of de bestekla.
 - Ja.
 - Nee.
 - Dat hangt ervan af.
 5. Elke dag haal ik de vuilniszak uit de bak, ook als hij niet vol is.
 - Ja.
 - Nee.
 - Dat hangt ervan af.
 6. Ik controleer dan altijd of er iets in de koelkast ligt dat ook weg moet.
 - Ja.
 - Nee.
 - Dat hangt ervan af.
 7. Ik doe altijd meteen een nieuwe vuilniszak in de bak.
 - Ja.
 - Nee.
 - Dat hangt ervan af.

8. Ik maak het toilet elke dag schoon.

- Ja.
- Nee.
- Dat hangt ervan af.

Je nettoie les toilettes tous les jours.

9. Ik maak de bovenkant van het toilet met een stukje papier schoon.

- Ja.
- Nee.
- Dat hangt ervan af.

Je nettoie le haut des toilettes avec un bout de papier.

10. Ik gebruik altijd een speciale boodschappentas.

- Ja.
- Nee.
- Dat hangt ervan af.

Je me sers toujours d'un cabas spécial pour faire les courses.

11. Ik ga altijd naar dezelfde supermarkt. Daar heb ik een vast parcours.

- Ja.
- Nee.
- Dat hangt ervan af.

Je vais toujours au même supermarché.
J'y ai un parcours fixe.

© Institut Néerlandais 2010

12. Ik maak een boodschappenlijstje voor ik boodschappen ga doen.

- Ja.
- Nee.
- Dat hangt ervan af.

J'établis une liste de courses avant que je parte faire des courses.

13. Ik stofzuig elke week, soms twee keer per week.

- Ja.
- Nee.
- Dat hangt ervan af.

Je passe l'aspirateur toutes les semaines, parfois deux fois par semaine.

14. Elke zaterdag lap ik de ramen.

- Ja.
- Nee.
- Dat hangt ervan af.

Chaque samedi, je lave les vitres.

L'adverbe de lieu « er »

HET PLAATSAANDUIDEND BIJWOORD « ER » →

L'adverbe de lieu « er » 1. Het plaatsaanduidend bijwoord « er »

1. HET PLAATSAANDUIDEND BIJWOORD « ER »

Là où le complément de lieu se trouve en général à droite dans la zone 3, l'adverbe de lieu **er** se place le plus à gauche possible dans cette zone 3.

Waar een plaatsaanduiding doorgaans rechts in het middenstuk staat, staat het plaatsaanduidend bijwoord **er** zo links mogelijk in dat middenstuk:

	1	2	3	4	5
J'ai habité huit ans à Amsterdam.	Ik	heb	acht jaar	in Amsterdam	gewoond.
J'y ai habité huit ans.	Ik	heb	er	acht jaar	gewoond.
Dimanche nous avons bien déjeuné dehors.	Zondag	hebben	we	lekker buiten	geluncht.
Dimanche, nous y avons bien déjeuné.	Zondag	hebben	we er	lekker	geluncht.

OEFENING 1

Zet « er » op de juiste plaats in de zin.

1. Pascale is nog niet, ze zit nog in de trein.
2. De eerste huizen zijn rond 1890 gebouwd.
3. Mijn broer woont in Utrecht en hij werkt ook.
4. Volgend jaar willen we zeker weer op vakantie gaan.
5. Hij is in 2009 drie maanden in zijn eentje (*tout seul*) geweest.
6. In onze keuken staat een grote tafel met zes stoelen, dus we kunnen dan ook gezellig eten.

OEFENING 2 © Institut Néerlandais 2010

Zet in een juiste volgorde.

1. per maand / eten / ze / twee keer / gaan / er / .
→
2. op straat / gespeeld / ze / veel / er / vroeger / heeft / .
→
3. er / een half uur / ze / meer dan / staan wachten / hebben / .
→
4. hebben / jullie / vorige zomer / gewandeld / er / met wie / ?
→ ?
5. heb ik / veel last / er / van de buurvrouw / van de muziek / sinds een paar weken / .
→

OEFENING 3

Vertaal in het Nederlands.

1. J'y ai attendu le bus.
→
2. Les enfants y jouaient au football tous les mercredis.
→
3. Je ne vais pas à la plage, car il y pleut depuis trois semaines déjà !
→
4. La mairie construit beaucoup de maisons dans ce quartier. Nous voulons aller y habiter aussi.
→

« Er » en tant que sujet provisoire

« ER » ALS VOORLOPIG ONDERWERP →

Introduction

Le sujet de la phrase est indéfini (1) : définition positive

Le sujet de la phrase est indéfini (2) : définition négative

« Er » en tant que sujet provisoire

« Er » en tant que sujet provisoire : place dans la phrase

Petite réflexion (1)

Petite réflexion (2)

Sujet indéfini sans « er » provisoire : définition

Réflexion finale

Inleiding

1. Het onderwerp van de zin is onbepaald (1) : positieve definitie
2. Het onderwerp van de zin is onbepaald (2) : negatieve definitie
3. « Er » als voorlopig onderwerp
4. « Er » als voorlopig onderwerp: plaats in de zin
5. Kleine overweging (1)
6. Kleine overweging (2)
7. Onbepaald onderwerp zonder voorlopig « er »: definitie
8. Slotoverweging

0. INLEIDING

Het Frans kent de structuur **Il y a** om de aanwezigheid van een entiteit uit te drukken, op een gegeven plaats, op een gegeven moment:

- Il y a** un bureau de poste.
- Il y a** un bureau de poste dans ma rue.
- Il y a** maintenant un bureau de poste dans ma rue.
- Il y a** beaucoup de magasins.
- Il y a** beaucoup de magasins dans ma rue.
- Il y a** maintenant beaucoup de magasins dans ma rue

Le français connaît la structure **il y a** pour exprimer la présence d'une entité, à un endroit donné, à un moment donné.

Het Nederlands kent in soortgelijke gevallen de structuren **er is** voor een entiteit in het enkelvoud en **er zijn** voor entiteiten in het meervoud:

- Er is** een postkantoor.
- Er is** een postkantoor in mijn straat.
- Er is** nu een postkantoor in mijn straat.
- Er zijn** veel winkels.
- Er zijn** veel winkels in mijn straat.
- Er zijn** nu veel winkels in mijn straat.

Le néerlandais connaît dans les cas similaires les structures **er is** pour une entité au singulier et **er zijn** pour une entité au pluriel.

Zoals zinnen van dit type, zinnen die een nieuw element in een gegeven context introduceren, in het Frans gebruikmaken van de parafrase **il y a**, zo maken zinnen van dit type in het Nederlands gebruik van de parafrases **er is** en **er zijn**. Zonder deze parafrases worden de zinnen ongrammaticaal :

- ***Un bureau de poste est maintenant dans ma rue.**
- ***Een postkantoor is nu in mijn straat.**

Comme la phrase de ce type, introduisant un nouvel élément dans un contexte donné, est formée à l'aide de la paraphrase **il y a** en français, en néerlandais, la phrase de ce type est formée à l'aide des paraphrases **er is** et **er zijn**, sans lesquelles les phrases seraient agrammaticales.

OEFENING 1

Vertaal in het Frans.

1. Straks is er weer bezoek.

.....

2. Is er niets in de aanbieding?

..... ?

3. Ik geloof dat er wel plaats is.

.....

© Institut Néerlandais 2010

OEFENING 2

Vertaal in het Nederlands.

1. Qu'est-ce qu'il y a à la télé ce soir ?

..... ?

2. Combien de langues y a-t-il dans le monde ?

..... ?

3. Il y a deux choses que vous devez savoir, monsieur.

.....

1. HET ONDERWERP VAN DE ZIN IS ONBEPAALED (1): POSITIEVE DEFINITIE

In zinnen van het bovenstaande type is de constituent die onderwerp in de zin is wat we noemen ‘grammaticaal onbepaald’. Een constituent is grammaticaal onbepaald als hij bestaat uit

- (1) het onbepaald voornaamwoord (ook adjetief voor de laatste twee)

iets	(quelque chose)
wat	(quelque chose)
iemand	(quelqu'un)
niets	(rien)
niemand	(ne personne)
veel	(beaucoup / beaucoup de choses)
weinig	(peu / peu de choses)

- (2) het bijwoord

genoeg	(assez, assez de)
een beetje	(un peu)

- (2) het vraagwoord

wat	(qui)
wie	(qui)
hoeveel	(combien de)

- (3) een nominale constituent die wordt ingeleid door

welk	(quel, quelle, quels, quelles)
welke	(quel, quelle, quels, quelles)
wat voor	(quel genre de, quelle sorte de)

Dans une phrase de ce type, le constituent exprimant le sujet de la phrase est ce que nous appelons ‘grammaticalement indéfini’. Tel est le cas quand ce constituent est :

le pronom indéfini (aussi l’adjectif pour les deux derniers)

iets
wat
iemand
niets
niemand
veel
weinig

l’adverbe
genoeg
een beetje

l’interrogatif
wat
wie
hoeveel

un constituant nominal introduit par
welk
welke
wat voor

2. HET ONDERWERP VAN DE ZIN IS ONBEPAALED (2): NEGATIEVE DEFINITIE

Naast de hierboven genoemde gevallen is een onderwerp ook onbepaald als het een nominale constituent bevat die

- (4) niet wordt ingeleid door het bepaald lidwoord

de
het

En plus des cas mentionnés ci-dessus, un sujet est également indéfini quand il contient un constituant nominal qui n'est pas introduit par l'article défini
de
het

- (5) en ook niet door een bezittelijk adjetief

mijn
je en jouw
uw
zijn
haar
ons en onze
jullie
hun

et pas non plus par un adjetif possessif
mijn
je et **jouw**
uw
zijn
haar
ons et onze
jullie
hun

- (6) en ook niet door een aanwijzend adjetief of voornaamwoord

deze
die
dit
dat

et pas non plus par un démonstratif
deze
die
dit
dat

- (7) en ook niet door

alle	(tous les, toutes les)
elk	(chaque)
ieder	(chaque)

un pas non plus par
alle
elk
ieder

OEFENING 1

Bepaal voor de volgende woordgroepen of ze grammaticaal gezien bepaald of onbepaald zijn.

	bepaald	onbepaald		bepaald	onbepaald
1. een huis	☐	☐	10. mijn huis	☐	☐
2. een nieuw huis	☐	☐	11. alle huizen	☐	☐
3. het huis	☐	☐	12. welk huis?	☐	☐
4. huizen	☐	☐	13. hoeveel huizen?	☐	☐
5. nieuwe huizen	☐	☐	14. dat huis	☐	☐
6. veel huizen	☐	☐	15. elk huis	☐	☐
7. de huizen	☐	☐	16. de beste huizen	☐	☐
8. ieder huis	☐	☐	17. wat voor huis?	☐	☐
9. heel dure huizen	☐	☐	18. het huisje	☐	☐

3. « ER » ALS VOORLOPIG ONDERWERP

Het gebruik van het voorlopig onderwerp **er** zoals in **er is** en **er zijn** is in het Nederlands veel systematischer dan het gebruik van **il y a** in het Frans. De regel over het gebruik van **er** luidt als volgt:

Een zin met een onbepaald onderwerp heeft doorgaans het voorlopig onderwerp « er » nodig.

In het Nederlands geldt dit ongeacht het werkwoord.

Er staan mooie huizen in die buurt.

Il y a de jolies maisons dans ce quartier.

Hoeveel mensen **wonen er** in Amsterdam?

Combien de personnes y a-t-il (qui habitent) à Amsterdam ?

Volgend jaar **komen er** weer een paar Fransen bij dat bedrijf werken.

L'année prochaine, il y aura à nouveau quelques Français qui travailleront au sein de cette entreprise-là.

En néerlandais, l'emploi de **er** comme dans **er is** et **er zijn** est beaucoup plus fréquent que celui de **il y a** en français. Voici la règle concernant l'emploi de **er**.

Une phrase contenant un sujet indéfini nécessite en règle générale le sujet provisoire « **er** ».

En néerlandais, ceci s'applique quel que soit le verbe.

OEFENING 1

Vertaal in het Frans.

1. Er zit een gat in het overhemd.

© Institut Néerlandais 2010

.....

2. Hoeveel mensen wonen er in jouw stad?

..... ?

3. Een enkele keer komt er hier wel eens iemand eten.

.....

4. Hij kookt in grote pannen, zodat er altijd nog iemand mee kan eten.

.....

5. Ik heb vorig jaar auditie gehouden en er zijn 200 personen gekomen.

.....

6. Ik had ergens gelezen dat er in Kameroen 280 talen worden gesproken.

.....

4. « ER » ALS VOORLOPIG ONDERWERP: PLAATS IN DE ZIN

Les phrases contenant un sujet indéfini peuvent commencer par le sujet provisoire **er**:

Er staan **dure huizen** in die buurt.

Er komt vanavond **een Nederlandse film** op tv.

Er is **niets** aan de hand.

Dans une phrase affirmative contenant un sujet indéfini qui ne commence pas par **er**, **er** se place tout de suite après le verbe conjugué à gauche dans la zone médiane et précède toujours le vrai sujet.

4.1 Zinnen met een onbepaald onderwerp kunnen beginnen met het voorlopig onderwerp **er**:

Er staan **dure huizen** in die buurt.

Er komt vanavond **een Nederlandse film** op tv.

Er is **niets** aan de hand.

Dans une interrogative contenant un sujet indéfini sans interrogatif, **er** se place tout de suite après le verbe conjugué à gauche dans la zone médiane et précède toujours le vrai sujet.

4.2 In mededelende zinnen met een onbepaald onderwerp die niet met **er** beginnen staat **er** direct na het vervoegde werkwoord links in het middenstuk en gaat altijd vooraf aan het eigenlijke onderwerp:

Misschien is **er** nog **verkeersinformatie**.

Vanavond komt **er een Nederlandse film** op tv.

Volgend jaar komen **er** hier weer **een paar Fransen** werken.

Dans une interrogative contenant un sujet indéfini avec un interrogatif, **er** se place après le verbe conjugué et donc après le véritable sujet qui est interrogé par l'interrogatif.

4.3 In vraagzinnen met een onbepaald onderwerp zonder vraagwoord staat **er** direct na het vervoegde werkwoord links in het middenstuk en gaat altijd vooraf aan het eigenlijke onderwerp:

Is **er thee**?

Staan **er veel nieuwe huizen** in die buurt?

Komt **er** vanavond nog **iets interessants** op tv?

Dans une phrase contenant un sujet indéfini qui commence par un complément de lieu, ou par l'interrogatif **waar**, l'emploi de **er** en tant que sujet provisoire est facultatif et à l'oral plus habituel qu'à l'écrit.

4.4 In vraagzinnen met een onbepaald onderwerp met een vraagwoord staat **er** na het vervoegde werkwoord en dus na het eigenlijke onderwerp dat door het vraagwoord wordt gevraagd:

Wat is **er** op tv vanavond?

Wie kookt **er** vanavond, jij of ik?

Hoeveel personen waren **er** op de literaire avond?

© Institut Néerlandais 2010

4.5 In zinnen met een onbepaald onderwerp die met een plaatsbepaling beginnen, of met het vraagwoord **waar**, is het gebruik van **er** als voorlopig onderwerp facultatief, en in gesproken taal gebruikelijker dan in geschreven taal:

In die buurt staan **er veel nieuwe huizen**.

In die buurt staan **veel nieuwe huizen**.

Waar was **er** gisteren **een vergadering**?

Waar was gisteren **een vergadering**?

OEFENING 1

Herschrijf de zinnen. Zet het onderstreepte zinsdeel op de eerste zinsplaats.

1. Er staan nog andere kopjes bovenin het kastje.

.....

2. Er werken tien Nederlanders op het hoofdkantoor in Parijs.

.....

3. Er zijn vorige week meer dan 200 mensen op auditie gekomen.

.....

4. Er staan sinds een paar jaar heel veel nieuwe huizen in mijn straat.

.....

5. Er zijn de laatste tien jaar veel nieuwe huizen gebouwd in mijn straat.

.....

OEFENING 2

Zet in een juiste volgorde.

1. een vraag / nog / heeft / wie / er / ?

..... ?

2. zitten / kunnen / hoeveel mensen / in een Airbus 380 / er / ?

..... ?

3. op het eindfeest / hoeveel studenten / er / gekomen / zijn / ?

..... ?

4. gemaakt van geluidsoverlast / vanavond / melding / er / is / ?

..... ?

5. zijn auto / heeft / in deze straat / welke gek / geparkeerd / er / ?

..... ?

© Institut Néerlandais 2010

OEFENING 3

Vertaal in het Nederlands.

1. Est-ce que quelqu'un a appelé ?

..... ?

2. Qu'est-ce qu'il y a à la télé ce soir ?

..... ?

3. Reste-t-il de la vaisselle d'hier soir ?

..... ?

4. Il y a trois nouveaux messages (**berichten**).

.....

5. Combien de personnes travaillent la nuit ?

..... ?

6. Plus de 2 millions de personnes sont venus.

.....

Apparemment, une phrase contenant un sujet indéfini nécessite l'emploi du sujet provisoire **er**, qui annonce qu'un élément nouveau viendra en cause.
Ce sont souvent des phrases présentatives.

5. KLEINE OVERWEGING (1)

Blijkbaar hebben zinnen met een onbepaald onderwerp het voorlopig onderwerp in de vorm van het woordje **er** nodig, dat aankondigt dat er een nieuw element in het geding komt.

Zinnen met het voorlopig onderwerp **er** zijn vaak zinnen waarin er - in een al dan niet explicet gegeven context - een nieuw element (het onbepaalde, eigenlijke onderwerp) wordt gepresenteerd.

OEFENING 1

Geef antwoord zoals in het voorbeeld. Zet het substantief in het meervoud.

vb Is er een hotel in je buurt?

→ *Ja, er zijn veel hotels in mijn buurt!*

1. Is er een winkel in je buurt?

→ *Ja,* !

2. Is er een school in je buurt?

→ *Ja,* !

3. Is er een pizzeria in je buurt?

→ *Ja,* !

4. Is er een museum in je buurt?

→ *Ja,* !

5. Is er een bioscoop in je buurt?

→ *Ja,* !

© Institut Néerlandais 2010

6. KLEINE OVERWEGING (2)

Par le caractère présentatif de ce type de phrases, il arrive souvent que le verbe accompagnant le **er** provisoire soit un verbe de position. En effet, lorsqu'on évoque en néerlandais la présence d'un objet concret à un certain endroit donné, on explicite généralement la position de l'objet en question, là où en français on n'exprime pas cette position et on se contente de dire **il y a**.

Il y a un café pour toi.

Il y a des cuillères à côté du sucrier.

Il n'y a pas encore de lait dans le café.

Il y a de l'orage dans l'air.

Dans beaucoup de cas, le choix d'un des quatre verbes est déterminé par la perception visuelle de l'objet, ou de l'idée qu'on s'en fait. Dans d'autres cas, le choix est motivé par une certaine conceptualisation de la présence d'un 'objet' à un certain endroit donné.

Pour une description plus détaillée des modalités de ce choix : voir polycopié ÉLÉMENTAIRE 3

Door het aankondigende karakter van dit soort zinnen komt het vaak voor dat zinnen met het voorlopig onderwerp **er** een positiewerkwoord als hoofdwerkwoord hebben.

Als de aanwezigheid van een concreet voorwerp in een bepaalde gegeven ruimte wordt opgeroepen, dan expliciteert het Nederlands doorgaans de positie waarin het betreffende voorwerp zich bevindt, terwijl het Frans volstaat met **il y a** en geen informatie verschafft over de positie van het voorwerp.

Er **staat** een kopje koffie voor je.

Er **liggen** lepeltjes naast de suikerpot.

Er **zit** nog geen melk in de koffie.

Er **hangt** onweer in de lucht.

In veel gevallen wordt de keuze voor een van de vier werkwoorden bepaald door de visuele waarneming van het voorwerp, of door een idee van die visuele waarneming. In andere gevallen wordt de keuze gemotiveerd door een zekere conceptualisering van de aanwezigheid van een 'voorwerp' in een bepaalde gegeven ruimte.

Voor een uitgebreidere beschrijving van de modaliteiten van deze keuze: zie syllabus ÉLÉMENTAIRE 3.

OEFENING 1

Vul een passend positiewerkwoord in. Gebruik de o.t.t.

1. Wat er in de brief?
2. er al glazen op tafel?
3. Pas op, er glas op de grond!
4. Er veel posters aan de muur.
5. Bah, er een vlieg in mijn soep!
6. er nog genoeg suiker in de suikerpot?
7. Hoeveel printers er in de multimediazaal?
8. Er een verdacht pakje (*colis suspect*) bij de deur.
9. Er een mooie grote spiegel (*miroir*) in de badkamer.
10. O kijk: er allemaal cadeautjes onder de kerstboom!

OEFENING 2

Vul het voltooid deelwoord van een passend positiewerkwoord in.

1. Wie heeft er achter mijn computer ?
2. Hoeveel mensen hebben er in de rij ?
3. Er hebben veel mensen met griep in bed
4. Lang heeft er maar een lamp in de slaapkamer
5. Er hebben de hele week allerlei papieren op mijn bureau
6. Er heeft hier jarenlang (*pendant des années*) een hoge torenflat
7. Er heeft een artikel in de krant over milieuverontreiniging (*pollution*).
8. Wie heeft er al die jaren in de ondernemingsraad (*comité d'entreprise*) ?

7. ONBEPAALD ONDERWERP ZONDER « ER » : DEFINITIE

Er zijn in het Nederlands zinnen met een onbepaald onderwerp die geen voorlopig, presenterend **er** bevatten. Deze zinnen roepen een stand van zaken op zonder dat deze in het hier en nu van de spreker verankerd wordt. Deze zinnen hebben de waarde van een algemene stelling of van een definitie en ze staan los van een al dan niet gegeven context.

© Institut Néerlandais 2010

Il y a des phrases en néerlandais avec un sujet indéfini qui ne contiennent pas le **er** provisoire. Elles évoquent un état de choses sans que celui-ci soit ancré dans l'ici et maintenant du locuteur. Ces phrases ont la valeur d'une assertion générale ou d'une définition et elles ne sont pas attachées à un contexte, qu'il soit donné ou pas.

Iemand moet het doen!

Konijnen eten geen vlees.

Een ratje is niet geschikt als huisdier.

Veel mensen wonen niet graag in een torenflat.

Fransen zijn mensen die graag over eten praten.

Nederlanders zijn mensen die vaak trots zijn op hun gedrag.

Vlamingen zijn mensen die altijd op alle problemen een oplossing vinden.

OEFENING 1

Wat is het verschil tussen de a-zin en de b-zin?

- 1a Is er thee, Paul?
- 1b Is thee goed voor de gezondheid?
- 2a Zijn er verlegen mensen in je klas?
- 2b Verlegen mensen zijn doorgaans heel intelligent.
- 3a Er hebben goede artikels in die krant gestaan.
- 3b Goede artikels staan alleen in die krant, vind ik.
- 4a Er zijn hier heel veel boeken over fysiotherapie.
- 4b Boeken over fysiotherapie zijn niet moeilijk te vinden.
- 5a En verder kwamen er natuurlijk steeds weer nieuwe gezinnen.
- 5b Nieuwe gezinnen integreren snel in deze buurt.
- 6a Er is een wereldreis te winnen met die wedstrijd.
- 6b Een wereldreis zou door iedereen gemaakt moeten kunnen worden.
- 7a Een huisdier wordt door de meeste mensen gewoon gezellig gevonden.
- 7b Waarom loopt er een huisdier door de gang?
- 8a Goedkope huizen met een tuin zijn voor mij ideaal.
- 8b In de volgende woonkrant zijn er misschien goedkope huizen met een tuin.
- 9a Ik heb niets van de film gezien, er zaten alleen maar lange mensen voor me.
- 9b Lange mensen behoren (*se doivent*) lid te worden van de Klub Lange Mensen, de KLM.
- 10a Ik ben verhuisd want er was te veel geluidsoverlast in mijn oude buurt.
- 10b Uit onderzoek blijkt dat overlast vooral wordt veroorzaakt door bewoners van een huurwoning.

© Institut Néerlandais 2010

Voyez-vous la différence entre présenter et définir, ou entre présenter et prétendre ? Ziet u het verschil tussen presenteren en definiëren, of tussen presenteren en pretenderen?

8. SLOTOVERWEGING

Il y a un cas particulier d'une phrase avec « er » provisoire et un sujet indéfini. C'est la phrase qui évoque une présence imaginée. A savoir la phrase initiale du conte de fée :

Il y avait une fois ...

Er is een speciaal geval van een zin met een presenterend voorlopig

er en een onbepaald onderwerp.

Het is de zin die een verbeeldde aanwezigheid oproept.

Namelijk de beginzin van het sprookje:

Er was eens

La proposition infinitive « om ... te + [infinitif] »

DE INFINITIEFZIN « OM ... TE + [INFINITIEF] » →

La proposition infinitive « om ... te + [infinitif] » 1. De infinitiefzin « om ... te + [infinitief] »

1. DE INFINITIEFZIN « OM ... TE + [INFINITIEF] »

L'emploi d'une infinitive exprimant le but, introduite par « om » et terminée par « te » suivi d'un infinitif, nous est connue.

Je vais à la librairie **afin d'acheter** un nouveau dictionnaire.

Une infinitive avec « om ... te » est employée aussi sans qu'il y ait expression d'un objectif. Dans ce cas, elle spécifie l'adjectif auquel elle se réfère.

Il est **mieux de** se fier à son propre jugement.

Il est **difficile d'avoir** confiance en soi.

We kennen het gebruik van een infinitiefzin die een doel uitdrukt, met « om ... te » gevolgd door een infinitief.

Voorbeeld:

Ik ga naar de boekwinkel, **om** een nieuw woordenboek **te kopen**.
[afin] [de]

Een infinitiefzin met « om ... te » wordt ook gebruikt zonder dat er een doel wordt uitgedrukt. In dat geval specificeert de infinitiefzin het adjetief waarop hij betrekking heeft.

Voorbeeld:

Het is **beter om** op je eigen oordeel **te** vertrouwen.
[afin] [de]

Het is **moeilijk om** zelfvertrouwen **te** hebben.
[afin] [de]

OEFENING 1

Vertaal de volgende zinnen in het Nederlands.

1. C'est mieux d'attendre encore un petit peu.

.....

2. Est-ce qu'il trop tard pour appeler le directeur ?

..... ?

3. Est-ce qu'il est facile d'apprendre le néerlandais ?

..... ?

4. Elle est beaucoup trop émotive (**emotioneel**) pour ne pas pleurer (**huilen**).

© Institut Néerlandais 2010

5. C'était embêtant (**vervelend**) de devoir lui dire la mauvaise nouvelle.

.....

6. Cela me semble vraiment génial (**te gek**) d'avoir un million sur mon compte en banque.

.....

OEFENING 2

Maak de zinnen af.

1. Hij is te verlegen om
2. Is hij nou echt te stom om ?
3. Ze is ambitieus genoeg om
4. Het lijkt me echt fantastisch om
5. Ik geloof dat hij veel te nuchter is om
6. Ik heb je gezegd dat het te laat was om
7. In de zomer vindt ze het altijd heerlijk om
8. Zou het niet beter zijn (*ne serait-il pas mieux*) om ?

DE WERKWOORDELIJKE CONSTITUENT →

Introduction : deux types de verbes

Inleiding: twee soorten werkwoorden

Verbes principaux et verbes auxiliaires

1. Zelfstandige werkwoorden en hulpwerkwoorden

La distribution des verbes

2. Distributie van de werkwoorden

La proposition principale avec un seul verbe

3. Hoofdzinnen met één werkwoord

La proposition principale avec deux verbes

4. Hoofdzinnen met twee werkwoorden

La proposition principale avec trois verbes

5. Hoofdzinnen met drie werkwoorden

La proposition principale avec quatre verbes

6. Hoofdzinnen met vier werkwoorden

La proposition principale avec un verbe séparable

7. Hoofdzinnen met een scheidbaar werkwoord

La proposition principale avec un verbe séparable
plus un verbe auxiliaire

8. Hoofdzinnen met een scheidbaar werkwoord plus
een hulpwerkwoord

La proposition principale avec un verbe séparable
plus deux verbes auxiliaires

9. Hoofdzinnen met een scheidbaar werkwoord plus
twee hulpwerkwoorden

La proposition subordonnée avec un seul verbe

10. Bijzinnen met één werkwoord

La proposition subordonnée avec deux verbes

11. Bijzinnen met twee werkwoorden

La proposition subordonnée avec trois verbes

12. Bijzinnen met drie werkwoorden

La proposition subordonnée avec un verbe séparable

13. Bijzinnen met een scheidbaar werkwoord

La proposition subordonnée avec un verbe
séparable plus un verbe auxiliaire

14. Bijzinnen met een scheidbaar werkwoord plus
een hulpwerkwoord

La proposition infinitive avec deux verbes

15. Infinitiefzinnen met twee werkwoorden

La proposition infinitive avec un verbe séparable

16. Infinitiefzinnen met een scheidbaar werkwoord

La proposition infinitive avec un verbe séparable
plus un verbe auxiliaire

17. Infinitiefzinnen met een scheidbaar werkwoord plus
een hulpwerkwoord

0. INLEIDING : TWEE SOORTEN WERKWOORDEN

Op semantisch niveau kunnen we ten minste twee soorten werkwoorden onderscheiden: **zelfstandige werkwoorden** en **hulpwerkwoorden**.

Sur le plan sémantique, nous pouvons distinguer au moins deux types de verbes : verbes principaux et verbes auxiliaires.

1. ZELFSTANDIGE WERKWOORDEN EN HULPWERKWOORDEN

Het zelfstandig werkwoord drukt de eigenlijke werking van de zin uit. Het hulpwerkwoord drukt een nadere bepaling uit van de eigenlijke werking. In die zin is het hulpwerkwoord altijd een toegevoegd werkwoord. In het algemeen kunnen we zeggen dat een zin altijd één zelfstandig werkwoord bevat, en eventueel één of verschillende toegevoegde hulpwerkwoorden.

Le verbe principal exprime l'action proprement dite de la phrase. Le verbe auxiliaire apporte une caractérisation plus spécifique de cette action. Dans ce sens, l'auxiliaire est toujours un verbe ajouté. En général, nous pouvons dire qu'une proposition comporte toujours un verbe principal, et éventuellement un ou plusieurs auxiliaires ajoutés.

OEFENING 1

Bepaal voor de onderstreepte werkwoorden of het gaat om een **essentieel, zelfstandig werkwoord** of om een **toegevoegd hulpwerkwoord**.

essentieel, zelfstandig werkwoord	toegevoegd hulpwerkwoord

1. Ze wonen al jaren in deze buurt.
2. Ze hebben jaren in deze buurt gewoond.
3. Ze komen volgend jaar in deze buurt wonen.
4. Ze willen volgend jaar in deze buurt komen wonen.
5. Ze willen nog zeker tien jaar in deze buurt blijven wonen.
6. Ze zijn zes maanden geleden in deze buurt komen wonen.
7. Zouden jullie misschien ook in deze buurt willen komen wonen?

In alle zinnen van OEFENING 1 is **wonen** het essentiële werkwoord dat de eigenlijke handeling uitdrukt. Alle andere werkwoorden, *hebben*, *komen*, *willen*, *blijven*, *zijn* en *zouden*, zijn toegevoegde hulpwerkwoorden. De vraag naar de verschillende functies van die toegevoegde hulpwerkwoorden laten we vooralsnog in het midden.

Dans toutes les phrases de l'exercice, *wonen* est le verbe essentiel qui exprime l'action proprement dite. Tous les autres verbes sont des verbes auxiliaires ajoutés. Nous laissons de côté pour l'instant la question de leurs différentes fonctions.

OEFENING 2

© Institut Néerlandais 2010

Zet de woorden in de goede volgorde.

Let op het verschil tussen zelfstandige werkwoorden en toegevoegde werkwoorden.

1. me even / helpen / jullie / kunnen / ?
..... ?
2. afruimen (*débarrasser*) / de tafel even / jullie / willen / ?
..... ?
3. gaan / bij de gemeente / klagen (*se plaindre*) / ze / zijn / .
..... .
4. me volgende week / verhuizen / kunnen / jullie / helpen / ?
..... ?
5. leren / Nederlands / komen / veel cursisten / met veel plezier / .
..... .
6. leren / Nederlands / willen / veel cursisten / praten / alleen maar / .
..... .

La distribution des verbes dans la principale suit des règles strictes, qui s'inscrivent dans le principe gauche-droite de la syntaxe néerlandaise : la tendance à placer les éléments importants à droite dans la phrase.

2. DISTRIBUTIE VAN DE WERKWOORDEN

De regels voor de plaatsing van de verschillende werkwoorden in hoofdzinnen zijn strikt. Deze regels bevestigen het links-rechtsprincipe dat het Nederlands kent: de tendens om een belangrijk element rechts in de zin te plaatsen.

3. HOOFDZINNEN MET ÉÉN WERKWOORD

Quand la phrase principale contient un seul verbe, celui-ci est forcément le verbe principal exprimant l'action proprement dite. Ce verbe est conjugué et se trouve dans la deuxième zone.

1	2	3	4	5
Elle habite près de son travail.	Ze woont habite	dichtbij haar werk.		

V1

Quand la phrase principale contient deux verbes, le verbe principal qui exprime l'action proprement dite se trouve dans la zone 4, sous forme d'infinitif ou participe passé. Le deuxième verbe, ajouté, toujours auxiliaire, est conjugué et se trouve dans la deuxième zone :

[Elle va près de son travail habiter.]

4. HOOFDZINNEN MET TWEE WERKWOORDEN

V1: als een hoofdzin één werkwoord bevat, is dit noodzakelijkerwijs het essentiële werkwoord dat de eigenlijke actie uitdrukt. Dit werkwoord wordt vervoegd en bezet de tweede zinsplaats.

Voorbeeld:

1	2	3	4	5
Ze gaat va	dichtbij haar werk		wonen. habiter	

V2

V1

V1: le verbe principal exprimant l'action proprement dite se trouve, sous forme d'infinitif, dans la quatrième zone.
 V2 : le premier verbe ajouté, toujours auxiliaire, se trouve sous forme d'infinitif dans la quatrième zone, devant le verbe principal.
 V3 : le deuxième verbe ajouté, toujours auxiliaire, est conjugué et se trouve dans la deuxième zone.

5. HOOFDZINNEN MET DRIE WERKWOORDEN

V1: het essentiële werkwoord dat de eigenlijke actie uitdrukt staat - in de vorm van een infinitief - in de vierde zone van de zin.

V2: het eerste toegevoegde werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, staat - in de vorm van een infinitief - in de vierde zone, vóór het essentiële werkwoord.

V3: het tweede toegevoegde werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, wordt vervoegd en bezet de tweede zinsplaats.

Voorbeeld:

1	2	3	4	5
[Elle veut près de son travail aller habiter.]	Ze wil veut	dichtbij haar werk	gaan wonen. aller habiter	

V3

V2

V1

6. HOOFDZINNEN MET VIER WERKWOORDEN

V1: het essentiële werkwoord dat de eigenlijke actie uitdrukt staat - in de vorm van een infinitief - in de vierde zone.

V2: het eerste toegevoegde werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, staat - in de vorm van een infinitief - in de vierde zone, vóór het essentiële werkwoord.

V3: het tweede toegevoegde werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, staat - in de vorm van een infinitief - in de vierde zone, vóór het eerste toegevoegde hulpwerkwoord.

V4: het derde toegevoegde werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, wordt vervoegd en bezet de tweede zinsplaats.

V1 : le verbe principal exprimant l'action proprement dite se trouve, sous forme d'infinitif, en zone 4.

V2 : le premier verbe ajouté, toujours auxiliaire, se trouve sous forme d'infinitif en zone 4, devant le verbe principal.

V3 : le deuxième verbe ajouté, toujours auxiliaire, se trouve sous forme d'infinitif en zone 4, devant le premier verbe ajouté.

V4 : le troisième verbe ajouté, toujours auxiliaire, est conjugué et se trouve dans la deuxième zone.

1	2	3	4	5
Ze	zou	dichtbij haar werk	willen gaan wonen.	
	[conditionnel]		vouloir aller habiter	

V4 **V3** **V2** **V1**

Elle aimerait aller habiter près de son travail.

OEFENING 1

Voeg steeds het tussen haakjes aangegeven werkwoord toe.

1. Ze belt de verzekering. (willen)

→

2. Hij eet een broodje kaas. (gaan)

→

3. Hij gaat een broodje kaas eten. (kunnen)

→

4. Ze moet de verzekering gaan bellen. (zullen)

© Institut Néerlandais 2010

→

OEFENING 2

Vertaal in het Nederlands..

1. Il veut aller acheter un petit rat.

→

2. Veux-tu venir manger chez nous ?

→ ?

3. Je veux pouvoir lire ces livres en août.

→

4. Pouvez-vous venir nous aider demain ?

→ ?

5. Ils veulent aller peindre (**schilderen**) leur cuisine.

→

6. Tu devras aller faire la vaisselle à un moment ou à un autre (**op een gegeven moment**).

→

7. HOOFDZINNEN MET EEN SCHEIDBAAR WERKWOORD

V1 : quand la phrase principale contient un verbe séparable, celui-ci est forcément le verbe principal exprimant l'action proprement dite. La partie verbale de ce verbe est conjuguée et se trouve dans la deuxième zone.

PART : la particule se trouve toujours dans la zone 4.

V1: als een hoofdzin een scheidbaar werkwoord bevat, is dit noodzakelijkerwijs het essentiële werkwoord dat de eigenlijke actie uitdrukt. Het werkwoordelijke deel van het werkwoord wordt vervoegd en bezet de tweede zinsplaats.

PART: het scheidbaar partikel staat altijd in de vierde zone.

Voorbeeld:

Elle nettoie la cage.

1	2	3	4	5
Ze	maakt [rend]	de kooi	schoon. [propre]	
V1			PART.	

8. HOOFDZINNEN MET EEN SCHEIDBAAR WERKWOORD + HULPWERKWOORD

V1 + PART : la partie verbale du verbe principal séparable exprimant l'action proprement dite se trouve, sous forme d'infinitif en zone 4. La particule et la partie verbale forment un ensemble.

V2 : le premier verbe ajouté, toujours auxiliaire, est conjugué et se trouve dans la deuxième zone.

V1 + PART : het essentiële scheidbaar werkwoord dat de eigenlijke actie uitdrukt staat - in de vorm van een infinitief - in de vierde zone. Het scheidbaar deel van het werkwoord en het werkwoordelijk deel vormen één geheel.

V2: het eerste toegevoegde werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, wordt vervoegd en bezet de tweede zinsplaats.

Voorbeeld:

Elle doit nettoyer la cage.

© Institut Néerlandais 2010

1	2	3	4	5
Ze	moet doit	de kooi	schoonmaken. [propre-rendre]	
V2			V1	

9. EEN SCHEIDBAAR WERKWOORD + TWEE HULPWERKWOORDEN

V1 : le verbe principal exprimant l'action proprement dite se trouve, sous forme d'infinitif, en zone 4.

PART : soit la particule du verbe et la partie verbale forment un ensemble soit la particule se trouve avant tous les verbes dans la zone 4

V2 : le premier verbe ajouté, toujours auxiliaire se trouve sous forme d'infinitif dans la zone 4, avant le verbe principal.

V3 : le deuxième verbe ajouté, toujours auxiliaire, est conjugué et se trouve dans la deuxième zone.

V1: het essentiële werkwoord dat de eigenlijke actie uitdrukt staat - in de vorm van een infinitief - in de vierde zone.

PART: ofwel het scheidbaar deel van het werkwoord en het werkwoordelijk deel vormen één geheel ofwel het scheidbaar deel staat voor alle werkwoorden in de vierde zone.

V2: het eerste toegevoegde werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, staat in de vorm van een infinitief voor het essentiële werkwoord.

V3: het tweede toegevoegde werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, wordt vervoegd en bezet de tweede zinsplaats.

Voorbeeld:

Elle veut aller nettoyer la cage.

1	2	3	4	5
Ze	wil veut	de kooi	gaan schoonmaken. [aller propre-rendre]	
V3			V2 V1	

Elle veut aller nettoyer la cage.

1	2	3	4	5
Ze	wil veut	de kooi	schoon gaan maken. [propre aller rendre]	
V3			PART. V2 V1	

OEFENING 1

Voeg steeds het tussen haakjes aangegeven werkwoord toe.

1. Hij ruimt de keuken op. (*gaan*)

→

2. Ze bellen de verzekering op. (*willen*)

→

3. Ze gaat de verzekering opbellen. (*willen*)

→

4. Je moet de vuilniszak dichtmaken. (*zullen*)

→

5. Ik ga de vaat wel afdrogen (*essuyer*). (*willen*)

→

6. Hij moet de keuken opruimen (*ranger*). (*zullen*)

→

OEFENING 2

Vertaal in het Nederlands.

1. Il veut aller nettoyer la cage.

→

2. Je veux pouvoir finir (*uitlezen*) ces livres en août.

→

3. Quand veux-tu aller débarrasser (*afruimen*) la table ?

→ ?

4. Nous voulons pouvoir rentrer (*thuiskomen*) avant la nuit (*het donker*).
© Institut Néerlandais 2010

→

5. Tu dois quand même (*toch*) aller ranger (*opruimen*) à un moment ou à un autre.

→

6. Vous allez devoir rentrer (*terugkomen*) avant la saison des pluies (*het regenseizoen*).

→

10. BIJZINNEN MET ÉÉN WERKWOORD

V1: als een bijzin één werkwoord bevat, is dit noodzakelijkerwijs het essentiële werkwoord dat de eigenlijke actie uitdrukt. Dit werkwoord wordt vervoegd en bezet de vierde zinsplaats.

Voorbeeld:

Quand la proposition subordonnée contient un seul verbe, celui-ci est forcément le verbe principal exprimant l'action proprement dite. Ce verbe est conjugué et se trouve dans la zone 4 :

1

2

3

4

5

... omdat ze dichtbij haar werk
[parce que]

woont
habite

[... parce qu'elle près de son travail habite.]

V1

V1 : dans la proposition subordonnée, le verbe principal exprimant l'action proprement dite, se trouve sous forme d'infinitif ou participe passé dans la zone 4.
 V2 : le deuxième verbe, ajouté, toujours un auxiliaire, est conjugué et se trouve dans la zone 4, avant ou après le verbe principal.

11. BIJZINNEN MET TWEE WERKWOORDEN

V1: als een bijzin twee werkwoorden bevat, staat het essentiële werkwoord dat de eigenlijke actie uitdrukt in de vorm van een infinitief of een voltooid deelwoord, in de vierde zone van de zin.

V2: het toegevoegde, tweede werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, wordt verhoegd en staat in de vierde zone, vóór of ná het hoofdwerkwoord.

Voorbeeld:

1	2	3	4	5

[parce qu'elle près de son travail va habiter.]

... omdat ze dichtbij haar werk
[parce que]

gaat wonen.
[va] [habiter]

V2 V1

[parce qu'elle près de son travail habiter va.]

... omdat ze dichtbij haar werk
[parce que]

wonen gaat.
[habiter] [va]

V1 V2

Quel ordre préférez-vous ? Pourquoi ?

Welke volgorde hebt u liever? Waarom?

Dans une proposition subordonnée à trois verbes, la distribution suivante est toujours correcte, et préférable d'un point de vue pragmatique

V1 : le verbe principal exprimant l'action proprement dite se trouve, sous forme d'infinitif, dans la zone 4, après les autres verbes de cette zone.

V2 : le premier verbe ajouté, toujours auxiliaire, se trouve sous forme d'infinitif dans la quatrième zone, toujours tout de suite avant le verbe principal.

V3 : le deuxième verbe ajouté, toujours auxiliaire, est conjugué et se trouve dans la zone 4, avant les autres verbes.

12. BIJZINNEN MET DRIE WERKWOORDEN

In bijzinnen met drie werkwoorden is de volgende distributie altijd correct en uit pragmatisch oogpunt verkiesbaar:

V1: het essentiële werkwoord dat de eigenlijke actie uitdrukt staat in de vorm van een infinitief in de vierde zone van de zin, ná de andere werkwoorden in de vierde zone.

V2: het eerste toegevoegde werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, staat, in de vorm van een infinitief, in de vierde zone, altijd direct voor het hoofdwerkwoord.

V3: het tweede toegevoegde werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, wordt verhoegd en staat in de vierde zone, vóór alle andere werkwoorden.

Voorbeeld:

1	2	3	4	5

[parce qu'elle près de son travail veut aller habiter.]

... omdat ze dichtbij haar werk
[parce que]

wil gaan wonen.
veut aller habiter

V3 V2 V1

OEFENING 1

Voeg steeds het tussen haakjes aangegeven werkwoord toe.

1. Omdat ze de verzekering bellen. (*willen*)

→

2. Omdat hij een broodje kaas gaat eten. (*kunnen*)

→

3. Omdat ze de verzekering bellen moeten. (*zullen*)

→

13. BIJZINNEN MET EEN SCHEIDBAAR WERKWOORD

V1: als een bijzin een scheidbaar werkwoord bevat, is dit noodzakelijkerwijs het essentiële werkwoord dat de eigenlijke actie uitdrukt. Het werkwoordelijke deel van het werkwoord wordt vervoegd, vormt één geheel met het partikel en staat altijd in de vierde zone.
Voorbeeld:

V1 : Quand la proposition subordonnée contient un verbe séparable, celui-ci est forcément le verbe principal exprimant l'action proprement dite. La particule et la partie verbale, qui est conjuguée, forment un ensemble et se trouvent toujours dans la zone 4.

1	2	3	4	5
...	omdat	ze de kooi	schoonmaakt.	
	[parce que]		[propre-rend]	

V1

Parce qu'elle nettoie la cage.

14. BIJZINNEN MET EEN SCHEIDBAAR WERKWOORD + HULPWERKWOORD

V1 + PART: het scheidbaar werkwoord dat de eigenlijke actie uitdrukt staat in de vorm van een infinitief in de vierde zone. Ofwel het scheidbaar deel van het werkwoord en het werkwoordelijke deel vormen één geheel, ofwel het scheidbaar deel staat vóór alle werkwoordsvormen in de vierde zone.

© Institut Néerlandais 2010

V2: het eerste toegevoegde werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, wordt vervoegd en staat in de vierde zone, vóór of ná het hoofdwerkwoord. Voorbeeld:

V1 + PART : le verbe séparable exprimant l'action proprement dite se trouve sous forme d'infinitif en zone 4. Soit la particule et la partie verbale forment un ensemble, soit la particule se trouve avant tous les verbes dans la zone 4.

V2 : le premier verbe ajouté, toujours auxiliaire, est conjugué et se trouve en zone 4, avant ou après le verbe principal.

1	2	3	4	5
...	omdat	ze de kooi	wil schoonmaken.	
	[parce que]		veut [propre-rend]	
				V2 V1
...	omdat	ze de kooi	schoonmaken wil.	
	[parce que]		[propre-rend] veut	
				V1 V2
...	omdat	ze de kooi	schoon wil maken.	
	[parce que]		[propre] veut [rendre]	
				PART. V2 V1

Parce qu'elle veut nettoyer la cage.

Parce qu'elle veut nettoyer la cage.

Parce qu'elle veut nettoyer la cage.

Quel ordre préférez-vous ? Pourquoi ?

Welke volgorde hebt u liever? Waarom?

OEFENING 1

Herschrijf de zinnen zoals in het voorbeeld.

vb *Hij gaat de keuken opruimen.*

→ *Ik zeg dat hij de keuken **gaat opruimen / op gaat ruimen / opruimen gaat.***

1. Ze willen de verzekering opbellen.

→ *Ik zeg dat*

2. Ik ga de vaat wel afdrogen (*essuyer*).

→ *Ik zeg dat*

3. Je moet de vuilniszak dichtmaken.

→ *Ik zeg dat*

4. Hij moet de keuken gaan opruimen.

→ *Ik zeg dat*

OEFENING 2

Vertaal in het Nederlands.

1. Parce qu'il veut nettoyer la cage.

→

2. Parce que je veux finir (*uitlezen*) ces livres en août.

→

3. Parce que tu dois aller débarrasser (*afruimen*) la table.

→

4. Parce que nous voulons rentrer (*thuiskomen*) avant la nuit (het **donker**).

→

5. Parce que vous devez rentrer (*terugkomen*) avant la saison des pluies (het **regenseizoen**).

→

6. Parce que tu devras quand même (*toch*) aller ranger (*opruimen*) à un moment ou à un autre.

→

© Institut Néerlandais 2010

15. INFINITIEZINNEN MET TWEE WERKWOORDEN

V1: dans une proposition infinitive avec deux verbes, le verbe principal exprimant l'action proprement dite se trouve sous forme d'infinitif dans la zone 4.

V2: le deuxième verbe, ajouté, toujours un verbe auxiliaire, se trouve sous forme d'infinitif dans la zone 4, toujours avant le verbe principal.

V1: in een infinitiefzin met twee werkwoorden staat het zelfstandige werkwoord dat de eigenlijke handeling uitdrukt altijd in de infinitiefvorm in de vierde zone.

V2: het toegevoegde, tweede werkwoord, altijd een hulpwerkwoord, staat in de infinitiefvorm altijd vóór het zelfstandige werkwoord in de vierde zone. Voorbeeld:

1	2	3	4	5
... pour appeler l'assurance.	... om [afin]	de verzekering	te bellen. [de] [appeler]	

V1

... pour aller appeler l'assurance.	... om [afin]	de verzekering	te gaan bellen. [de] [aller] [appeler]

V2

V1

16. INFINITIEFZINNEN MET EEN SCHEIDBAAR WERKWOORD

In een infinitiefzin met een scheidbaar werkwoord staat **te** als apart woord in de vierde zone, tussen het scheidbaar deel en het werkwoordelijk deel. Voorbeeld:

1	2	3	4	5
...	om	de keuken	schoon te maken.	
	[pour]		[propre] [de] [rendre]	

Part. te

Dans une proposition infinitive avec un verbe séparable, **te** se trouve toujours dans la zone 4, entre la particule et la partie verbale.

OEFENING 1

Geef antwoord zoals in het voorbeeld.

vb *Kan ik hem opbellen? (**te laat**)*

→ *Nee, het is te laat om hem op te bellen!*

1. *Kan ik binnenkomen? (**te vol**)*

→ *Nee, het is !*

2. *Moet ik uitstappen? (**te vroeg**)*

→ *Nee, het is !*

3. *Kan ik oversteken? (**te gevaarlijk**)*

→ *Nee, het is !*

4. *Mag ik de ramen wassen? (**te koud**)*

→ *Nee, het is !*

5. *Kan ik morgen terugbellen? (**geen goed idee**)*

→ *Nee, het is !*

6. *Gaat u met de groep mee? (**te ingewikkeld** (*compliqué*))*

→ *Nee, het is !*

© Institut Néerlandais 2010

OEFENING 2

Vertaal in het Nederlands.

1. Il est encore trop tôt pour se lever !

→ !

2. Est-ce qu'il est mieux de tout noter ?

→ ?

3. Elle est trop fière pour débarrasser (**afruimen**) la table !

→ !

4. C'est une bonne idée de ranger (**opruimen**) la chambre !

→ !

5. Penses-tu qu'il est temps de nettoyer (**schoonmaken**) la cage (**de kooi**) ?

→ ?

6. Il est trop timide pour inviter sa voisine pour aller manger ensemble (**samen**).

→

17. INFINITIEFZINNEN MET ÉÉN SCHEIDBAAR WERKWOORD + EEN HULPWERKWOORD

In een infinitiefzin met een scheidbaar werkwoord en een hulpwerkwoord staat het werkwoordelijk deel van het hoofdwerkwoord altijd na het hulpwerkwoord, staat **te** altijd voor het hulpwerkwoord, staat het hulpwerkwoord altijd in de vorm van een infinitief. Ofwel het scheidbaar deel van het hoofdwerkwoord staat voor **te**, ofwel het scheidbaar deel en het werkwoordelijk deel van het hoofdwerkwoord vormen één geheel.

Voorbeeld:

Dans une proposition infinitive avec un verbe séparable et un verbe auxiliaire, la partie verbale du verbe principal se trouve toujours après l'auxiliaire, **te** se trouve toujours avant l'auxiliaire, qui est toujours à la forme infinitive. Soit la particule du verbe principal se trouve avant **te**, soit la particule et la partie verbale du verbe principal forment un ensemble.

1	2	3	4	5
...	om [afin]	de kooi	te gaan schoonmaken [de] [aller] [rendre-propre]	... pour aller nettoyer la cage.
	om [afin]	de kooi	schoon te gaan maken [propre] [de] [aller] [rendre]	... pour aller nettoyer la cage.

Welke volgorde hebt u liever? Waarom?

Quel ordre préférez-vous ? Pourquoi ?

OEFENING 1

Geef antwoord zoals in het voorbeeld.

*vb Kan ik hem gaan opbellen? (**te laat**)*

→ Nee, **het is te laat om** hem op te gaan bellen! / **te gaan opbellen!**

1. Kan ik de ramen gaan schoonmaken? (**te laat**)

→ Nee, het is !

2. Zal ik de verzekering gaan opbellen? (**te vroeg**)

→ Nee, het is !

3. Moet ik mijn handschoenen gaan aantrekken? (**te warm**)

→ Nee, het is !

4. Kan ik de cadeautjes helpen inpakken (*emballer*)? (**te laat**)

→ Nee, het is !

5. Zal ik het document gaan afdrukken (*imprimer*)? (**veel te lang**)

→ Nee, het duurt !

6. Moet de politie de snelheidsovertreders (*auteurs d'infraction de vitesse*) harder gaan aanpakken? (**zinloos**)

→ Nee, het is !

VERVANGENDE INFINITIEF →

L'infinitif pour participe passé

Introduction

Inleiding

Infinitif au lieu de participe passé

1. Infinitief in plaats van voltooid deelwoord

La place de l'infinitif pour participe

2. Plaats van de vervangende infinitief

L'infinitif pour participe au plus-que-parfait

3. De vervangende-infinitiefconstructie in
de voltooid verleden tijd

Verbes avec l'infinitif pour participe (1)

4. Werkwoorden met vervangende-infinitiefconstructie (1)

Verbes avec l'infinitif pour participe (2)

5. Werkwoorden met vervangende-infinitiefconstructie (2)

Verbes avec l'infinitif pour participe (3)

6. Werkwoorden met vervangende-infinitiefconstructie (3)

Verbes avec l'infinitif pour participe (4)

7. Werkwoorden met vervangende-infinitiefconstructie (4)

Verbes avec l'infinitif pour participe (5)

8. Werkwoorden met vervangende-infinitiefconstructie (5)

Verbes avec l'infinitif pour participe (6)

9. Werkwoorden met vervangende-infinitiefconstructie (6)

Le savez-vous ? 10. Weet je het?

Intermède 11. Intermezzo

L'infinitif pour participe avec un verbe séparable

12. De vervangende infinitief met een scheidbaar werkwoord

L'infinitif pour participe dans la proposition subordonnée

13. De vervangende infinitief in de bijzin

Cas spécial d'infinitif pour participe (1)

14. Speciaal geval van vervangende infinitief (1)

Cas spécial d'infinitif pour participe (2)

15. Speciaal geval van vervangende infinitief (2)

Le savez-vous ? 16. Weet je het?

Remarque finale 17. Slotopmerking

0. INLEIDING

Het Nederlands kent, wat betreft een bepaald gebruik van de werkwoordsvormen, een constructie die vanuit Franstalig oogpunt opmerkelijk mag worden genoemd. Zie bijvoorbeeld de volgende, correcte zin, die staat op blz. 24 van Code:

Ik ben er nog niet zo lang geleden komen wonen.

Vraag: Vindt u deze zin vreemd? Wat vindt u vreemd?

Le néerlandais connaît, quant à un certain emploi des formes verbales, une construction qu'on pourrait appeler singulière d'un point de vue du francophone. Regardez par exemple la phrase suivante, correcte, qui se trouve p. 24 de Code :

Question : Trouvez-vous cette phrase étrange ? Que trouvez-vous étrange ?

OEFENING 1

Lees de volgende zinnen.

Alle zinnen zijn 100% grammaticaal correct.

Vindt u het gebruik van de onderstreepte werkwoordsvormen vreemd of normaal? vreemd normaal

Kruis aan:

1. Wil je bij mij <u>komen</u> wonen?	☐	☒
2. Wanneer zijn jullie in onze buurt <u>komen</u> wonen?	☐	☒
3. Hij zegt dat hij nooit in die stad heeft <u>wilten</u> wonen.	☐	☒
4. Toen de kinderen in de puberteit waren, is ze ook nog <u>gaan</u> studeren.	☐	☒
5. Kijk, in dat zwembad heb ik <u>leren</u> zwemmen, toen ik een jaar of zes was.	☐	☒

1. INFINITIEF IN PLAATS VAN VOLTOOID DEELWOORD

Het merkwaardige is dat we een infinitief aantreffen waar we, vanuit Frans oogpunt in ieder geval, een voltooid deelwoord zouden verwachten:

[Frans] Je suis **venu habiter** dans ce quartier.

[Nederlands] Ik ben in deze buurt **komen wonen**.

[littéralement] Je suis dans ce quartier **venir habiter**.

La chose remarquable est que nous voyons apparaître un infinitif à l'endroit où nous aurions attendu, du moins du point de vue français, un participe passé.

Dit fenomeen heeft de naam « dubbele infinitief » gekregen, of « vervangende infinitief ». Het komt erop aan voortaan bedacht te zijn op dit gebruik van een infinitief in plaats van een voltooid deelwoord. De regel die dit verschijnsel beschrijft luidt als volgt:

We gebruiken een infinitief in plaats van een voltooid deelwoord bij een hulpwerkwoord in de voltooid tegenwoordige of in de voltooid verleden tijd.

Ce phénomène est désigné par « double infinitif » ou par « infinitif remplaçant ». Il convient d'être attentif désormais à cet emploi de l'infinitif au lieu du participe passé. Voici ce que dit la règle qui décrit ce phénomène :

Nous employons un infinitif pour un participe passé avec un verbe auxiliaire au passé composé ou au plus-que-parfait.

Voorbeelden:

Ik ben hier in 1995 **komen wonen**. Niet: ~~Ik ben hier in 1995 gekomen wonen.~~

Wanneer was ze **gaan studeren**? Niet: ~~Wanneer was ze gegaan studeren?~~

© Institut Néerlandais 2010

OEFENING 2

Zet de volgende zinnen in de voltooid tegenwoordige tijd. Gebruik de vervangende infinitief.

vb Hoe lang moet je wachten? → Hoe lang heb je moeten wachten?

1. Ga je zondag wandelen? → ?
2. Moet je dat ook nog doen? → ?
3. Wanneer kom je hier werken? → ?
4. Hoe lang blijf je daar nog staan? → ?

2. PLAATS VAN DE VERVANGENDE INFINITIEF

L'infinitif utilisé pour un participe passé se place dans la zone 4, et dans cette zone toujours avant l'autre infinitif ou les autres infinitifs. En voici deux exemples : le premier avec un infinitif pour participe combiné avec un infinitif (un « double infinitif », pour ainsi dire) le deuxième avec un infinitif pour participe combiné avec deux infinitifs (un « triple infinitif » pour ainsi dire).

De vervangende infinitief staat in de vierde zone, en in deze vierde zone altijd vóór de andere infinitief of infinitieven. Hieronder volgen twee voorbeelden: het eerste met een vervangende infinitief plus één infinitief (een zogenaamde « dubbele infinitief »), het tweede met een vervangende infinitief plus twee infinitieven (een zogenaamde « driedubbele infinitief »):

	1	2	3	4	5
Il habite à Gand. [Il vient à Gand habiter.]	Hij	woont	v1 in Gent.		
[Il est à Gand venir habiter.]	Hij	komt	v2 in Gent		wonen. v1
	Hij	is	v3 in Gent	komen v2 v1	wonen.

	1	2	3	4	5
Il habite à Gand. [Il vient à Gand habiter.]	Hij	woont	v1 in Gent.		
[Il doit à Gand venir habiter.]	Hij	komt	v2 in Gent		wonen. v1
[Il a à Gand devoir venir habiter.]	Hij	moet	v3 in Gent	komen v2 v1	wonen.
	Hij	heeft	v4 in Gent	moeten v3 v2 v1	komen wonen.

OEFENING 1

Bevatten de volgende zinnen een vervangende infinitief of niet?

Vertaal de zinnen in het Frans.

© Institut Néerlandais 2010

vervangende infinitief?

1. Je moet toch in Gent gaan wonen.
→ ja nee
2. We hebben de hele middag rustig kunnen studeren.
→ ja nee
3. Ik zeg dat ze hun nieuwe auto zeker willen gaan laten zien.
→ ja nee
4. Na de regenbui (averse) heeft ze niet meer willen gaan zwemmen.
→ ja nee
5. Toen de kinderen in de puberteit waren, is ze nog gaan studeren.
→ ja nee
6. Heren, wilt u zo goed zijn om daar nog even te gaan staan wachten?
→ ? ja nee
7. We hebben maar een paar minuten op onze trein hoeven staan wachten.
→ ja nee
8. Denkt u dat ze binnen zes maanden perfect Nederlands kunnen leren spreken?
→ ja nee

OEFENING 1

Zet in een goede volgorde.

1. zien / niet / ik / aankomen / heb het / .
→
2. op hun zoon / ze / twee uur / staan wachten / hebben / .
→
3. boodschappen / gaan / ik / nog even snel / doen / ben / .
→
4. spreken / een beetje Frans / als klein kind / leren / heeft ze / .
→
5. hebben / praten / we / Nederlands / de hele dag / kunnen / .
→
6. hebben / parkeren / je auto / jullie / kunnen / voor de voordeur / ?
→ ?
7. de hondjes / de bejaarden / even / aaieren (*caresser*) / mogen / hebben / .
→
8. mogen / ook een kleine toespraak (*discours*) / heeft / houden / de assistent / .
→

3. VERVANGENDE-INFINITEFCONSTRUCTIE IN DE VOLTOOID VERLEDEN TIJD

De vervangende-infinitiefconstructie komt ook in de voltooid verleden tijd voor, met **was**, **waren**, **had** of **hadden** als vervoegd werkwoord:
Voorbeelden:

La construction de l'infinitif pour participe existe aussi au plus-que-parfait, avec **was**, **waren**, **had** ou **hadden** en tant que verbe conjugué.

Ze **was** voor haar werk in Brussel **gaan** wonen.

[Elle était pour son travail à Bruxelles **aller** vivre.] → Elle était allé vivre à Bruxelles pour son travail.

Ik **had** je eerder **willen** bellen.

[J'avais te plus tôt **vouloir** appeler] → J'avais voulu t'appeler plus tôt.

OEFENING 2

Zet de volgende zinnen in de voltooid verleden tijd.

1. Wilden ze ons ook uitnodigen?
→ ?
2. Ze ging nog even kleren kopen.
→
3. Hoe lang liet je de gasten wachten?
→ ?
4. Ik wilde jullie al veel eerder een mailtje sturen.
→
5. Ze konden niet direct melding maken van overlast.
→
6. Hij kon zijn verhaal (*son histoire*) aan de interviewer vertellen.
→

L'infinitif pour participe se produit pour les auxiliaires de mode classiques aux temps composés : **willen**, **moeten**, **kunnen**, **mogen**, **hoeven** et **zullen**. Ce dernier étant abordé lors du cycle AUTONOME 2, nous en faisons abstraction pour le moment. Portons une attention particulière au verbe **hoeven**, qui construit l'infinitif pour participe sans que le verbe principal soit précédé de **te**.

4. WERKWOORDEN MET VERVANGENDE-INFINITIEFCONSTRUCTIE (1)

De vervangende-infinitiefconstructie kommt voor bij de klassieke modale hulpwerkwoorden in voltooide tijden: **willen**, **moeten**, **kunnen**, **mogen**, **hoeven** en **zullen**. Dit laatste werkwoord blijft voorlopig buiten beschouwing. We komen op **zullen** terug in de cyclus AUTONOME 2.

Het werkwoord **hoeven** verdient een speciale opmerking: **hoeven** vormt een vervangende-infinitiefconstructie zonder het gebruik van **te** voor het hoofdwerkwoord.

1	2	3	4	5
Tu n'es pas obligé de m'appeler.	Je	hoeft	me niet	te bellen.
Tu n'as pas été obligé de m'appeler.	Je	hebt	me niet	hoeven bellen.

OEFENING 1

Geef antwoord zoals in het voorbeeld.

vb *Moest je strijken, toen je kind was?*

→ *Nee, ik heb nooit **hoeven strijken**, toen ik kind was.*

1. Moest je eten koken, toen je kind was?

→ *Nee, ik heb nooit , toen ik kind was.*

2. Moest je de afwas doen, toen je kind was?

→ *Nee, ik heb nooit , toen ik kind was.*

3. Moest je de tafel dekken (*mettre la table*), toen je kind was?

→ *Nee, ik heb nooit , toen ik kind was.*

4. Moest je de vuilniszakken buiten zetten, toen je kind was?

→ *Nee, ik heb nooit , toen ik kind was.*

5. Moest je de ramen lappen (*faire les vitres*), toen je kind was?

→ *Nee, ik heb nooit , toen ik kind was.*

© Institut Néerlandais 2010

5. WERKWOORDEN MET VERVANGENDE-INFINITIEFCONSTRUCTIE (2)

L'infinitif pour participe se produit pour les semi-auxiliaires de mode **gaan** et **komen** aux temps composés.

1	2	3	4	5
[Il est à Gand aller vivre.]	Hij	is	in Gent	gaan wonen.
[Il est hier venir travailler.]	Hij	is	gisteren	komen werken.

Dans le langage oral informel, l'infinitif pour participe **gaan** peut dans certains cas être exprimé par **wezen**.

In de informele spreektaal kan de vervangende infinitief **gaan** in sommige gevallen worden uitgedrukt door **wezen**:

1	2	3	4	5
[Je suis rapidement aller regarder] Je suis allé jeter un coup d'oeil.	Ik	ben	even	gaan kijken.
[Je suis rapidement être regarder] Je suis allé jeter un coup d'oeil.	Ik	ben	even	wezen kijken.

6. WERKWOORDEN MET VERVANGENDE-INFINITIEFCONSTRUCTIE (3)

De modaal gebruikte werkwoorden van perceptie **zien** en **horen** vormen in voltooide tijden met een hoofdwerkwoord de vervangende-infinitiefconstructie:

Voorbeelden:

- Ik **heb** je gisteren met Sabine **zien** praten.
 [Je ai te hier avec Sabine vu parler.] → Je t'ai vu parler avec Sabine hier.
- Ik **heb** je gisteren met Sabine **horen** praten.
 [Je ai te hier avec Sabine entendu parler.] → Je t'ai entendu parler avec Sabine hier.

L'infinitif pour participe se produit pour les verbes de perception **zien** et **horen**, utilisés de manière modale, aux temps composés.

7. WERKWOORDEN MET VERVANGENDE-INFINITIEFCONSTRUCTIE (4)

De positiewerkwoorden **liggen**, **staan**, **zitten** en het op een vergelijkbare manier gebruikte **lopen** vormen in zinnen in een voltooide tijd de vervangende-infinitiefconstructie.

De vervangende-infinitiefconstructie met deze zinnen wordt gevormd zonder het gebruik van **te** voor het hoofdwerkwoord.

Voorbeelden:

1	2	3	4	5
Wat	staan	jullie daar	te doen?	Qu'est-ce que vous êtes en train de faire là ?
Wat	hebben	jullie daar	staan doen?	Qu'est-ce que vous êtes allé faire là ?
Ze	zit	een boek	te lezen.	Elle est en train de lire un livre.
Ze	heeft	een boek	zitten lezen.	Elle était en train de lire un livre.
Ze	liggen	heerlijk	te slapen.	Ils sont en train de dormir délicieusement.
Ze	hebben	heerlijk	liggen slapen.	Ils ont dormi délicieusement.
Hij	loopt	de hele middag	te zeuren.	Il est en train de rabâcher pour l'après-midi entier.
Hij	heeft	de hele middag	lopen zeuren.	Il a rabâché tout l'après-midi.

© Institut Néerlandais 2010

L'infinitif pour participe se produit pour les verbes de position **liggen**, **staan**, **zitten**, et pour le verbe **lopen** utilisé d'une manière assimilable, aux temps composés.

L'infinitif pour participe se produit sans que le verbe principal soit précédé de **te**.

8. WERKWOORDEN MET VERVANGENDE-INFINITIEFCONSTRUCTIE (5)

Het modaal gebruikte werkwoord **weten** en het werkwoord **durven** vormen de vervangende-infinitiefconstructie in zinnen in een voltooide tijd. In dit soort zinnen is het gebruik van het partikel **te** voor het hoofdwerkwoord mogelijk, maar niet verplicht.

Voorbeeld:

1	2	3	4	5
Hij	weet	altijd een oplossing	te vinden.	Il arrive toujours à trouver une solution.
Hij	heeft	altijd een oplossing	weten te vinden.	Il a toujours réussi à trouver une solution.
Hij	heeft	altijd een oplossing	weten vinden.	Il a toujours réussi à trouver une solution.
	Durf	je dat	te vragen?	Oses-tu demander cela ?
	Heb	je dat	durven te vragen?	As-tu osé demander cela ?
	Heb	je dat	durven vragen?	As-tu osé demander cela ?

L'infinitif pour participe se produit pour le verbe **weten** quand il est utilisé en tant qu'auxiliaire de mode et pour le verbe **durven** dans une phrase au temps composé. Dans ce type de phrases, l'emploi de **te** devant le verbe principal est possible mais pas obligatoire.

L'infinitif pour participe se produit pour les verbes **laten**, **doen**, **helpen**, **leren** et **blijven**, utilisés en tant qu'auxiliaires, dans une phrase aux temps composés.

9. WERKWOORDEN MET VERVANGENDE-INFINITIEFCONSTRUCTIE (6)

De als hulpwerkwoorden gebruikte werkwoorden **laten**, **doen**, **helpen**, **leren** en **blijven** vormen in voltooide tijden met een hoofdwerkwoord de vervangende-infinitiefconstructie.

Voorbeelden:

Ze **hebben** me lang **laten** wachten
[Ils ont me longtemps faire attendre.] → Ils m'ont fait attendre longtemps.

De politie **heeft** de verdachte **doen** praten.
[La police a le suspect faire parler.] → La police a fait parler le suspect.

Heb je de tekst **helpen** vertalen?
[As tu le texte aider traduire] → As-tu aidé à traduire le texte ?

Hoe oud was je, toen je **hebt leren** zwemmen?
Quel âge avais-tu, quand tu as [apprendre nager] → appris à nager?

Ik **ben** bij een vriend **blijven** slapen.
[Je suis chez un ami rester dormir] → Je suis resté dormir chez un ami.

OEFENING 1

Zet in de voltooid tegenwoordige tijd.

vb *Zit je weer te slapen?*
→ **Heb** je weer **zitten slapen**?

1. Zit je weer te dromen?

→ ?

2. Hij loopt de hele middag te zingen.

→

3. Franky staat te koken voor het feest.

→

4. Ik hoor mijn campingbuurman snurken (*ronfler*).

→

5. Ziet u ons zwaaien (*faire signer, saluer de la main*) ?

→ ?

6. 's Ochtends liggen we lekker op het strand te zonnen.

→

OEFENING 2

© Institut Néerlandais 2010

Zet in de voltooid tegenwoordige tijd.

1. Ik durf niet te kijken.

→

2. Tot hoe laat mogen de kinderen slapen?

→ ?

3. Ik moet een brief schrijven naar het meldpunt overlast.

→

4. Hij weet er altijd een feest van te maken (*Il arrive toujours à en faire une fête*).

→

5. Kunt u ervoor zorgen (*faire en sorte*) dat iedereen even een bevestigingsmail (*de confirmation*) stuurt?

→ ?

OEFENING 1

Zet in de voltooid tegenwoordige tijd.

1. Hij leert omgaan met stress.

→

2. Hij doet me huilen van geluk.

→

3. Wie helpt je de koffers dragen?

→ ?

4. We blijven een uurtje in de zon zitten.

→

5. Laat je je huiswerk door je man controleren?

→ ?

6. Helpt meneer Martins de tafels verplaatsen?

→ ?

7. Ze laten de bejaarden de hondjes aaien (*caresser*).

→

10. WEET JE HET?

Lees onderstaande zinnen en beweringen. Kruis aan (a), (b) of (c).

Lisez les phrases et assertions suivantes. Cochez (a), (b) ou (c).

1. Ik weet wanneer ik een infinitief moet gebruiken in plaats van een voltooid deelwoord.

Je sais quand je dois employer un infinitif au lieu d'un participe passé.

(a) Ja, dat weet ik.

(b) Nee, dat weet ik niet.

2. De vervangende infinitief staat altijd vóór de andere werkwoorden in de vierde zone.

L'infinitif pour participe est placé dans la zone 4 et toujours avant les autres verbes de cette zone.

(a) Ja, dat klopt.

(b) Nee, dat klopt niet.

(c) Dat weet ik niet.

11. INTERMEZZO

© Institut Néerlandais 2010

Er kunnen in de vierde zone twee infinitieven achter elkaar staan. Het kan dan gaan om twee 'echte' infinitieven, of om een 'echte' infinitief voorafgegaan door een vervangende infinitief. In dit laatste geval kunnen beide infinitieven niet van plaats wisselen in de vierde zone, in het eerste geval kan dat in veel gevallen wel.
Voorbeeld:

Quand il y a deux infinitifs dans la zone 4, il s'agit alors soit de deux 'vrais' infinitifs, soit d'un infinitif précédé d'un infinitif pour participe. Dans ce dernier cas, les deux infinitifs ne peuvent pas changer de place dans la zone 4, dans le premier cas, cela est possible dans beaucoup de cas.

1	2	3	4	5
Ik	wil	om elf uur	gaan slapen.	[Je veux à onze heures aller dormir.]
Ik	wil	om elf uur	slapen gaan.	[Je veux à onze heures dormir aller.]
Ik	ben	om elf uur	gaan slapen.	[Je suis à onze heures aller dormir.]
Ik	ben	om elf uur	slapen gaan.	[Je suis à onze heures dormir aller.]

OEFENING 1

Vertaal in het Nederlands.

1. J'ai pu voter (**stemmen**).

→

2. Elle est restée dormir chez sa tante.

→

3. Je suis allé demander conseil (**het advies**).

→

4. Quand est-ce qu'il est venu se plaindre ?

→ ?

5. A quelle heure as-tu vu rentrer ta voisine ?

→ ?

6. Ils ont osé prendre beaucoup de risques (**het risico**).

→

7. Nous avons du attendre l'arrivée du vol (de **vlucht**) AF8224.

→

8. Voulez-vous aussi venir écouter la conférence (de **lezing**), monsieur ?

→ ?

12. DE VERVANGENDE INFINITIEF MET EEN SCHEIDBAAR WERKWOORD

Dans une phrase avec un infinitif pour participe et un verbe séparable, la particule d'un verbe séparable se place dans la zone 4, soit incorporé à l'infinitif, soit avant tous les autres verbes.

In zinnen met een vervangende infinitief en een scheidbaar werkwoord staat het scheidbaar deel van het werkwoord in de vierde zone, ofwel opgenomen in de infinitief ofwel vóór alle andere werkwoorden in de vierde zone. Voorbeeld:

1	2	3	4	5
Je n'ai pas entendu la voisine rentrer.	Ik	heb	de buurvrouw niet	horen thuis komen.
Je n'ai pas entendu la voisine rentrer.	Ik	heb	de buurvrouw niet	thuis horen komen.

© Institut Néerlandais 2010

OEFENING 2

Zet in de voltooid tegenwoordige tijd.

vb. *Hij gaat de kooi schoonmaken.*

→ (a) *Hij is de kooi gaan schoonmaken.* → (b) *Hij is de kooi schoon gaan maken.*

1. Ik hoef niets op te schrijven.

→ →

2. We mogen onze hond meenemen.

→ →

3. Kun je het hotel nog even opbellen?

→ ? → ?

4. Ze moeten voor de hond thuisblijven.

→ →

5. Komt hij de tafel afruimen (*débarrasser*)?

→ ? → ?

13. DE VERVANGENDE INFINITIEF IN DE BIJZIN

In bijzinnen met een vervangende infinitief staat de vervangende infinitief altijd direct na het vervoegde werkwoord.

Voorbeeld:

1	2	3	4	5
Ik zeg	dat	hij niet	heeft kunnen komen.	[Je dis qu'il ne-pas a pouvoir venir.]
Ik zeg	dat	hij niet	kunnen komen heeft.	[Je dis qu'il ne-pas pouvoir venir-a.]

OEFENING 1

Zet de volgende zinnen in de indirecte rede.

vb *Ik heb lang moeten wachten.*

→ *Ik zeg dat ik lang **heb** moeten wachten.*

1. Hij heeft lang moeten wachten.

→ Ik zeg dat

2. Ik heb dat nog nooit durven doen.

→ Ik zeg dat

3. Ze hebben je vannacht horen snurken.

→ Ik zeg dat

4. We hebben de halve nacht zitten praten.

→ Ik zeg dat

5. Ze zijn nog een paar uur blijven ruziën (*se quereller*).

→ Ik zeg dat

6. Ik heb de vuilniszakken nog niet buiten kunnen zetten.

→ Ik zeg dat

© Institut Néerlandais 2010

OEFENING 2

Zet de volgende zinnen met een scheidbaar hoofdwerkwoord in de indirecte rede.

vb *Hij heeft lang moeten nadenken.*

→ *Ik zeg dat hij lang **heeft** moeten **nadenken**.* of

→ *Ik zeg dat hij lang **na heeft** moeten denken.*

1. Ik heb deze week nog niet hoeven afwassen.

→ Ik zeg dat

→ Ik zeg dat

2. Hij is de kooi gaan schoonmaken.

→ Ik zeg dat

→ Ik zeg dat

3. Ze hebben de hele middag lopen opruimen.

→ Ik zeg dat

→ Ik zeg dat

4. We hebben je horen doortrekken (*tirer la chasse d'eau*).

→ Ik zeg dat

→ Ik zeg dat

Dans une proposition subordonnée avec un infinitif pour participe, celui-ci se place toujours tout de suite après le verbe conjugué.

14. SPECIAAL GEVAL VAN VERVANGENDE INFINITIEF (1)

Dans une phrase avec un infinitif pour participe de **willen**, **moeten**, **mogen** et **kunnen** et avec un verbe principal qui forme le passé composé avec l'auxiliaire de temps **zijn**, le verbe conjugué peut aussi bien être une forme conjuguée du verbe **hebben** qu'une forme conjuguée de **zijn**. Dans ce dernier cas, c'est le verbe principal qui a déterminé le choix du verbe conjugué.

1	2	3	4	5
Il a été obligé d'aller à la police.	Hij heeft	naar de politie	moeten gaan.	
Il a été obligé d'aller à la police.	Hij is	naar de politie	moeten gaan .	
Ils ont pu déménager à la campagne.	Ze hebben	naar het platteland	kunnen verhuizen.	
Ils ont pu déménager à la campagne.	Ze zijn	naar het platteland	kunnen verhuizen .	

OEFENING 1

Zet de volgende zinnen in de voltooid tegenwoordige tijd.

vb *Ik moet naar huis gaan.*

- *Ik **heb** naar huis **moeten** gaan.* of
- *Ik **ben** naar huis **moeten** **gaan**.*

1. Ze kunnen vijf jaar in Parijs blijven.

→
→

2. Hij wil voor zijn huisdieren naar huis gaan.

→
→

3. De kinderen mogen allemaal gratis naar de film komen.

→
→

© Institut Néerlandais 2010

15. SPECIAAL GEVAL VAN VERVANGENDE INFINITIEF (2)

Dans une phrase avec un infinitif pour participe de **willen**, **moeten**, **mogen** et **kunnen** et avec un verbe séparable qui forme le passé composé avec l'auxiliaire de temps **zijn**, (1) le verbe conjugué peut aussi bien être une forme conjuguée de **hebben** qu'une forme conjuguée de **zijn** et (2) la particule du verbe séparable se trouve dans la zone 4, soit intégrée à l'infinitif soit avant tous les verbes de la zone 4.

Il a été obligé de descendre à Bruxelles-Midi.

1	2	3	4	5
Hij heeft	op Brussel-Zuid	moeten uitstappen.		
Hij heeft	op Brussel-Zuid	uit moeten stappen.		
Hij is	op Brussel-Zuid	moeten uitstappen .		
Hij is	op Brussel-Zuid	uit moeten stappen .		

OEFENING 1

Zet de volgende zinnen in de voltooid tegenwoordige tijd.

vb *Ze moet uitstappen*

- *Ze heeft moeten uitstappen.* of
- *Ze heeft uit moeten stappen.* of
- *Ze is moeten uitstappen.* of
- *Ze is uit moeten stappen.*

1. Tot hoe laat mogen de kinderen opblijven (*veiller, ne pas aller au lit*) ?

-
-
-
-

2. De gasten kunnen tot een half uur na aanvang binnengaan.

-
-
-
-

16. WEET JE HET?

Lees onderstaande zinnen en beweringen. Kruis aan (a), (b) of (c).

Lisez les phrases et assertions suivantes. Cochez (a), (b) ou (c).

1. Het scheidbaar deel van een scheidbaar hoofdwerkwoord in een zin met een vervangende infinitief staat altijd in de vierde zone en vóór alle werkwoorden.

La particule d'un verbe principal séparable dans une phrase avec un infinitif pour participe est toujours placée dans la zone 4 et avant tous les autres verbes.

- (a) Ja, dat is zo.
- (b) Nee, dat is niet zo.
- (c) Dat weet ik niet.

2. In bijkazinnen met een vervangende infinitief staat het vervoegde werkwoord altijd vóór de andere werkwoorden in de vierde zone.

Dans une subordonnée avec un infinitif pour participe, le verbe conjugué est toujours placé avant les autres verbes dans la zone 4.

- (a) Ja, dat klopt. © Institut Néerlandais 2010
- (b) Nee, dat klopt niet.
- (c) Dat weet ik niet.

17. SLOTOPMERKING

De belangrijkste morfologische en syntactische aspecten van de constructie van de vervangende infinitief in het Nederlands zijn nu behandeld.

Les aspects les plus importants au niveau de la forme et de la syntaxe de la construction de l'infinitif pour participe en néerlandais ont été abordés.

In de cyclus AUTONOME 2 zullen we bij de behandeling van het werkwoord **zullen** ingaan op een semantisch aspect van de vervangende-infinitiefconstructie in de voltooid verleden tijd.

Dans le cycle AUTONOME 2, nous aborderons lors de l'étude de **zullen** un aspect sémantique de l'infinitif pour participe dans une phrase au plus-que-parfait.

1	2	3	4	5

Dat	had	je me eerder	mogen	vertellen.
Dat	zou	je me eerder	hebben	mogen vertellen.

OEFENING 1

Maak steeds zinnen in de voltooid tegenwoordige tijd met de gegeven werkwoorden.

1. kunnen doen
→
2. moeten opschrijven
→
3. willen helpen
→
4. hoeven schoonmaken
→
5. mogen vragen
→

OEFENING 2

Maak steeds zinnen in de voltooid tegenwoordige tijd met de gegeven werkwoorden.

1. staan kletsen
→
2. zitten schrijven
→
3. laten invullen
→
4. blijven slapen
→
5. leren praten
→

© Institut Néerlandais 2010

OEFENING 3

Maak steeds zinnen in de voltooid tegenwoordige tijd met de gegeven werkwoorden.

1. gaan opruimen
→
2. zien weggaan
→
3. horen zingen
→
4. komen klagen
→

DE PASSIEVE VORM →

Introduction : « être » en français, « zijn » en néerlandais

« Worden » en tant qu'auxiliaire du passif

La conjugaison de « worden »

La forme passive

La phrase passive sans complément d'agent

La phrase passive avec un auxiliaire de mode

La phrase passive avec l'auxiliaire « zullen »

La phrase passive avec un verbe séparable
et un auxiliaire

La phrase passive avec l'auxiliaire « hoeven »

La phrase passive avec l'auxiliaire « hoeven »
et un verbe séparable

La phrase passive avec deux auxiliaires de mode

Exemples d'insertion d'auxiliaires

Intermède : les limites du cerveau humain

Le savez-vous ?

La phrase passive avec un sujet indéfini

La place du sujet indéfini dans une phrase passive

La phrase passive avec un sujet indéfini et un
complément de lieu en tête de phrase

La phrase passive avec un verbe intransitif

Intermède (2) : deux remarques

Le savez-vous (2) ?

La phrase passive aux autres temps

La phrase passive à l'imparfait

La phrase passive au passé composé

La phrase passive au plus-que-parfait

La phrase passive aux temps composés : avertissement

Inleiding: « être » in het Frans, « zijn » in het Nederlands

1. « Worden » als hulpwerkwoord van de passieve vorm

2. De vervoeging van « worden »

3. De passieve vorm

4. Passieve zinnen zonder bepalingen met « door »

5. Passieve zinnen met een hulpwerkwoord van modaliteit

6. Passieve zinnen met « zullen » als hulpwerkwoord

7. Passieve zinnen met een scheidbaar zelfstandig hoofdwerkwoord en een hulpwerkwoord

8. Passieve zinnen met « hoeven » als hulpwerkwoord

9. Passieve zinnen met « hoeven » als hulpwerkwoord en een scheidbaar hoofdwerkwoord

10. Passieve zinnen met twee hulpwerkwoorden van modaliteit

11. Voorbeelden van hulpwerkwoordinvoeging

12. Intermezzo: de grens van het menselijk brein

13. Weet je het?

14. Passieve zinnen met een onbepaald onderwerp

15. De plaats van het onbepaald onderwerp in de passieve zin

16. Passieve zinnen met een onbepaald onderwerp en een bepaling van plaats in de eerste zone

17. Passieve zinnen met een onovergankelijk werkwoord

18. Intermezzo (2): twee opmerkingen

19. Weet je het (2)?

20. Passieve zinnen in de andere tijden

21. Passieve zinnen in de onvoltooid verleden tijd

22. Passieve zinnen in de voltooid tegenwoordige tijd

23. Passieve zinnen in de voltooid verleden tijd

24. Passieve zinnen in de voltooide tijd: waarschuwing

Epiloog

0. INLEIDING: « ÊTRE » IN HET FRANS, « ZIJN » IN HET NEDERLANDS

In het Frans heeft het werkwoord « **être** » drie verschillende functies:

1. « être » als zelfstandig werkwoord:

Il est directeur.

2. « être » als hulpwerkwoord van tijd:

Il est resté directeur.

3. « être » als hulpwerkwoord voor de passieve vorm:

Il est nommé par la reine.

In het Nederlands heeft het werkwoord « **zijn** » twee verschillende functies:

1. « zijn » als zelfstandig werkwoord:

Hij is directeur.

2. « zijn » als hulpwerkwoord van tijd:

Hij is directeur gebleven.

De vraag is nu: met welk hulpwerkwoord vormt het Nederlands de passieve vorm?

En français, le verbe « être » connaît trois fonctions différentes :

1. « être » en tant que verbe principal

2. « être » en tant qu'auxiliaire de temps

3. « être » en tant qu'auxiliaire du passif

En néerlandais, le verbe « zijn » connaît deux fonctions différentes :

1. « zijn » en tant que verbe principal

2. « zijn » en tant qu'auxiliaire de temps

La question maintenant est : quel est le verbe auxiliaire du passif en néerlandais ?

1. « WORDEN » ALS HULPWERKWOORD VAN DE PASSIEVE VORM

**In het Nederlands is « worden »
het hulpwerkwoord voor de passieve vorm**

En néerlandais, « worden »
est le verbe auxiliaire du passif

3. « worden » als hulpwerkwoord voor de passieve vorm:

Hij wordt door de koningin benoemd.

3. « worden » en tant qu'auxiliaire du passif

2. DE VERVOEGING VAN « WORDEN »

Het werkwoord « **worden** » bestaat in het Nederlands ook als zelfstandig werkwoord en is in die hoedanigheid vergelijkbaar met het Franse werkwoord « **devenir** ».

Hieronder de belangrijkste vervoegingen van beide werkwoorden:

Le verbe « **worden** » existe en néerlandais aussi en tant que verbe principal et il est dans cette qualité comparable au verbe français « **devenir** ». Ci-dessous vous trouvez les principales formes conjuguées des deux verbes.

© Institut Néerlandais 2010

	FRANS		NEDERLANDS	
	devenir		worden	
Je	deviens	écolo	word	milieufreak
Elle	devient	écolo	wordt	milieufreak
Nous	devenons	écolo	worden	milieufreak
Je	devins	écolo	werd	milieufreak
Elle	devint	écolo	werd	milieufreak
Nous	devînmes	écolo	werden	milieufreak
Il	est devenu	écolo	Hij is geworden	milieufreak
Elle	était devenu	écolo	Ze was geworden	milieufreak

Onthoud de 4 vormen: **word / werd / is / was**

Retenez les 4 formes **word / werd / is / was**

3. DE PASSIEVE VORM

Nous précisons la différence entre une phrase active et une phrase passive à l'aide de l'exemple néerlandais suivant. Pour le français, nous pourrions donner le même exemple.

« L'assurance rembourse les dégâts. »

« Les dégâts sont remboursés par l'assurance. »

Le sujet de la phrase passive correspond au complément d'objet direct de la phrase active.

La phrase passive obtient la forme conjuguée de l'auxiliaire « *worden* ».

Le complément d'agent, introduit par « *door* », de la phrase passive correspond au sujet de la phrase active.

Le participe passif de la phrase passive (qui a exactement la même forme que le participe passé) correspond au verbe conjugué de la phrase active.

ACTIEVE ZIN De verzekering vergoedt de schade.
 ↓

PASSIEVE ZIN De schade wordt door de verzekering vergoed.

- (1) Het onderwerp van de passieve zin komt overeen met het lijdend voorwerp van de actieve zin.
- (2) De passieve zin krijgt de vervoegde vorm van het hulpwerkwoord « *worden* ».
- (3) De bepaling met « *door* » van de passieve zin komt overeen met het onderwerp van de actieve zin.
- (4) Het passief deelwoord van de passieve zin (dat precies dezelfde vorm heeft als het voltooid deelwoord) komt overeen met de persoonsvorm van de actieve zin.

OEFENING 1

Zet de volgende actieve zinnen in hun overeenkomende passieve variant.

Vergeet de bepaling met « *door* » niet.

vb De verzekering vergoedt de schade. → *De schade wordt door de verzekering vergoed.*

1. Iedereen pest Felix op school. →

2. Sabine zingt dat liedje van *The Police*. →

3. De directeur neemt de beslissingen (*les décisions*). →

© Institut Néerlandais 2010

L'emploi des phrases passives est fréquent en néerlandais, plus fréquent qu'en français. La plupart ne comporte pas de complément d'agent.

Le vrai intérêt de la phrase passive consiste en sa valeur syntaxique. Plus précisément : en son changement de perspective. Encore plus précisément : dans sa présentation de l'état des choses, la phrase passive ne prend pas l'agent comme point de départ. Mais :

La phrase passive prend la personne ou la chose qui subit l'action comme point de départ

Autrement dit : dans les cas où il ne s'agit pas tant de l'agent, mais plutôt de l'instance qui subit l'action, le néerlandais préfère la phrase passive à la phrase active.

4. PASSIEVE ZINNEN ZONDER BEPALINGEN MET « DOOR »

Het gebruik van passieve zinnen komt veelvuldig voor in het Nederlands, veelvuldiger dan in het Frans. En in het merendeel van de passieve zinnen staat er geen bepaling met « *door* ».

Het eigenlijke belang van de passieve zin zit hem in zijn syntactische waarde. Om preciezer te zijn, in een perspectiefwisseling. Om nog preciezer te zijn: een passieve zin neemt in zijn presentatie van de stand van zaken niet de handelende persoon of het handelende principe als uitgangspunt. Maar:

De passieve zin neemt diegene die, of datgene dat de handeling ondergaat als uitgangspunt

Anders gezegd:

in situaties waar het niet gaat om wie of wat de handeling verricht, maar om de instantie die de handeling ondergaat, verkiest het Nederlands een passieve zin boven een actieve zin.

OEFENING 1

Zet de volgende actieve zinnen in hun overeenkomende passieve variant. Laat de volle nadruk vallen op de instantie die de handeling ondergaat. Laat de bepaling met « door » achterwege.

vb De dokter opereert de patiënt morgen. → *De patiënt wordt morgen geopereerd.*

1. We behandelen het huiswerk straks. →

.....

2. Testen ze het materiaal voor de publicatie? →

..... ?

3. Op welke dag vieren jullie de nationale feestdag? →

..... ?

4. Ze renoveren alle oude huizen tussen nu en 2018. →

.....

5. De autoriteiten bewaken (*surveillent*) de dijken (*les digues*) dag en nacht. →

.....

6. Ze dreigen (*menacent*) de krakers (*les squatteurs*) met uitzetting (*d'expulsion*). →

.....

7. Hoe verdelen (*répartissent*) mannen en vrouwen in jouw land de huishoudelijke taken? →

..... ?

5. PASSIEVE ZINNEN MET EEN HULPWERKWOORD VAN MODALITEIT

In zinnen met een hulpwerkwoord (1) bezet dit hulpwerkwoord in vervoegde vorm de tweede zinsplaats, (2) staat het hulpwerkwoord van de passieve vorm in de infinitief (dus « worden ») in de vierde zone en (3) staat het passief deelwoord in de vierde zone, vóór of ná « worden ».

Dans une phrase contenant un auxiliaire (1) cet auxiliaire est conjugué et se place en zone 2, (2) l'auxiliaire du passif se place à sa forme infinitive (donc : « *worden* ») en zone 4 et (3) le participe passif se place en zone 4, avant ou après « *worden* ».

Die kapotte deur **kan** op straat **worden gezet**.

[peut] [être] [déposée]

Cette porte abimée peut être déposée dans la rue.

Die kapotte deur **kan** op straat **gezet worden**.

[peut] [déposée] [être]

Welke volgorde hebt u liever: « worden gezet » of « gezet worden » ?
Waarom?

Quel ordre préférez-vous ? Pourquoi ?

OEFENING 2

Zet in het passief en vertaal in het Frans.

1. Ze moeten de schade vergoeden. →

.....

2. De mensen kunnen overal Nederlands spreken. →

.....

3. De autoriteiten zullen de dijken dag en nacht bewaken. →

.....

4. Mannen en vrouwen moeten de huishoudelijke taken eerlijk (*équitablement*) verdelen. →

.....

6. PASSIEVE ZINNEN MET « ZULLEN » ALS HULPWERKWOORD

Portons une attention particulière aux phrases passives contenant l'auxiliaire « zullen », puisque cet auxiliaire n'existe pas sous cette forme en français. Dans les phrases passives avec « zullen » (1) cet auxiliaire est conjugué et se place en zone 2, (2) l'auxiliaire du passif se place à sa forme infinitive (donc : « worden ») en zone 4 et (3) le participe passif se place en zone 4, avant ou après « worden ».

Passieve zinnen met het hulpwerkwoord « zullen » verdienen bijzondere aandacht van Franstaligen: het werkwoord bestaat immers niet in deze vorm in het Frans.

Ook in passieve zinnen met « zullen » (1) bezet dit hulpwerkwoord in vervoegde vorm de tweede zinsplaats, (2) staat het hulpwerkwoord van de passieve vorm in de infinitief (dus « worden ») in de vierde zone en (3) staat het passief deelwoord in de vierde zone, vóór of ná « worden »:

De dijken **zullen** dag en nacht **worden bewaakt.**
[futur] [être] [surveillées]

Quant à l'organisation syntaxique des verbes dans les phrases de ce type, nous pouvons les comparer à des phases (dans la forme) semblables contenant l'auxiliaire « gaan ».

Wat betreft de syntactische organisatie van de werkwoorden in zinnen van dit type, kunnen we deze vergelijken met gelijkvormige zinnen waarin « gaan » het hulpwerkwoord is.

? De dijken **gaan** dag en nacht **worden bewaakt.**
[vont] [être] [surveillées]

OEFENING 1

Zet in een goede volgorde en vertaal in het Frans.

vb *betaald / de onkosten (les frais) / worden / moeten / .*

→ *De onkosten moeten worden betaald. ou bien De onkosten moeten betaald worden.*

1. uitgenodigd / ook / wil / hij / worden / .

→

2. niet / mag / worden / dat oude boek / gekopieerd / .

→

3. betaald / morgen / worden / de salarissen / zullen / .

© Institut Néerlandais 2010

→

4. gehouden / het tuinafval / moet / ook apart / worden / ?

→ ?

5. verkocht / mag / worden / al lang niet meer / dat product / .

→

6. te warm / deze kleren / worden / mogen / gewassen / niet / !

→ !

7. makkelijker opnieuw / worden / dan kan / gebruikt / het materiaal / .

→

8. worden / in behandeling / genomen / elke melding van overlast / zal / .

→

9. worden / deze reisverzekeringen / afgesloten (*contractées*) / via internet / kunnen / ?

→ ?

10. te worden / echt maar één keer per dag / haar twee hondjes / uitgelaten / hoeven / .

→

7. PASSIEVE ZINNEN MET EEN SCHEIDBAAR HOOFDWERKWOORD EN EEN HULPWERKWOORD

In passieve zinnen met een scheidbaar zelfstandig hoofdwerkwoord en een hulpwerkwoord (1) bezet dit hulpwerkwoord in vervoegde vorm de tweede zinsplaats, (2) staat het werkwoord van de passieve vorm in de infinitief in de vierde zone, (3) staat het passief deelwoord in de vierde zone, vóór of ná « worden » en (4) staat het scheidbaar deel van het zelfstandige hoofdwerkwoord ofwel voor « worden » ofwel opgenomen in het passief deelwoord.

De dijken **moeten** voor 2020 **worden opgehoogd**.

[doivent] [être] [rehaussées]

Dans les phrases passives contenant un verbe séparable et un auxiliaire, (1) cet auxiliaire est conjugué et se place en zone 2, (2) l'auxiliaire du passif se place à sa forme infinitive (donc : « *worden* ») en zone 4, (3) le participe passif se place en zone 4, avant ou après « *worden* » et (4) la particule séparable se place ou bien avant « *worden* » ou bien incorporée au participe passif.

De dijken **moeten** voor 2020 **op worden gehoogd**.

[doivent] [“re”] [être] [“haussées”]

De dijken **moeten** voor 2020 **opgehoogd worden**.

[doivent] [rehaussées] [être]

Welke volgorde hebt u liever? Waarom?

Quel ordre préférez-vous ? Pourquoi ?

OEFENING 1

Geef de twee varianten volgens het voorbeeld en vertaal in het Frans.

vb Dat oude boek mag niet worden uitgeleend.

→ (a) *Dat oude boek mag niet uit worden geleend.*

→ (b) *Dat oude boek mag niet uitgeleend worden.*

1. Hij wil ook worden uitgenodigd!

→ (a) Hij wil ook !
→ (b) Hij wil ook !

2. Hoe vaak moet de kooi worden schoongemaakt?

→ (a) Hoe vaak moet de kooi ?
→ (b) Hoe vaak moet de kooi ?

3. Wanneer zullen de salarissen worden overgemaakt (*virés*) ?

→ (a) Wanneer zullen de salarissen ?
→ (b) Wanneer zullen de salarissen ?

4. Die brief kan later als bewijs (*comme preuve*) worden aangevoerd (*alléguée*).

→ (a) Die brief kan later als bewijs
→ (b) Die brief kan later als bewijs

5. De verkeersagressie (*agressivité sur la route*) zal streng worden aangepakt (*réprimandée*).

→ (a) De verkeersagressie zal streng
→ (b) De verkeersagressie zal streng

6. Deze reisverzekeringen kunnen via internet worden afgesloten.

→ (a) Deze reisverzekeringen kunnen via internet
→ (b) Deze reisverzekeringen kunnen via internet

8. PASSIEVE ZINNEN MET « HOEVEN » ALS HULPWERKWOORD

Dans les phrases passives avec l'auxiliaire « hoeven », (1) cet auxiliaire est conjugué et se place en zone 2, (2) l'auxiliaire du passif se place à sa forme infinitive (donc : « worden ») en zone 4 et (3) ce « worden » est toujours précédé de « te », (4) le participe passif se place en zone 4, avant ou après « te worden ».

In passieve zinnen met het hulpwerkwoord « hoeven » (1) bezet dit hulpwerkwoord in vervoegde vorm de tweede zinsplaats, (2) staat het werkwoord van de passieve vorm in de infinitief in de vierde zone en (3) wordt dit werkwoord (« worden ») altijd voorafgegaan door « te », (4) staat het passief deelwoord in de vierde zone, vóór of ná « te worden ».

De dijken **hoeven** niet **te worden bewaakt**.

[ne pas avoir besoin] [de] [être] [surveillées]

De dijken **hoeven** niet **bewaakt te worden**.

[ne pas avoir besoin] [surveillées] [de] [être]

OEFENING 1

Geef antwoord zoals in het voorbeeld.

vb Moeten de dijken worden gefotografeerd? [+hoeven]

- (a) Nee, de dijken **hoeven** niet **te worden gefotografeerd**
- (b) Nee, de dijken **hoeven** niet **gefotografeerd te worden**.

1. Moet de hal worden gestofzuigd? [+hoeven]

- (a) Nee, de hal
- (b) Nee, de hal

2. Moet de huisbaas (*propriétaire*) worden gebeld? [+hoeven]

- (a) Nee, de huisbaas
- (b) Nee, de huisbaas

3. Moeten de badhanddoeken (*serviettes de bain*) worden gestreken (*repassées*) ? [+hoeven]

- (a) Nee, de badhanddoeken
- (b) Nee, de badhanddoeken

9. PASSIEVE ZINNEN MET « HOEVEN » ALS HULPWERKWOORD EN EEN SCHEIDBAAR HOOFDWERKWOORD

Dans les phrases passives contenant un verbe séparable et l'auxiliaire « hoeven », (1) cet auxiliaire est conjugué et se place en zone 2, (2) l'auxiliaire du passif se place à sa forme infinitive (donc : « worden ») en zone 4, (3) ce « worden » est toujours précédé de « te », (4) le participe passif se place en zone 4, avant ou après « te worden » et (5) la particule séparable se place ou bien avant « te worden » ou bien incorporée au participe passif.

In passieve zinnen met een scheidbaar zelfstandig werkwoord én met het hulpwerkwoord « hoeven » (1) bezet dit hulpwerkwoord in vervoegde vorm de tweede zinsplaats, (2) staat het werkwoord van de passieve vorm in de infinitief in de vierde zone en (3) wordt dit werkwoord (« worden ») altijd voorafgegaan door « te », (4) staat het passief deelwoord in de vierde zone, vóór of ná « te worden » en (5) staat het scheidbaar deel van het zelfstandige hoofdwerkwoord ofwel voor « te worden » ofwel opgenomen in het passief deelwoord.

De dijken **hoeven** niet **te worden opgehoogd**.

[ne pas avoir besoin] [de] [être] [rehaussées]

De dijken **hoeven** niet **op te worden gehoogd**.

[ne pas avoir besoin] [re] [de] [être] [haussées]

De dijken **hoeven** niet **opgehoogd te worden**.

[ne pas avoir besoin] [rehaussées] [de] [être]

© Institut Néerlandais 2010

OEFENING 1

Geef antwoord zoals in het voorbeeld.

vb *Moet de kooi worden schoongemaakt?*

- (a) Nee, de kooi **hoeft niet te worden schoongemaakt.**
- (b) Nee, de kooi **hoeft niet schoon te worden gemaakt.**
- (c) Nee, de kooi **hoeft niet schoongemaakt te worden.**

1. Moet een rat worden uitgelaten?

- (a) Nee, een rat
- (b) Nee, een rat
- (c) Nee, een rat

2. Moet het water worden afgesloten (*coupée*) ?

- (a) Nee, het water
- (b) Nee, het water
- (c) Nee, het water

3. Moet het bestek (*les couverts*) nu worden afgewassen?

- (a) Nee, het bestek
- (b) Nee, het bestek
- (c) Nee, het bestek

4. Moeten de oud-collega's ook worden uitgenodigd?

- (a) Nee, de oud-collega's
- (b) Nee, de oud-collega's
- (c) Nee, de oud-collega's

5. Moeten de cameraregistratiesystemen worden uitgeprobeerd (*mises à l'essai*) ?

- (a) Nee, de cameraregistratiesystemen
- (b) Nee, de cameraregistratiesystemen
- (c) Nee, de cameraregistratiesystemen

© Institut Néerlandais 2010

10. PASSIEVE ZINNEN MET TWEE OF MEER HULPWERKWOORDEN VAN MODALITEIT

In passieve zinnen met twee of meer hulpwerkwoorden, (1) bezet het laatst toegevoegde hulpwerkwoord in vervoegde vorm de tweede zinsplaats, (2) staat het eerste toegevoegde hulpwerkwoord in de vorm van een infinitief in de vierde zone direct vóór « worden », (3) staat elk eventueel volgend toegevoegde hulpwerkwoord in de vorm van een infinitief in de vierde zone vóór het eerder toegevoegde hulpwerkwoord, (4) staat het hulpwerkwoord van de passieve vorm in de infinitief (« worden ») in de vierde zone en (5) staat het zelfstandige hoofdwerkwoord in de vorm van een passief deelwoord in de vierde zone, vóór of ná alle andere werkwoorden in die zone.

De directeur **moet** ook in de vakantie **kunnen worden gebeld.**
 [doit] [pouvoir] [être] [appelé]

De directeur **moet** ook in de vakantie **gebeld kunnen worden.**
 [doit] [appelé] [pouvoir] [être]

Dans les phrases passives contenant deux verbes auxiliaires ou plus, (1) l'auxiliaire ajouté en dernier est conjugué et se place en zone 2, (2) l'auxiliaire ajouté en premier se place à la forme infinitive dans la zone 4 directement avant « werden », (3) chaque autre auxiliaire éventuellement ajouté se place à la forme infinitive dans la zone 4 avant l'auxiliaire ajouté auparavant (4) l'auxiliaire du passif se place à sa forme infinitive (donc : « worden ») dans la zone 4 et (5) le verbe principal se place dans la forme du participe passif dans la zone 4 avant ou après tous les autres verbes de cette zone.

11. VOORBEELDEN VAN HULPWERKWOORDENINVOEGING

Ci-dessous une phrase passive dans laquelle un nouveau verbe auxiliaire est introduit à chaque fois et dans laquelle le verbe principal se place dans la zone 4 avant tous les autres verbes de cette zone.

[Le directeur est aussi en juillet appelé.]

[Le directeur peut aussi en juillet appelé être.]

[Le directeur doit aussi en juillet appelé pouvoir être.]

[Le directeur *{futur}* aussi en juillet appelé devoir pouvoir être.]

Hieronder een passieve zin waarin steeds een nieuw hulpwerkwoord wordt opgenomen en waarin het zelfstandige hoofdwerkwoord **voor** alle andere werkwoorden in de vierde zone staat:

1	2	3	4	5
		V2passief		V1
De directeur	wordt	ook in juli		gebeld.
	V3		V1	V2passief
De directeur	kan	ook in juli	gebeld	worden.
	V4		V1	V3
De directeur	moet	ook in juli	gebeld	V2passief
	V5		V1	V4
De directeur	zal	ook in juli	gebeld	V3
			moeten	V2passief
			kunnen	
			worden	

Ci-dessous une phrase passive dans laquelle un nouveau verbe auxiliaire est introduit à chaque fois et dans laquelle le verbe principal se place dans la zone 4 après tous les autres verbes de cette zone.

[Le directeur est aussi en juillet appelé.]

[Le directeur peut aussi en juillet être appelé.]

[Le directeur doit aussi en juillet pouvoir être appelé.]

[Le directeur *{futur}* aussi en juillet devoir pouvoir être appelé.]

Hieronder een passieve zin waarin steeds een nieuw hulpwerkwoord wordt opgenomen en waarin het zelfstandige hoofdwerkwoord **na** alle andere werkwoorden in de vierde zone staat:

1	2	3	4	5
		V2passief		V1
De directeur	wordt	ook in juli		gebeld.
	V3		V2passief	V1
De directeur	kan	ook in juli	worden	gebeld.
	V4		V3	V2passief
De directeur	moet	ook in juli	kunnen	worden gebeld.
	V5		V4	V1
De directeur	zal	ook in juli	moeten	V3
			kunnen	V2passief
			worden	V1

Quel ordre préférez-vous ? Pourquoi ?

Welke volgorde hebt u liever? Waarom?

© Institut Néerlandais 2010

Les vastes combinaisons à multiples verbes les uns précisant les autres sont (parfois) difficiles à concevoir. Le locuteur natif pourra peut-être comprendre le sens intuitivement, l'apprenant en langue étrangère procédant de façon rationnelle risque d'être trahi par sa compréhension, du fait que l'énoncé soit si complexe et si abstrait que la mémoire à court terme est insuffisante. Et comme un ordinateur peut avoir un bug par manque de mémoire de travail, il peut arriver que l'esprit humain n'arrive pas à saisir l'abstraction des phrases qui contiennent trop de verbes.

12. INTERMEZZO: DE GRENZEN VAN HET MENSELIJKE BREIN

Uitgebreide combinaties van verschillende werkwoorden waarbij het ene werkwoord het andere specificeert zijn (soms) moeilijk te bevatten. Waar een moedertaalspreker de betekenis intuïtief zal aanvoelen, zal de VT-leerder die rationeel te werk gaat door zijn bevattingsvermogen in de steek gelaten worden, doordat de uiting zo complex en abstract wordt, dat het kortetermijngeheugen ontoereikend is. En net zoals een computer door gebrek aan werkgeheugen kan vastlopen, kan de menselijke geest het abstractieniveau van zinnen met te veel werkwoorden niet begrijpen.

13. WEET JE HET?

Lees onderstaande zinnen en beweringen. Kruis aan (a), (b) of (c).

Lisez les phrases et assertions suivantes. Cochez (a), (b) ou (c).

1. Ik weet welk hulpwerkwoord het Nederlands gebruikt voor de passieve vorm:
 (a) Ja, dat weet ik.
 (b) Nee, dat weet ik niet.
2. Ik weet wat het eigenlijke belang is van de passieve vorm.
 (a) Ja, dat weet ik.
 (b) Nee, dat weet ik niet.
3. In passieve zinnen met één of meer hulpwerkwoorden van modaliteit staat « worden » altijd in de infinitiefvorm in de vierde zone.
 (a) Ja, dat klopt.
 (b) Nee, dat klopt niet.
 (c) Dat weet ik niet.
4. Als er in een passieve zin een bepaling staat die de handelende instantie vermeldt, dan weet ik door welk voorzetsel deze bepaling wordt ingeleid.
 (a) Ja, dat weet ik.
 (b) Nee, dat weet ik niet.
5. In een passieve zin met « hoeven » staat er altijd « te » in de zin.
 (a) Ja, dat is waar.
 (b) Nee, dat is niet waar.
 (c) Dat weet ik niet.
6. In een passieve zin met « hoeven » staat « te » altijd onmiddellijk voor « worden ».
 (a) Ja, dat is waar.
 (b) Nee, dat is niet waar.
 (c) Dat weet ik niet.
7. Het zelfstandige hoofdwerkwoord dat de eigenlijke handeling uitdrukt staat in passieve zinnen altijd in de vierde zone.
 (a) Ja, dat is waar.
 (b) Nee, dat is niet waar.
 (c) Dat weet ik niet.
8. Het zelfstandige hoofdwerkwoord dat de eigenlijke handeling uitdrukt staat in passieve zinnen altijd na de eventuele andere werkwoorden in de vierde zone.
 (a) Ja, dat is waar.
 (b) Nee, dat is niet waar.
 (c) Dat weet ik niet.

© Institut Néerlandais 2010

Je sais quel verbe le néerlandais utilise comme auxiliaire de la forme passive.

Je sais quel est le véritable intérêt de la forme passive.

Dans une phrase passive contenant un ou plusieurs auxiliaires, « worden » se trouve toujours à sa forme infinitive dans la zone 4.

S'il y a un complément d'agent dans une phrase passive, je sais par quelle préposition ce complément est introduit.

Dans une phrase passive avec le verbe « hoeven », il y a toujours « te ».

Dans une phrase passive avec « hoeven », « te » est toujours placé directement avant « worden ».

Dans une phrase passive, le verbe principal exprimant l'action proprement dite se trouve toujours dans la zone 4.

Dans une phrase passive, le verbe principal exprimant l'action proprement dite se trouve toujours après les autres verbes éventuels dans la zone 4.

14. PASSIEVE ZINNEN MET EEN ONBEPAALED OnderWERP

Ci-dessus, nous avons illustré les correspondances entre une phrase passive et sa variante active avec l'exemple suivant :

L'assurance rembourse les dommages

ACTIEVE ZIN De verzekering vergoedt **de schade.**
 ↓
 (1)

Les dommages sont remboursés par l'assurance.

PASSIEVE ZIN **De schade** wordt door de verzekering vergoed.
 (1)

Ainsi nous avons vu la corrélation entre le complément d'objet direct de la phrase active et le sujet de la phrase passive, dans l'exemple donné ici « de schade ».

Quand le c.o.d. de l'active est indéfini, sa corrélation avec le sujet de la phrase passive reste en vigueur. Mais une phrase - n'exprimant pas une généralité - avec un sujet indéfini nécessite l'emploi de « er » comme sujet provisoire. D'où :

La phrase passive contenant un sujet indéfini nécessite en règle générale le sujet provisoire « er »

En premier exemple, voici deux phrases contenant le constituant indéfini « geen geld » :

Cette assurance ne verse pas d'argent.

ACTIEVE ZIN Deze verzekering betaalt **geen geld.**
 ↓
 (1)

[Il n'est pas d'argent versé par cette assurance]

PASSIEVE ZIN **Er** wordt door deze verzekering **geen geld** betaald.
 (1a) (1b)

En deuxième exemple, voici deux phrases contenant le constituant indéfini « een test » :

Silence, ils font un test !

ACTIEVE ZIN Stilte, Ze maken **een test!**
 ↓
 (1)

[Silence, il est fait un test !]

© Institut Néerlandais 2010

PASSIEVE ZIN Stilte, **Er** wordt **een test** gemaakt!
 (1a) (1b)

En dernier exemple, voici deux phrases contenant le constituant indéfini « boodschappen » : Comme l'on voit, le verbe conjugué s'accorde en nombre avec le vrai sujet :

Nous devons encore faire des courses.

Als tweede voorbeeld geven we onderstaande zinnen met de onbepaalde constituent « een test » :

ACTIEVE ZIN We moeten nog **boodschappen** doen.
 ↓
 (1)

[Il doivent encore des courses être faites.]

PASSIEVE ZIN **Er** moeten nog **boodschappen** worden gedaan.
 (1a) (1b)

15. DE PLAATS VAN HET ONBEPAALD ONDERWERP IN DE PASSIEVE ZIN

In passieve zinnen met een onbepaald onderwerp (1) staat het voorlopig onderwerp « er » in de eerste zone of zo links mogelijk in de derde zone en (2) staat het onbepaald onderwerp zo rechts mogelijk in de derde zone

Dans une phrase passive contenant un sujet indéfini, (1) le sujet provisoire « er » est placé en zone 1 ou le plus à gauche possible dans la zone 3 et (2) le sujet indéfini est placé le plus à droite possible dans la zone 3.

1

2

3

4

5

Er worden morgen de hele dag **examens** afgenumen. [Il sont demain toute la journée des examens faits passer]

Morgen worden **er** de hele dag **examens** afgenumen. [Demain sont il toute la journée des examens faits passer]

Er moet vandaag echt **een beslissing** worden genomen. [Il doit aujourd'hui vraiment une décision être prise]

Vandaag moet **er** echt **een beslissing** worden genomen. [Aujourd'hui doit il vraiment une décision être prise]

© Institut Néerlandais 2010

OEFENING 1

Zet de volgende actieve zinnen in hun overeenkomende passieve variant. Laat de volle nadruk vallen op de instantie die de handeling ondergaat. Laat de bepaling met « door » achterwege.

vb *Nemen ze examens af?* →

Worden er examens afgenumen?

1. Ze bouwen steeds meer huizen. →

2. De politie arresteert drie krakers. →

3. Kan er iemand even thee zetten? →

?

4. Ze drinken in Frankrijk overal wijn. →

5. We moeten vandaag een beslissing nemen. →

6. De overheid moet veel meer huizen bouwen. →

7. We hoeven geen oud-collega's uit te nodigen. →

8. Hij kan geen overtuigende (*convaincantes*) bewijzen aanvoeren. →

9. Welke maatregelen (*mesures*) moeten we nemen tegen fraude? →

?

10. Wanneer zullen ze een begin maken met het ophogen van de dijken? →

?

16. PASSIEVE ZINNEN MET EEN ONBEPAALD ONDERWERP EN EEN BEPALING VAN PLAATS OP DE EERSTE ZINSPLAATS

Dans une phrase passive contenant un sujet indéfini et ayant un complément de lieu dans la zone 1, l'emploi du sujet provisoire « er » est facultatif.

1	2	3	4	5
[Il est aux Pays-Bas aussi du vin produit.]	Er wordt in Nederland ook wijn geproduceerd.			
[Aux Pays-Bas est il aussi du vin produit.]	In Nederland wordt er ook wijn geproduceerd.			
[Aux Pays-Bas est aussi du vin produit.]	In Nederland wordt ook wijn geproduceerd.			

OEFENING 1

Herschrijf de volgende zinnen, waarbij je het onderstreepte zinsdeel naar de eerste zone verplaatst.

vb *Er wordt in België veel bier gebrouwen.*

→ *In België wordt (er) veel bier gebrouwen.*

1. Er worden op die dag veral concertjes gegeven. →

.....

2. Er moeten in deze buurt honderd nieuwe huizen worden gebouwd. →

.....

3. Er kan in geval van nood (*en cas d'urgence*) een dokter worden gebeld. →

.....

4. Er kan in juli een beetje met de data worden geschoven (*différer les dates*). →

.....

5. Er moeten in de periode tussen nu en 2018 honderd nieuwe huizen worden gebouwd. →

.....

6. Er wordt daar elk jaar een grote huishoudbeurs (*salon des arts ménagers*) georganiseerd. →

.....

OEFENING 2

Zet in een goede volgorde.

1. nog veel / gestreken / er / worden / moet / ?

..... ?

2. gesproken / in Kameroen / worden / er / meer dan 280 talen / .

.....

3. een groot eindfeest / georganiseerd / wordt / bij ons / er / elk jaar / .

.....

4. geen speciale maatregelen / in dat geval / hoeven / worden genomen / er / te / .

.....

17. PASSIEVE ZINNEN MET EEN ONOVERGANKELIJK WERKWOORD

Het Nederlands kent passieve zinnen die in het Frans niet gevormd kunnen worden. Het gaat hier om passieve zinnen met een onovergankelijk werkwoord.

We geven eerst een voorbeeld van een actieve zin met het onovergankelijk werkwoord « moppen »:

ACTIEVE ZIN **De mensen** **moppen** **tegenwoordig** **veel.**

Het werkwoord « moppen » kan evenmin als zijn Franse equivalent « râler » een lijdend voorwerp bij zich hebben. We kunnen *lang* moppen, vaak moppen of *snel* moppen, maar *iets* moppen kunnen we niet.

Met veel onvergankelijke werkwoorden kan er een passieve zin worden gevormd. In dit soort zinnen is er geen grammaticaal onderwerp, net zoals er in de actieve variant geen lijdend voorwerp is. Vandaar:

**In passieve zinnen met een onvergankelijk werkwoord vervult het onpersoonlijk « er » de rol van onderwerp.
In dit soort zinnen staat het vervoegde werkwoord altijd in het enkelvoud.**

De passieve variant van bovenstaande zin luidt dus als volgt :

PASSIEVE ZIN **Er** **wordt** **tegenwoordig** **veel** **gemopperd.**

© Institut Néerlandais 2010

OEFENING 1

Geef antwoord zoals in het voorbeeld. Vertaal de zinnen in het Frans.

vb Wordt er veel gemopperd? [+ja] → <i>Ja, er wordt veel gemopperd.</i>	<i>Wordt er veel gemopperd? [+nee] → <i>Nee, er wordt niet veel gemopperd.</i></i>
1. Wordt er vaak gechat? [+ja] → <i>Ja,</i>	
2. Moet er hard gewerkt worden? [+ja] → <i>Ja,</i>	
3. Wordt er daar veel gefraudeerd? [+nee] → <i>Nee,</i>	
4. Wordt er hier geroddeld (<i>ragoter</i>)? [+ja] → <i>Ja,</i>	
5. Mag er morgen worden gefilmd? [+nee] → <i>Nee,</i>	
6. Wordt er veel gelachen tijdens de les? [+ja] → <i>Ja,</i>	
7. Wordt er dit weekend nog gevoetbald? [+ja] → <i>Ja,</i>	
8. Wordt er geklaagd over stankoverlast (<i>nuisance olfactive</i>)? [+nee] → <i>Nee,</i>	

Le néerlandais connaît des phrases passives qui ne peuvent pas être réalisées en français. Il s'agit de phrases passives avec un verbe intransitif.

Nous donnons d'abord un exemple d'une phrase active avec le verbe intransitif « mopperen » :

Les gens râlent beaucoup de nos jours.

Ni le verbe « mopperen », ni son équivalent français « râler » ne peuvent être accompagnés d'un objet direct. Nous pouvons râler *longtemps, souvent ou rapidement*, mais nous ne pouvons pas râler *quelque chose*.

Beaucoup de verbes intransitifs se prêtent pour la formation d'une phrase passive, dans laquelle le sujet grammatical est absent, comme le cod l'est dans la variante active. D'où :

Le « er » impersonnel fait fonction de sujet dans une phrase passive contenant un verbe intransitif. Dans ce type de phrases, le verbe conjugué est toujours au singulier.

Voici la variante passive de la phrase ci-dessus:

[Il est de nos jours beaucoup râlé.]

OEFENING 1

Hieronder een lijst met een aantal zelfstandige werkwoorden die we zijn tegengekomen in de oefeningen tot nu toe. Welke van deze werkwoorden beschrijven activiteiten die uitsluitend door mensen kunnen worden uitgevoerd, en niet door dieren? Kruis ze aan.

1. ☐ afwassen	6. ☐ drinken	11. ☐ pesten	16. ☐ testen
2. ☐ betalen	7. ☐ fotograferen	12. ☐ schoonmaken	17. ☐ uitnodigen
3. ☐ bewaken	8. ☐ moppen	13. ☐ spreken	18. ☐ verkopen
4. ☐ bouwen	9. ☐ organiseren	14. ☐ stofzuigen	19. ☐ wassen
5. ☐ dreigen	10. ☐ roddelen	15. ☐ strijken	20. ☐ werken

18. INTERMEZZO (2): TWEE OPMERKINGEN

1. Passieve zinnen worden gevormd met een werkwoord dat een handeling uitdrukt die *door de mens* wordt verricht. Anders gezegd: het gaat altijd om *menschelijke activiteiten*.

In dit licht verdient het geval van een passieve zin met een onovergankelijk werkwoord een speciale overdenking.

Namelijk deze: in dit soort zinnen wordt niet alleen geen speciale aandacht besteed aan de handelende, de uitvoerende menselijke instantie (afwezigheid van de *door*-bepaling), maar in dit soort zinnen wordt bovendien geen aandacht besteed aan de (al dan niet menselijke) instantie die de handeling ondergaat. Om het anders te zeggen: in de uitschakeling van verwijzingen naar menselijke instanties leggen dit soort zinnen de volle nadruk op *door het werkwoord uitgedrukte handeling zelf*.

Het gaat hier om een onpersoonlijke constructie, ondanks het feit dat het zelfstandig werkwoord altijd een menselijke activiteit uitdrukt. Het Frans kent deze onpersoonlijke constructie – een passieve vorm met een onovergankelijk werkwoord – niet. Het Frans heeft andere syntactische middelen waarmee het onpersoonlijke constructies vormt. We komen hier nog op terug in de cyclus AUTONOME 3.

2. Het belang van de studering van de passieve vorm zit hem vooralsnog niet zozeer in het kunnen produceren van (ingewikkelde) passieve constructies, maar veelal in het kunnen begrijpen van passieve zinnen die vooral – maar zeker niet uitsluitend – in geschreven taal voorkomen. In die zin is een (passieve) kennis van passieve structuren vooral van belang voor de leesvaardigheid.

19. WEET JE HET (2)?

Lees onderstaande zinnen en beweringen. Kruis aan (a) of (b).

- Passieve zinnen met een onbepaald onderwerp en passieve zinnen met een onovergankelijk werkwoord bevatten « er ».
 - (a) Ja, dat klopt.
 - (b) Nee, dat klopt niet.
- Ik moet de passieve vorm vanaf nu ook actief beheersen.
 - (a) Ja, dat is zo.
 - (b) Nee, dat is niet zo.

20. PASSIEVE ZINNEN IN DE ANDERE TIJDEN

In de behandeling van de passieve vorm hebben we tot nu toe alleen passieve zinnen in de onvoltooid tegenwoordige tijd in beschouwing genomen. Hoogste tijd dus om in te gaan op de andere tijden, want ook in de onvoltooid verleden tijd, de voltooid tegenwoordige tijd en in de voltooid verleden tijd komen passieve zinnen veelvuldig voor.

Dans l'étude de la forme passive nous nous sommes limités pour l'instant aux phrases passives au présent. C'est le moment d'aborder les autres temps, car les phrases passives sont très fréquentes également à l'imparfait, au passé composé et au plus-que-parfait.

21. PASSIEVE ZINNEN IN DE ONVOLTOOID VERLEDEN TIJD

Voor passieve zinnen in de onvoltooid verleden tijd blijft alles wat tot nu toe gezegd is over het passief onverminderd geldig, met dien verstande dat het vervoegde werkwoord van de tweede zinsplaats in de onvoltooid verleden tijd staat. Hieronder staan enkele voorbeelden:

Er **werd** vroeger minder **gemopperd**.

Die kapotte deur **kon** op straat **gezet worden**.

De schade **werd** door de verzekering **vergoed**.

De dijken **hoefden** niet **op te worden gehoogd**.

Gisteren **werden** er de hele dag examens **afgenumen**.

De directeur **moest** ook in de vakantie **kunnen worden gebeld**.

Tout ce qui a été dit jusqu'à présent sur le passif reste entièrement de vigueur pour les phrases passives à l'imparfait, étant entendu que le verbe conjugué de la deuxième zone est à l'imparfait. Ci-dessous se trouvent quelques exemples.

OEFENING 1 © Institut Néerlandais 2010

Zet de volgende zinnen in het passief. Maak geen bepaling met « door ».

vb De mensen reisden vroeger veel minder. → Er werd vroeger veel minder gereisd.

1. Wat zeiden ze over het concert? →

..... ?

2. Wanneer bouwden ze de eerste dijken? →

..... ?

3. Ze konden tussen de middag gewoon thuis eten. →

..... .

4. Weet u ook nog wanneer ze meer huizen bouwden? →

..... ?

5. De mensen werkten vroeger hard in de Rijndijkstraat. →

..... .

6. We mochten vroeger roken in scholen, cafés en restaurants. →

..... .

7. Sabine en haar familie spraken deze taal, het Bamileke, thuis. →

..... .

8. Wat dachten ze van de lezing over het einde van de standaardtaal? →

..... ?

9. Ze werkten hard om voor de kinderen behoorlijk eten en kleren te kopen. →

..... .

10. Waar nu die hoge torenflat aan de Kanaalweg staat, daar voetbalden de kinderen altijd.

..... .

22. PASSIEVE ZINNEN IN DE VOLTOOID TEGENWOORDIGDE TIJD

Dans une phrase passive au passé composé et sans verbe auxiliaire de mode, l'auxiliaire de temps « zijn » est conjugué et se place en zone 2 et (2) le verbe principal se place sous la forme du participe passif dans la zone 4.

L'assurance a indemnisé les dégâts.

Les dégâts ont été indemnisés par l'assurance.

En comparant la phrase passive néerlandaise au passé composé avec son équivalent français, nous remarquons une différence importante :

Dans une phrase passive au passé composé, le participe passé (« geworden ») du verbe auxiliaire du passif (« worden ») n'est pas exprimé, il est sous-entendu.

La phrase française suivante, contenant trois verbes

La maison **a été vendue** vendredi.
correspond à la phrase néerlandaise
Het huis **is vrijdag verkocht**
pour laquelle il faut – du point de vue du francophone – lire la phrase suivante
Het huis **is vrijdag verkocht geworden**.

ACTIEVE ZIN De verzekering **heeft** de schade **vergoed**.

↓

PASSIEVE ZIN De schade **is** door de verzekering **vergoed**.

Als we de Nederlandse passieve zin in de voltooid tegenwoordigde tijd vergeleken met zijn Franse equivalent, valt er een belangrijk verschil op:

In passieve zinnen in de voltooid tegenwoordigde tijd wordt het voltooid deelwoord « geworden » van het hulpwerkwoord van de passieve vorm (« worden ») niet uitgedrukt. Dit voltooid deelwoord moet erbij gedacht worden.

De volgende Franse passieve zin met drie werkwoorden

La maison **a été vendue** vendredi.

komt overeen met de volgende Nederlandse zin

Het huis **is vrijdag verkocht**.

waarbij eigenlijk – en vanuit de optiek van de Franstalige – de volgende zin gelezen moet worden

Het huis **is vrijdag verkocht geworden**.

OEFENING 1 © Institut Néerlandais 2010

Staan de volgende zinnen in de onvoltooid of voltooid tegenwoordigde tijd? Vertaal de zinnen in het Frans.

1. Hij is in februari geopereerd.

.....

o.t.t. présent	v.t.t. passé comp.
☐	☐

2. Hij wordt in februari geopereerd.

.....

3. Wanneer zijn de eerste dijken eigenlijk gebouwd?

..... ?

4. Wanneer worden de dijken eigenlijk gecontroleerd?

..... ?

23. PASSIEVE ZINNEN IN DE VOLTOOID VERLEDEN TIJD

Dans une phrase passive au plus-que-parfait et sans auxiliaire de mode, (1) l'auxiliaire de temps « was » ou « waren » se place en zone 2 et (2) le verbe principal se place sous la forme du participe passif dans la zone 4. Le participe passé du passif n'est pas exprimé.

La maison avait été vite vendue.
Les digues avaient déjà été rehaussées en 1990.

Het huis **was snel verkocht**.

De dijken **waren** in 1990 ook al **opgehoogd**.

OEFENING 1

Zet de volgende zinnen in het passief. Maak geen bepaling met « door ». In welke tijd staan de zinnen?

		o.t.t. présent	o.v.t. imparfait	v.t.t. passé com.	v.v.t. plus-que-p.
1. Gisteren staakten ze bij de spoorwegen.		☐	☐	☐	☐
2. Wanneer repareren ze de wasmachine?	?	☐	☐	☐	☐
3. De studenten maken vanavond een test.		☐	☐	☐	☐
4. Ze hebben 100 werknemers ontslagen (<i>licencié</i>).		☐	☐	☐	☐
5. Alle gasten hadden veel gegeten en gedronken.		☐	☐	☐	☐
6. Hoe sloten mensen vroeger een reisverzekering af?	?	☐	☐	☐	☐
7. We hebben de reisverzekering via internet afgesloten.		☐	☐	☐	☐
8. Welke maatregelen hadden ze genomen tegen fraude?	?	☐	☐	☐	☐

24. PASSIEVE ZINNEN IN DE VOLTOOIDE TIJD: WAARSCHUWING

Zeker vanuit het oogpunt van de Franstalige, is de afwezigheid van het passief voltooid deelwoord een opmerkelijk gegeven. Franstaligen mogen gewaarschuwd zijn: eens te meer blijkt een woord-voor-woord vertaling kwalijk uit te pakken.

De te vermijden verwarring wordt veroorzaakt door het feit dat het hulpwerkwoord van tijd van het hulpwerkwoord (« worden ») van de passieve vorm in het Nederlands, « **zijn** », hetzelfde werkwoord *lijkt* te zijn als het hulpwerkwoord van de passieve vorm in het Frans, « **être** ».

Bij het vertalen van zinnen met een vervoegde vorm van « **zijn** » op de tweede zinsplaats dient er dus op gelet te worden of het gaat om

(1) « **zijn** » als **zelfstandig** werkwoord:

De directeur **is** moe.

(2) « **zijn** » als **hulpwerkwoord** van tijd in een **actieve zin**, dus met een **voltooid deelwoord** in de vierde zone:

De directeur **is** gekomen.

(2) « **zijn** » als **hulpwerkwoord** van tijd in een **passieve zin**, dus met een **passief deelwoord** in de vierde zone:

De directeur **is** ontslagen.

© Institut Néerlandais 2010

Anders gezegd: als er een werkwoordsvorm anders dan de infinitief in de vierde zone staat, kan het gaan om een voltooid deelwoord in een actieve zin, maar ook om een passief deelwoord in een passieve zin.

A coup sûr du point de vue du francophone, l'absence du participe passé du passif est une donnée étonnante. Que les francophones soient avertis : une fois de plus, une traduction mot-a-mot se révèle fâcheuse.

La confusion à éviter provient du fait qu'en néerlandais, l'auxiliaire de temps de l'auxiliaire (« *worden* ») du passif, « *zijn* », *semble* être le même verbe que l'auxiliaire du passif en français, « *être* ».

A la traduction d'une phrase ayant en zone 2 une forme conjuguée de « *zijn* », il convient de déterminer s'il s'agit de

(1) « *zijn* » en tant que verbe principal
Le directeur **est** fatigué

(2) « *zijn* » en tant qu'auxiliaire de temps dans une phrase active, donc ayant un participe passé en zone 4
Le directeur **est** venu

(3) « *zijn* » en tant qu'auxiliaire de temps dans une phrase passive, ayant donc un participe passif en zone 4
Le directeur **a été** licencié.

Autrement dit : s'il y a une forme verbale autre que l'infinitif dans la zone 4, il peut s'agir du participe passé dans une phrase active, mais aussi d'un participe passif dans une phrase passive.

OEFENING 1

Is het onderstreepte woord een voltooid deelwoord of een passief deelwoord?
Vertaal de zinnen in het Frans. In welke tijd staan de zinnen?

- | | voltooid
deelwoord
participe passé | passief
deelwoord
participe du passif |
|--|--|---|
| 1. Wanneer is de competitie <u>begonnen</u> ? | ☐ | ☐ |
| ? | | |
| 2. Wanneer is de competitie <u>georganiseerd</u> ? | ☐ | ☐ |
| ? | | |
| 3. De dokter wil weten of de klachten <u>opgehouden</u> zijn. | ☐ | ☐ |
| | | |
| 4. De ambtenaar wil weten of de klachten <u>ingedien</u> zijn. | ☐ | ☐ |
| | | |
| 5. Er zijn dit jaar veel Nederlanders naar Frankrijk <u>gereisd</u> . | ☐ | ☐ |
| | | |
| 6. Er zijn dit jaar veel Nederlanders naar Frankrijk <u>gestuurd</u> . | ☐ | ☐ |
| | | |

© Institut Néerlandais 2010

25. EPILOOG

Les aspects les plus importants de la forme passive en néerlandais ont été abordés. Nous marquons une pause maintenant. L'étude de la forme passive sera reprise, continuée et terminée lors du cycle AUTONOME 3.

De belangrijkste aspecten van de passieve vorm in het Nederlands zijn nu behandeld. We lassen nu pauze in.

De behandeling van de passieve vorm zal worden hervat, voortgezet en afgerond in de cyclus AUTONOME 3.

LEXICON →

Traits de caractère, attitudes, états d'âme	1. Karaktereigenschappen, houdingen en gemoedstoestanden
Equipements dans votre quartier	2. Voorzieningen in je buurt
Le langage des animaux	3. De taal der dieren
Dans la cuisine	4. In de keuken
Prépositions de lieu	5. Voorzetels van plaats
Champ lexical autour de « spreken »	6. Woordveld rond « spreken »
Insultes envers des personnes	7. Persoonaanduidende scheldwoorden
Expressions verbales et idiomatiques	8. Werkwoordelijke en idiomatische uitdrukkingen
Travailler le lexique (1) : « ma jeunesse »	9. Werken aan woorden (1) : woordveld « mijn jeugd »
Travailler le lexique (2) : « les langues »	10. Werken aan woorden (2): woordveld « talen »
Travailler le lexique (3) : « évènement important »	11. Werken aan woorden (3): woordveld « belangrijke gebeurtenis »
Travailler le lexique (4) : « le quartier que j'habite »	12. Werken aan woorden (4): woordveld « de buurt waarin ik woon »
Travailler le lexique (5) : « les animaux domestiques »	13. Werken aan woorden (5): woordveld « huisdieren »
Travailler le lexique (6) : « mon paysage favori »	14. Werken aan woorden (6): woordveld « mijn favoriete landschap »
Travailler le lexique (7) : « gêne occasionné par les voisins »	15. Werken aan woorden (7): woordveld « burenoverlast »
Travailler le lexique (8) : « ma cuisine »	16. Werken aan woorden (8): woordveld « mijn keuken »
Travailler le lexique (9) : « faire le ménage »	17. Werken aan woorden (9): woordveld « het huishouden doen »

ambitieux	ambitieus	heureux, content	blij
angoissé	angstig	honnête	eerlijk
assuré	zelfverzekerd	indépendant	onafhankelijk
charismatique	charismatisch	modeste	bescheiden
coincé	geremd / gefrustreerd	nerveux	zenuwachtig
content	tevreden	peureux	schuw
craintif	angstig	présomptueux	eigenwijs / verwaand
curieux	nieuwsgierig	rakin	gierig
déçu	teleurgesteld	réaliste, pragmatique	nuchter
dominant	dominant	sensible	gevoelig
économique	zuinig	sincère	oprecht
égoïste	egoïstisch	soulagé	opgelucht
émotif	emotioneel	spirituel, drôle	geestig
enjoué	opgeruimd	surpris	verrast
entêté	koppig	têtu	eigenzinnig
fâché	boos	timide	verlegen
flexible	flexibel		
fourbe	gluiperig		
heureux	gelukkig		
heureux, joyeux	vrolijk		

bibliothèque	bibliotheek	maison de retraite	bejaardenhuis^{het}
bureau de poste	postkantoor^{het}	maison pour tous	gemeenschapshuis^{het}
café	café^{het}	mosquée	moskee
cinéma	bioscoop	pressing	stomerij
commissariat de police	politiebureau^{het}	parc	park^{het}
crèche	kinderdagverblijf^{het}	piscine	zwembad^{het}
école	school	salon de coiffure	kapsalon
église	kerk	supermarché	supermarkt
jardin de jeu	speeltuin		
laverie automatique	wasserette		
magasin	winkel		

Beren brommen , ze doen brr brr .	Les ours grognent.
Bijen zoemen , ze doen bzzz .	Les abeilles bourdonnent.
Duiven koeren , ze doen roekoekoe .	Les pigeons roucoulent.
Eenden kwaken of snateren , ze doen kwak kwak .	Les canards cancanent.
Ezels balken , ze doen ie ah .	Les ânes braient.
Ganzen gakken , ze doen kga kga .	Les oies cacardent.
Geiten mekkeren , ze doen mèhèh .	Les chèvres chevrotent.
Hanen kraaien , ze doen kukeleku .	Les coqs chantent.
Honden blaffen , ze doen woef of waf .	Les chiens aboient.
Katten miauwen , ze doen miauw .	Les chats miaulent.
Kikkers kwaken , ze doen kwaak kwaak .	Les grenouilles croassent.
Kippen tokken of kakelen , ze doen tok tok .	Les poules caquettent.
Koeien loeien , ze doen boe .	Les vaches meuglent.
Koekoeken doen koekoek .	Les coucous font coucous.
Kraaien kraaien , ze doen ka ka .	Les corneilles croassent.
Muizen piepen , ze doen piep piep .	Les souris couinent.
Paarden hinniken , ze doen hi hi hi .	Les chevaux hennissent.
Schapen blaten , ze doen bèhèh .	Les moutons bêlent.
Varkens knorren , ze doen kgr kgr . (inademen!)	Les cochons grognent.
Vogels fluiten , ze doen twiet twiet .	Les oiseaux chantent.
, ze doen	
, ze doen	

afwasteil bassine à vaisselle	broodrooster grille-pain	vaat vaisselle (<i>matière</i>)
afwasborstel brosse à vaisselle	afzuigkap hotte	inbouwkeuken cuisine intégrée
gaspit brûleur gaz	vaatwasser lave-vaisselle	kraan robinet
vrieskist congélateur	afwasmiddel ^{het} liquide-vaisselle	mengkraan robinet mélangeur
fornuis ^{het} cuisinière	wasmachine lave-linge	
afdruijprek ^{het} égouttoir	mixer mixeur	
sponsje ^{het} éponge	keukenkast placard de cuisine	
plankje ^{het} étagère	aanrecht ^{het} plan de travail	
gootsteen / spoelbak évier	snijplank planche à découper	
magnetron four à micro-ondes	vuilnisbak poubelle	
oven four	pedaalemmer poubelle à pedale	
provisiekast garde-manger	gasstel ^{het} réchaud à gaz	
gasfornuis ^{het} gazinière	koelkast réfrigérateur	

L'oignon est tombé derrière la cuisinière.	derrière	achter	De ui is achter het fornuis gevallen.
Au dessus de la table il y a une lampe.	au dessus de	boven	Boven de tafel hangt een lamp.
On met la gazinière à côté du frigo ?	à côté de	naast	Zullen we het gasfornuis naast de koelkast zetten?
Les vieux journaux sont sous la table de cuisine.	sous	onder	De oude kranten liggen onder de keukentafel.
As-tu mis le micro-ondes sur le frigo ?	sur	op	Heb je de magnetron op de koelkast gezet?
Il y a trois chaises autour de la table.	autour de	rond	Er staan drie stoelen rond de tafel.
Tout autour des feux, il y a du papier alu.	tout autour de	rondom	Rondom de pitjes zit aluminiumfolie.
La poubelle est contre le mur.	contre	tegen	De vuilnisbak staat tegen de muur.
Le buffet de cuisine est en face du frigo.	en face de	tegenover	De keukenkast staat tegenover de koelkast.
Les fourchettes sont entre les couteaux et les cuillères.	entre	tussen	De vorken liggen tussen de messen en de lepels.
Les couverts sont devant les torchons.	devant	voor	Het bestek ligt voor de vaatdoeken.

2. SAMENGESTELDE VOORZETSELS

Le grand faitout est au fond du placard.	dedans au fond	achterin	Achterin het kastje staat de grote pan.
Les cuillères sont à l'avant du tiroir.	dedans à l'avant	voorin	De lepeltjes liggen voorin de la.
Les verres sont en haut dans le placard.	dans le haut, sur le dessus	bovenin	Bovenin de kast staan de glazen.
Les éponges sont en bas dans le placard.	au fond en bas	onderin	De sponsjes liggen onderin het kastje.

© Institut Néerlandais 2010

3. ANDERE VOORZETSELGROEPEN

La poubelle à pédale est sur le côté gauche.	sur le côté gauche	aan de linkerkant	De pedaalemmer staat aan de linkerkant.
Les placards sont sur le côté droit.	sur le côté droit	aan de rechterkant	De kastjes hangen aan de rechterkant.
La machine à laver est au milieu.	au milieu	in het midden	De wasmachine staat in het midden.
La gazinière est dans l'angle	dans l'angle	in de hoek	Het gasfornuis staat in de hoek.
La lampe est au plafond.	au plafond	aan het plafond	De lamp hangt aan het plafond.
L'égouttoir est posé contre le mur.	contre le mur	tegen de muur	Het afdruiprek staat tegen de muur.

spreken parler**praten** parler**babbelen** papoter**kletsen** bavarder**kwebbelen** papoter, jacasser**kwekken** caqueter**roddelen** jaser**fluisteren** chuchoter**mompelen** murmurer**prevelen** marmonner**schreeuwen** crier**brullen** rugir, hurler**gillen** crier, hurler**krijsen** brailler**blèren** piailler**klagen** se plaindre**zeuren** assommer, barber**zaniken** casser les pieds**jammeren** gémir**janken** pialler, glapir**morren** grogner, pester**mopperen** râler**foeteren** rouspeter**vloeken** jurer / blasphémer**schelden** traiter (qq'un de)

Waarschuwing: onderstaande scheldwoorden behoren tot de platte taal: ze worden dus niet door iedereen, in elk gezelschap en in elke situatie acceptabel gevonden. Deze scheldwoorden zijn niet obsceen of vulgair.

boer plouc, péquenaud**debiel** débile, arriéré**dweil** chiffre molle, loque**etterbak** connard, casse-cul**feeks** mégère, chipie, harpie**gluiperd** fourbe, sournois**hansworst** pitre, clown**hufter** plouc, rustre, malotru**idioot** idiot, imbécile**jandoedel** nouille, jean-foutre**klungel** manche, empoté**lummel** dadais, empoté, ballot**mafkees** cinglé, chnoque**malloot** pitre, clown**nicht** tante, pédé**nitwit** incapable, zéro, bon à rien**poot** pédale**pot** gouine**rotzak** salaud, fumier, charogne**smeerlap** salaud, cochon, fumier

Avertissement : les insultes ci-dessous relèvent de la langue grossière et ne sont pas acceptables pour tout le monde, en toute compagnie et en toute situation. Les insultes ne sont pas obscènes ou vulgaires

stommerik crétin**sufferd** abruti, cloche**sukkel** andouille, cloche**watje** chiffre molle**wijf** (het) bonne femme, meuf, bique**zakkenvuller** voleur**zakkenwasser** andouille, couillon**zeurpiet** scie, raseur, casse-pieds

© Institut Néerlandais 2010

Waarschuwing: onderstaande scheldwoorden behoren tot de platte taal en zijn bovendien (zeer) obsceen of vulgair.

boerenlul^{obs} plouc, pignouf**del^{vul}** pétasse, pouffiasse**eikel^{obs}** tête de noeud**flikker^{vul}** pédé**hondenlul^{obs}** imbécile, con, couillon**klootzak^{obs}** connard, enculé, enfoiré**kommaneuker^{obs}** pinailleur**kutvent^{obs}** enculé**kutwijf^{obs (het)}** connasse**lul^{obs}** connard**matennaaijer^{obs}** balance, mouchard**mierenneuker^{obs}** enculeur mouches**mietje^{obs}** tapette**rukker^{vul}** branleur**schijterd^{vul}** trouillard, dégonflé**slappe lul^{obs}** couille molle**slet^{vul}** trainée, salope**sloerie^{vul}** salope**snol^{vul}** pute, grue, poule**sufkut^{obs}** andouille**teef^{vul}** chienne**trut^{obs}** salope, conne**zak^{obs}** con, conard, salaud, couillon**zeikerd^{vul}** emmerdeur

aangaan	Dat gaat niemand wat aan.	17.1
	Cela ne regarde personne.	
beginnen	Waar begin je aan?	16.4
	Dans quoi tu te mets / Qu'est-ce que tu commences ?	
denken	Ik moet er niet aan denken.	17.1
	J'en suis malade rien que d'y penser. / Je ne dois pas y penser.	
	Geen denken aan.	17.1
	C'est hors de question.	
doen	Ze doet zo haar best.	16.3
	Elle fait tellement de son mieux.	
	Daar deed je ook lang over.	16.4
	Ça t'a pris du temps aussi.	
	Dat deed je niet.	17.1
	Cela ne se faisait pas.	
	De gemeente probeert iets te doen tegen het afval op straat.	17.1
	La municipalité essaie d'agir contre les déchets dans la rue.	
	Ze doen al aan recycling.	17.3
	Ils pratiquent déjà le recyclage.	
gaan	Ze gaat uit haar bol.	16.4
	Elle s'éclate.	
	Oh nee, daar gaat ze weer!	18.1
	Ah non, elle s'y met encore !	
	Het gaat meestal om geluidsoverlast.	18.1
	Il s'agit en général de nuisance sonore.	
geven	Geef mij maar de stad met al die lichtjes.	17.4
	Moi je préfère de loin la ville avec toutes ses lumières.	
halen	Hoe haal je het in je hoofd?	18.1
	Ca va pas la tête ?	
hebben	Hij heeft het moeilijk.	16.4
	Il passe un moment difficile.	
	Hij had weinig aandacht voor zijn gezin.	16.2
	Il portait peu d'attention à sa famille.	
	Ze had altijd veel respect voor haar vader.	16.2
	Elle respectait toujours beaucoup son père.	
	Ze hadden vaak ruzie	16.2
	Ils se disputaient souvent. / Ils étaient souvent en désaccord.	
	Wie heb je aan de lijn?	16.4
	Avec qui es-tu en ligne ?	
	We hebben last van de muziek.	18.2
	La musique nous gêne.	
	Ik heb een hekel aan afwas.	18.2
	Je déteste la vaisselle.	
	Mannen en vrouwen hebben het nu beter dan vroeger.	18.4
	Hommes et femmes sont aujourd'hui mieux lotis qu'autrefois.	

horen	Hij hoorde er toen helemaal bij. Il était alors complètement intégré dans le groupe.	16.1
houden	Ze houdt geen rekening met anderen. Elle ne tient pas compte des autres.	18.1
komen	Hoe kom je erbij ? D'où tu sors ça ? / Comment tu arrives à penser cela ? Dat komt door de verschillende achtergronden. C'est dû aux origines différentes. Een rat komt er bij ons niet in. Un rat ne rentre pas chez nous. Het komt er maar niet van. Et tu ne l'as pas fait. Hij komt zijn bed uit. Il se lève. Het water komt met bakken naar beneden. Il tombe des trombes. Dat komt door de natuur. Cela est dû à la nature. / Cela est grâce à la nature. Papier komt er bij dit bedrijf niet aan te pas. Dans cette entreprise, le papier ne rentre pas en jeu.	16.1 17.1 17.2 18.1 18.3 18.3 17.4 18.3
kunnen	Dat kan echt niet. Cela est vraiment inadmissible. Dat kan zo niet langer. Cela ne peut plus durer comme ça. Met mijn zusje kon ik goed opschieten. Je m'entendais bien avec ma petite soeur.	18.1 18.1 16.2
maken	Maak je niet druk. Ne t'énerve pas. Het heeft met eenzaamheid te maken. Cela a avoir avec la solitude. Hondenbezitters maken een praatje met elkaar. Les propriétaires de chiens font un brin de causette entre eux. Maak je geen zorgen. © Institut Néerlandais 2010 Ne t'en fais pas. We maakten altijd ruzie. Nous nous disputions tout le temps. Deze partij wil een einde maken aan het dierenleed. Ce parti veut mettre fin à la souffrance des animaux. Ik wil graag melding maken van geluidsoverlast. Je voudrais signaler une nuisance sonore.	17.2 17.2 17.2 16.1 16.2 17.3 18.1
omdraaien	We moesten ieder dubbeltje omdraaien. Nous avions du mal à joindre les deux bouts.	17.1
ophalen	Lara haalt haar schouders op. Lara hausse ses épaules.	16.4
spreken	Dat spreekt vanzelf. Cela va de soi.	17.1

staan	De tranen staan hem in de ogen.	16.4
	Il a les larmes aux yeux.	
	Deze gebeurtenis staat bekend als de watersnoodramp.	17s
	Cet évènement est connu sous le nom de grandes inondations.	
sturen	Zo sturen ze je van het kastje naar de muur.	18.3
	Ainsi, on t'envoie d'un endroit à l'autre, on te fait tourner en rond.	
toebrengen	Wateroverlast kan veel schade toebrengen aan de woning.	17.3
	Une inondation peut entraîner beaucoup de dégâts dans le logement.	
trekken	Ze trekt zich nergens wat van aan.	18.1
	Elle se fiche de tout.	
	Ze trekt wel bij.	18.1
	Elle se calmera.	
verlenen	Ze verlenen hulp aan mensen met problemen.	18.1
	Ils portent assistance aux personnes en difficulté.	
vinden	Hoe vind je die?	18.3
	Elle est bonne celle-là, tu ne trouves pas ?	
voelen	Beide personen kunnen zich dan ongemakkelijk voelen.	16.s
	Les deux personnes peuvent alors se sentir mal à l'aise.	
werken	Ze werken aan een beter milieu.	17.3
	Ils œuvrent pour un environnement meilleur.	
weten	Ze weet van niets.	16.4
	Elle n'est au courant de rien.	
wonen	Hij woont op kamers.	18.2
	Il loue une chambre.	
worden	Ik word onrustig van de natuur.	17.4
	La nature me rend nerveux.	
zetten	Zet het maar uit je hoofd.	17.2
	N'y pense même pas.	
zijn	Er is niets aan de hand.	16.1
	Il ne se passe rien.	
	Ze zijn druk met de winkel.	16.2
	Ils ont beaucoup de travail / Ils sont très occupés avec le magasin.	
	Ik was heel bang dat ze gingen scheiden.	16.2
	J'avais très peur qu'ils divorcent.	
	De kinderen zijn het huis uit.	16.2
	Les enfants ont quitté la maison.	
	Hij is een jaar onderweg geweest.	16.4
	Il a voyagé pendant un an.	
	Alexander is helemaal van de kaart.	16.4
	Alexander est complètement bouleversé.	
	Ze zijn de weg kwijt.	16s
	Ils ont perdu leur chemin.	

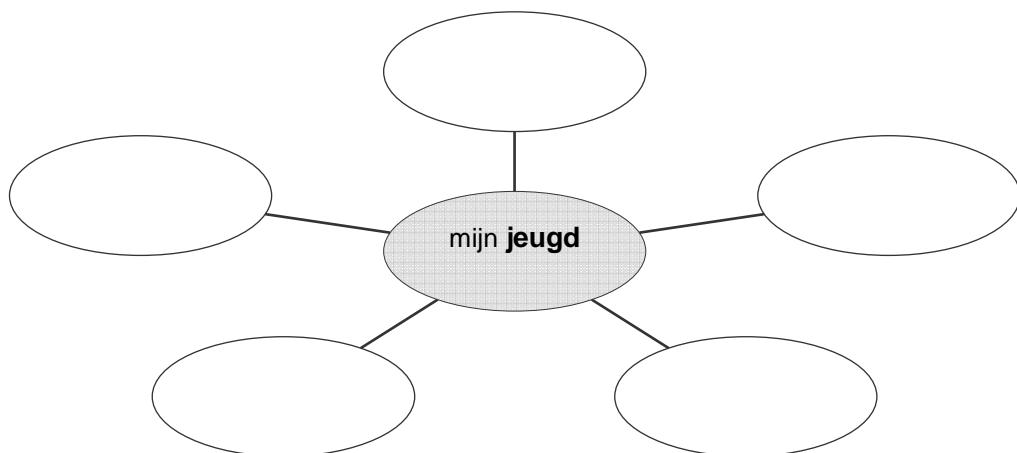
zijn	Dan was je er gloeiend bij. Alors on était pris en flagrant délit.	17.1
	Alles is bij de hand. Tout est à portée de main.	17.1
	Hij is zijn sleutel kwijt. Il ne trouve plus sa clé.	18.1
	Soms is er sprake van extreme overlast. Parfois il s'agit de nuisance extrême.	18.1
	Ik ben in de keuken bezig. Je suis occupé dans la cuisine.	18.2
	Daar ben je mooi klaar mee ! Te voilà bien avancé !	18.3
zingen	Ze zingt de sterren van de hemel. Elle chante comme divinement bien.	16.1
zitten	Ga in het bos zitten met die muziek van je. Casse-toi avec ta musique.	18.1

16.2

WERKEN AAN WOORDEN (1) : WORDVELD « MIJN JEUGD »
TRAVAILLER LE LEXIQUE : CHAMP LEXICAL « MA JEUNESSE »
L9

© Institut Néerlandais 2010

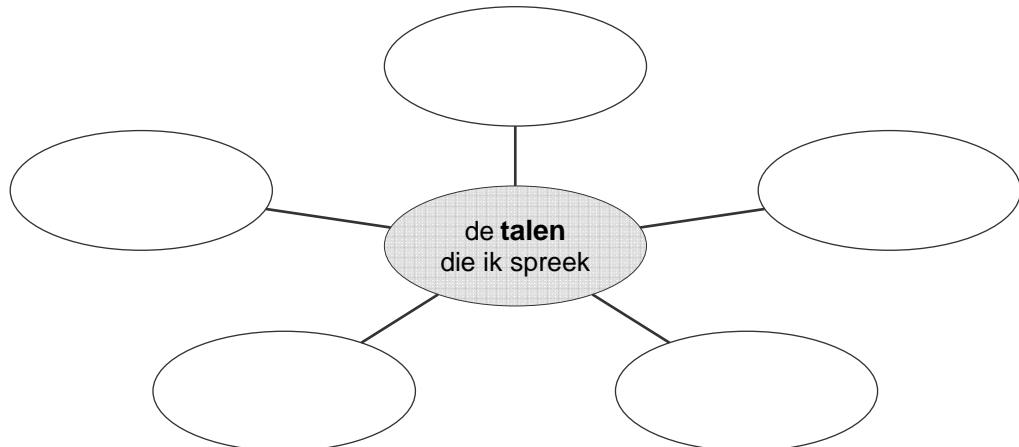
Waar denk je aan bij het woord « jeugd »? Schrijf vijf woorden op:

Waaraan hebben je medecursisten gedacht? Schrijf nog eens vijf woorden op:

Waar denk je aan bij de zin « de talen die ik spreek » ? Schrijf vijf woorden op:

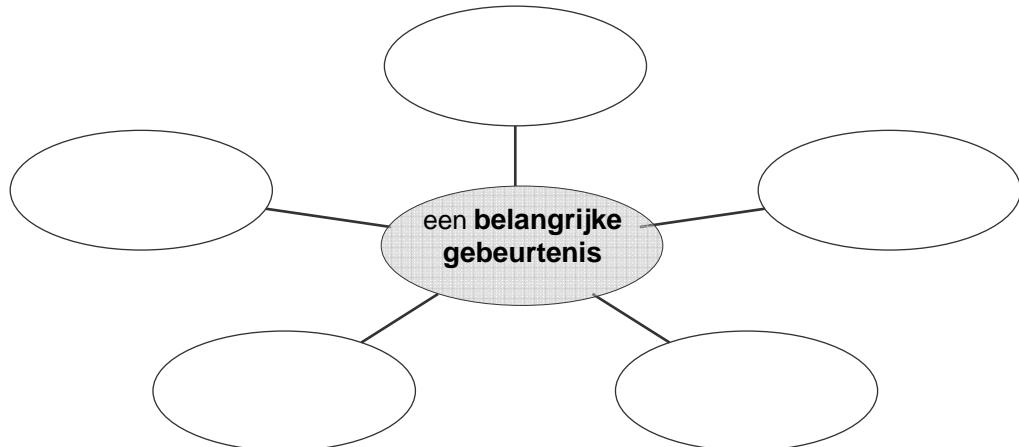

Waaraan hebben je medecursisten gedacht? Schrijf nog eens vijf woorden op:

© Institut Néerlandais 2010

Waar denk je aan bij « een belangrijke gebeurtenis »? Schrijf vijf woorden op:

Waaraan hebben je medecursisten gedacht? Schrijf nog eens vijf woorden op:

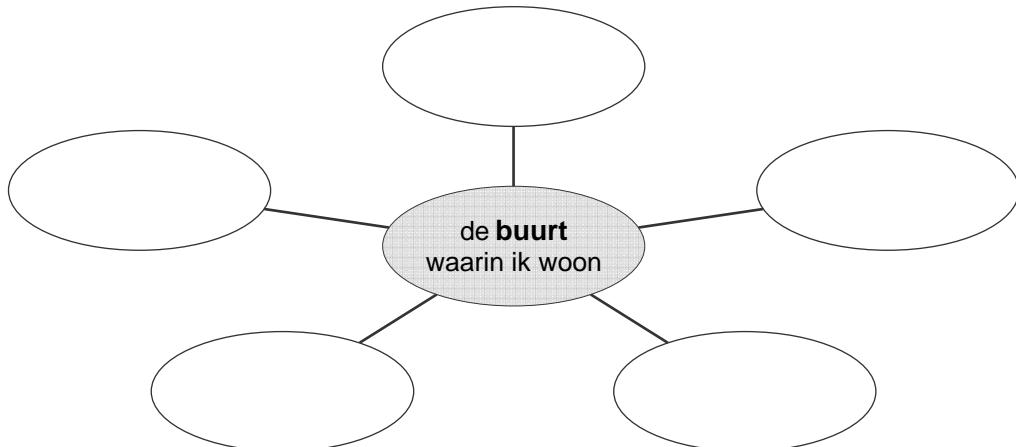

17.1

WERKEN AAN WOORDEN (4) : WOORDVELD « DE BUURT WAARIN IK WOON »
TRAVAILLER LE LEXIQUE : CHAMP LEXICAL « LE QUARTIER QUE J'HABITE »

L12

Waar denk je aan bij « de buurt waarin ik woon »? Schrijf vijf woorden op:

Waaraan hebben je medecursisten gedacht? Schrijf nog eens vijf woorden op:

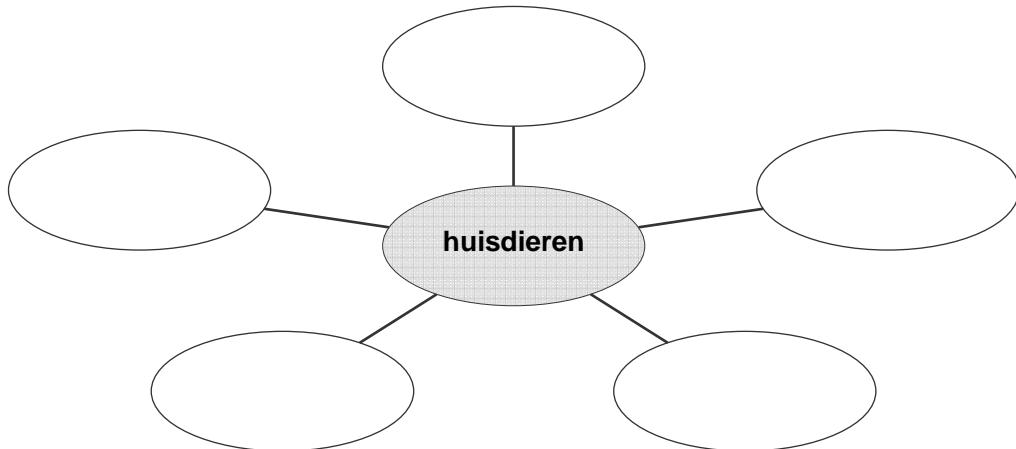

17.2

WERKEN AAN WOORDEN (5) : WOORDVELD « HUISDIEREN »
TRAVAILLER LE LEXIQUE : CHAMP LEXICAL « ANIMAUX DOMESTIQUES »

L13

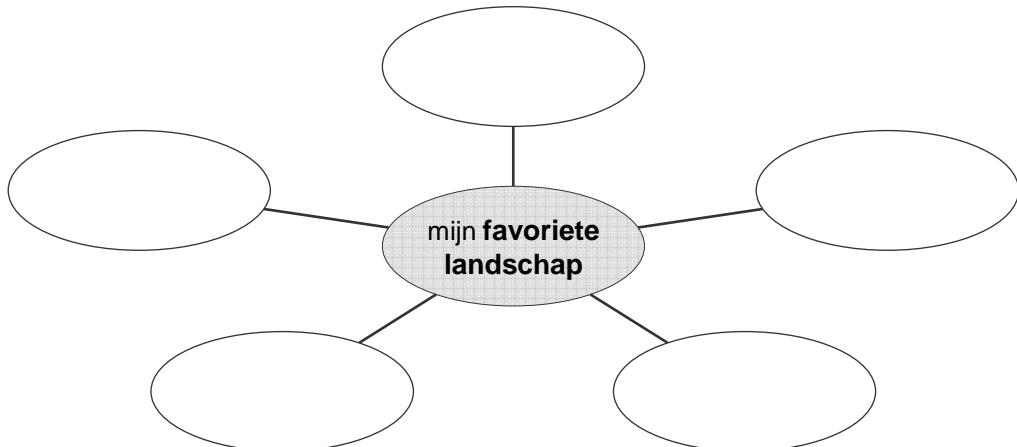
Waar denk je aan bij « huisdieren »? Schrijf vijf woorden op:

Waaraan hebben je medecursisten gedacht? Schrijf nog eens vijf woorden op:

Waar denk je aan bij « mijn favoriete landschap »? Schrijf vijf woorden op:

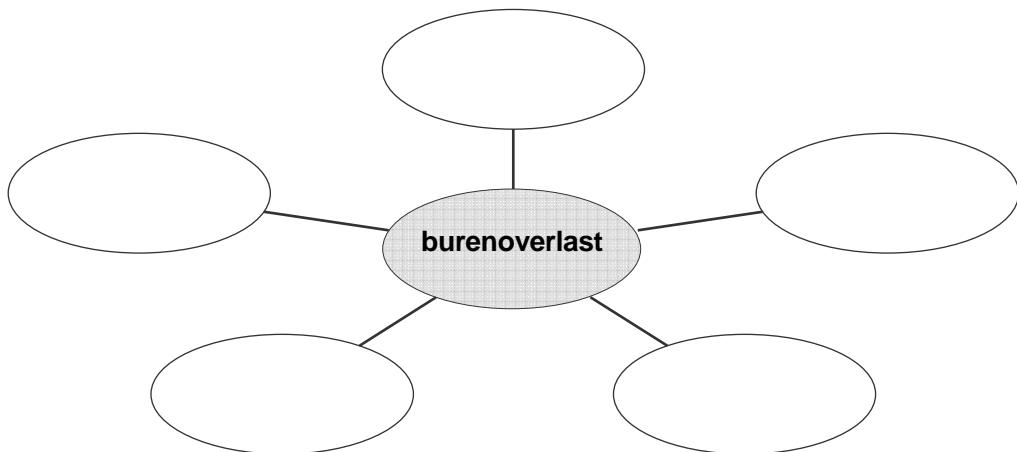

Waaraan hebben je medecursisten gedacht? Schrijf nog eens vijf woorden op:

© Institut Néerlandais 2010

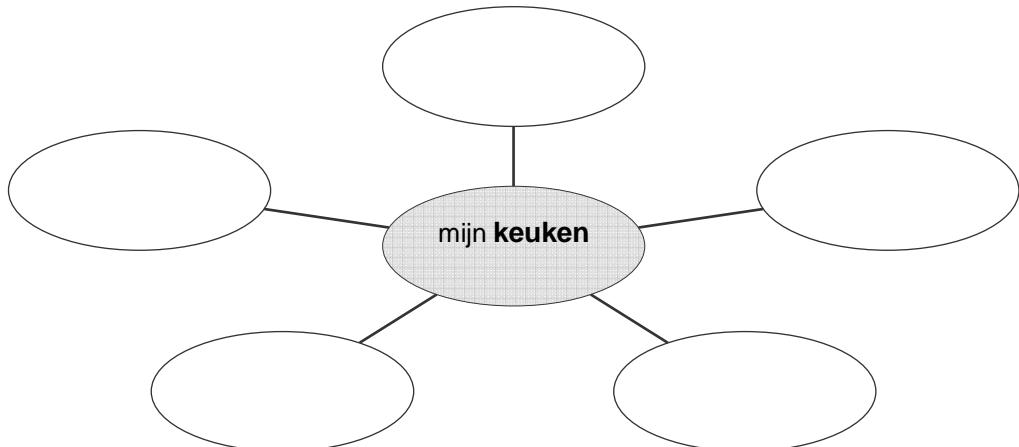
Waar denk je aan bij « burenoverlast »? Schrijf vijf woorden op:

Waaraan hebben je medecursisten gedacht? Schrijf nog eens vijf woorden op:

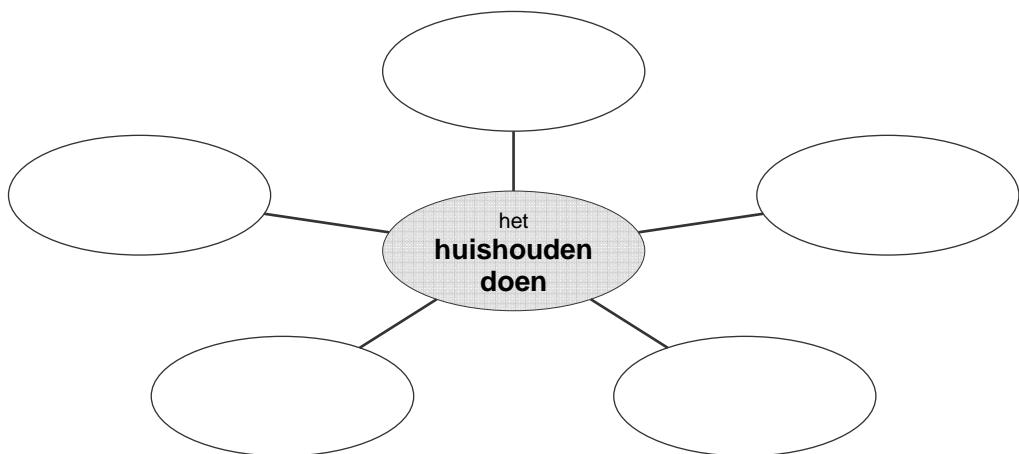
Waar denk je aan bij « mijn keuken »? Schrijf vijf woorden op:

Waaraan hebben je medecursisten gedacht? Schrijf nog eens vijf woorden op:

Waar denk je aan bij « het huishouden doen »? Schrijf vijf woorden op:

Waaraan hebben je medecursisten gedacht? Schrijf nog eens vijf woorden op:

TRANSCRIPTEN →

L'histoire de Sabine

Extrait sonore de chapitre 16 section 3

*Echanger les expériences sur les langues qu'on parle***A l'aéroport de Schiphol**

Extrait vidéo de chapitre 16 section 4

*Décrire ses sentiments lors d'un évènement important***Le quartier de ma jeunesse**

Extrait sonore de chapitre 17 section 1

*Décrire le quartier où l'on habite***Un petit rat**

Extrait sonore de chapitre 17 section 2

*Avoir des animaux domestiques : en discuter***Un animal domestique contre la solitude**

Extrait sonore de chapitre 17 section 2

*Avoir des animaux domestiques : en discuter***Mon endroit préféré aux Pays-Bas**

Extrait video de chapitre 17 section 4

*Parler d'un paysage néerlandais***On peut la baisser un peu, la musique ?**

Extrait video de chapitre 18 section 1

*Agir en cas de nuisances***Ma cuisine**

Extrait sonore de chapitre 18 section 2

*Décrire sa cuisine***Se faire balader à droite et à gauche**

Extrait sonore de chapitre 18 section 3

*Rechercher des informations sur les assurances***Débarrasser et nettoyer**

Extrait sonore de chapitre 18 section 4

*Décrire des tâches ménagères***1. Het verhaal van Sabine**

Luisterfragment bij hoofdstuk 16 taak 3

*Ervaringen uitwisselen over de talen die je spreekt***2. Op Schiphol**

Videofragment bij hoofdstuk 16 taak 4

*Je gevoel beschrijven bij een belangrijke gebeurtenis***3. De buurt van mijn jeugd**

Luisterfragment bij hoofdstuk 17 taak 1

*De buurt waarin je woont beschrijven***4. Een ratje**

Luisterfragment bij hoofdstuk 17 taak 2

*Discussiëren over het hebben van huisdieren***5. Een huisdier tegen de eenzaamheid**

Luisterfragment bij hoofdstuk 17 taak 2

*Discussiëren over het hebben van huisdieren***6. Mijn favoriete plek in Nederland**

Videofragment bij hoofdstuk 17 taak 4

*Iets vertellen over een Nederlands landschap***7. Kan die muziek wat zachter?**

Videofragment bij hoofdstuk 18 taak 1

*Handelen bij overlast***8. Mijn keuken**

Luisterfragment bij hoofdstuk 18 taak 2

*Je keuken beschrijven***9. Van het kastje naar de muur**

Luisterfragment bij hoofdstuk 18 taak 3

*Informatie over verzekeringen opzoeken***10. Afruimen en schoonmaken**

Luisterfragment bij hoofdstuk 18 taak 4

Huishoudelijke taken beschrijven

TRANSCRIPTEN

1

Uitgeschreven tekst van luisterfragment *Het verhaal van Sabine* (12/2)
behorende bij Code hoofdstuk 16, taak 3 *Ervaringen uitwisselen over de talen die je spreekt*

16.3

L'histoire de Sabine

Eva parle de son amie Sabine, qui vient d'Afrique.

J'ai rencontré Sabine il y a deux ans, lorsqu'elle venait tout juste d'arriver aux Pays-Bas. Elle m'a raconté en français qu'elle venait du Cameroun.

Oui, je lui ai demandé si elle parlait encore d'autres langues, car j'avais alors lu quelque part qu'on parle à peu près 280 langues au Cameroun. Elle m'a dit que le bamiléké était la première langue qu'elle a apprise. Cette langue était parlée à la maison. Etant petit enfant, elle a appris aussi un peu le français, par exemple lorsqu'il y avait de la visite ou quand elle jouait dans les environs. A l'école primaire, l'enseignement était entièrement en français, et dans le secondaire, elle a appris aussi l'anglais. Le français et l'anglais sont les langues officielles du Cameroun et celles des médias et de la littérature. Le bamiléké est une langue qui est principalement parlée.

Et ben, j'étais curieuse de savoir à quel moment Sabine utilise telle ou telle langue. Elle a dit qu'en bamiléké, elle peut surtout bien parler de sujets de tous les jours et quand il s'agit d'un sujet plus abstrait, elle préfère parler français. Sabine et moi, nous parlons généralement français quand on est ensemble. Ca j'aime bien, parce que je fais des études de français.

Elle essaie bien aussi de parler néerlandais, mais quand elle commence par exemple dans un magasin en néerlandais, on lui répond souvent en anglais. Cela la met en colère. « Ne comprennent-ils pas que je fais de mon mieux pour parler néerlandais », me dit-elle alors. Elle pense et rêve toujours en bamiléké ou en français, presque jamais en néerlandais.

Le français et le bamiléké sont les langues les plus importantes pour elle. Le français parce qu'elle peut communiquer avec beaucoup de gens dans cette langue. Le bamiléké parce qu'elle trouve que son identité se trouve dans cette langue.

1 Het verhaal van Sabine

Eva vertelt over haar vriendin Sabine, die uit Afrika komt.

EVA Ik heb Sabine twee jaar geleden ontmoet, toen ze nog maar net in Nederland was. Ze vertelde me in het Frans dat 5 ze uit Kameroen komt.

EVA Ja, ik vroeg haar of ze nog meer talen sprak, want ik had dus ergens gelezen dat er in Kameroen bijna 280 talen worden gesproken. Ze zei dat Bamileke de eerste taal was die ze leerde. Deze taal werd thuis gesproken. Als klein kind 10 leerde ze ook een beetje Frans, bijvoorbeeld wanneer er bezoek kwam of als ze in de buurt speelde. Op de basisschool was het onderwijs helemaal in het Frans, en op de middelbare school leerde ze ook Engels. Frans en Engels zijn de officiële talen in Kameroen en de talen van 15 de media en de literatuur. Bamileke is een taal die voornamelijk wordt gesproken.

EVA Nou was ik benieuwd wanneer Sabine nu welke taal gebruikt. Ze zei dat ze in het Bamileke vooral goed kan praten over dagelijkse onderwerpen en als het dan over een 20 abstracter onderwerp gaat, dan spreekt ze liever Frans. Sabine en ik spreken meestal Frans samen. Dat wil ik graag, omdat ik Frans studeer.

EVA Ze probeert ook wel Nederlands te praten, maar als ze bijvoorbeeld in een winkel in het Nederlands begint, praten 25 ze vaak in het Engels terug. Dat maakt haar boos. "Begrijpen ze dan niet dat ik mijn best doe om Nederlands te praten", zegt ze dan tegen me. Ze denkt en droomt nog steeds in het Bamileke of in het Frans, bijna nooit in het Nederlands.

EVA Frans en Bamileke zijn de belangrijkste talen voor haar. Frans omdat ze in die taal met veel mensen kan communiceren, Bamileke omdat ze vindt dat in die taal haar identiteit zit.

2

Uitgeschreven tekst van videofragment *Op Schiphol* (15/2)
behorende bij Code hoofdstuk 16, taak 4 *Je gevoel beschrijven bij een belangrijke gebeurtenis*

16.4

A L'AEROPORT DE SCHIPHOL

Bonjour.

Bonjour. Puis-je vous demander quelque chose ?

Oui. Oui.

Vous attendez quelqu'un, ça c'est clair, *Arrival*, arrivée. Vous attendez qui ?

Notre fils.

Votre fils. Comment s'appelle-t-il ?

Ben, il s'appelle Jonas et il a voyagé pendant un an, en Australie.

Il ne savait pas dans quoi il se mettait, mais nous avons l'impression que cela s'est très bien passé.

Quel âge a-t-il ?

1 OP SCHIPHOL

OUDERS Goedemorgen.

INTERVIEWER Dag, mag ik u wat vragen?

OUDERS Ja. Ja.

INTERVIEWER U staat op iemand te wachten, dat is duidelijk. *Arrival*, aankomst. Op wie?

MOEDER Op onze zoon.

INTERVIEWER Op jullie zoon. Hoe heet hij?

MOEDER Ja, die heet Jonas en hij is een jaar onderweg 10 geweest, in Australië.

VADER Hij wist niet waar hij aan begon, maar we hebben de indruk dat het heel goed gegaan is.

INTERVIEWER Hoe oud is hij?

MOEDER Achttien.		Dix-huit ans.
INTERVIEWER Achttien jaar.	15	Dix-huit ans.
MOEDER Met rugzak.		Avec sac à dos.
VADER Hij is weggegaan net na z'n achttiende en hij komt terug net voor z'n negentiente.		Il est parti juste après ses dix-huit ans et il revient juste avant ses dix-neuf ans.
MOEDER Hij heeft er gewerkt en hij heeft daar rondgereisd. Hij is het hele continent rond geweest.	20	Il a travaillé là-bas et voyagé. Il a fait le tour de tout le continent.
VADER Het was zijn idee en toen dat begon te ontstaan hebben we hem daar, ja, heel veel met hem over gehad, wat hij ervan verwachtte en, nou, hoe we hem daarbij zouden kunnen helpen.		C'était son idée et lorsqu'elle commençait à prendre forme, nous l'avons, oui, en parlé beaucoup avec lui, ce qu'il en attendait et, ben, comment nous pourrions le seconder dans sa démarche.
MOEDER In het begin dacht ik: Dit is eindeloos, ik wil hier niet meer aan denken, dit wordt een heel lang jaar. En uiteindelijk, ja, is vandaag toch alweer de terugkomst en dan gaat het toch weer snel.	25	Au début je me suis dit : ceci est interminable, je ne veux plus y penser, cela va être une année très longue. Et tout de même, oui, aujourd'hui c'est toutefois déjà le retour et là ça va quand même vite.
INTERVIEWER Geldt dat nou ..., voor u het moeilijkste moment de afgelopen negen maanden?	30	Est-ce que cela compte ... pour vous le moment le plus dur des neuf mois derniers ?
VADER Ooo		Aaaa
INTERVIEWER Of het moment waarop u hem echt het meest gemist hebt?		Ou l'instant où il vous a manqué le plus ?
VADER Nou, dat was wel dat moment dat ik hem aan de lijn had en dat ik wist dat hij het ontzettend moeilijk had en dat ik eigenlijk gewoon graag wilde dat hij thuis was. En hem toch, ja toch dat we er vol van overtuigd waren dat het niet goed was om zeg maar na een paar dagen of een paar weken dat het wat moeilijker ging om te zeggen: Joh, kom maar snel naar huis.	35	Ben, c'était quand même le moment où je l'avais en ligne et que je savais qu'il passait un moment terriblement difficile et que j'aurais aimé en fait tout simplement qu'il soit à la maison. Et quand même le, oui quand même que nous étions dans la pleine conviction qu'il ne serait pas bien, après quelques jours ou quelques semaines où c'était dur pour lui, de lui dire : fils, rentre donc vite à la maison.
MOEDER Ik ben heel benieuwd wat voor mens hier terugkomt, want het is wel ...		J'ai hâte de savoir quel genre d'homme va revenir ici, car c'est quand même bien ...
INTERVIEWER U verwacht een andere Jonas terug?		Vous vous attendez à voir un autre Jonas revenir ?
MOEDER Ja, dat denk ik wel.		Oui, je le pense bien.
INTERVIEWER Ja?	45	Oui ?
MOEDER Ja, gezien de mails die we hebben gekregen, denk ik: die heeft zich ontzettend ontwikkeld het afgelopen jaar. Dat moet een heel ander mens geworden zijn.		Oui, compte tenu des e-mails que nous avons reçus, je pense : il a énormément évolué l'année passée. Il a dû devenir un homme complètement différent.
INTERVIEWER Hoe, eh, hoe is het met jullie gegaan, want negen maanden, ik weet niet hoeveel, hoeveel kinderen 50 hebben jullie?		Comment, euh, comment ça s'est passé avec vous, car neuf mois, je ne sais pas combien, combien d'enfants avez-vous ?
OUDERS Twee, twee.		Deux, deux.
INTERVIEWER Twee kinderen, dus Jonas en ...		Deux enfants, donc Jonas et ...
MOEDER Aletta.		Aletta.
INTERVIEWER Dat is zijn zus, ouder of jonger?	55	C'est sa sœur, plus âgée ou plus jeune ?
MOEDER Nee, zijn zus is iets jonger, die wordt zondag vijftien en Jonas heeft bedacht dat hij vandaag net voor haar verjaardag terugkomt. Hij gaat twee dagen onderduiken en zondagochtend, op het feestelijke ontbijt ...		Non, sa sœur est un peu plus jeune, elle va avoir quinze ans dimanche, et Jonas il s'est dit qu'il reviendrait aujourd'hui juste avant son anniversaire. Il va se cacher pendant deux jours et dimanche matin, au petit déjeuner festif ...
INTERVIEWER Echt waar?	60	Vraiment ?
MOEDER gaat hij, het is een <i>big surprise</i> .		il va, c'est une <i>big surprise</i> .
INTERVIEWER Wat ik wou vragen, waar jullie dochter is, maar die is er dus niet bij en weet van niets.		Ce que je voulais demander, où est votre fille, mais elle n'est pas présente donc elle n'est au courant de rien.
MOEDER Niemand weet wat.		Personne ne sait rien
VADER Die denkt dat we op de bank aan het praten zijn	65	Elle pense que nous sommes en train de parler de

TRANSCRIPTEN

choses difficiles, sur le canapé.

D'accord. Comment elle va réagir ?

Crier. Oui, elle deviendra complè..., elle va, elle disjoncte. Ça c'était la guirlande quand il est parti.

Joon forever. Tenez bien les bâtons en l'air et je vous accompagne dans votre attente.

Oui, d'accord.
Jooooon!

Héé.

Oh, mon cher chéri. C'est toi, Salut. Oh.

DANS LE STUDIO

Oui, et le voilà, le fils prodigue, Jonas. Ça te fait quoi maintenant, d'être de retour ?

Ben, ça fait bien bizarre en fait. Je ne l'avais encore jamais vu donc. Ça a l'air bien superbe, comme ça.

A côté de toi, il y a ta sœur Aletta. Eh ben, elle va disjoncter complètement, elle va totalement perdre la boule, car oui, tu t'es caché caché en effet pendant deux jours et finalement tu as été la surprise, à ton anniversaire. C'était une surprise ?

Oui, c'était une énorme surprise. J'ai disjoncté énormément en effet.

Ce qui est sympa, c'est ce que ton père, il a filmé cela et nous allons maintenant regarder cela. Donc en effet la réaction d'Aletta au retour de son, oui, le plus beau cadeau qu'on pouvait lui donner, le retour de son frère Jonas.

A LA MAISON

Mon dieu, ça t'as pris du temps de faire ça.

Oh, mon dieu.

Surprise.

Mon dieu.

DANS LE STUDIO

Ça t'a fait disjoncter, hein ? Absolument disjoncter. Grand merci pour votre venue au studio ici.

over moeilijke dingen.

INTERVIEWER Oké. Hoe zal ze reageren?

MOEDER Gillen. Ja, die wordt hele... die gaat, die flipt. Dit was de slinger toen hij wegging.

70 INTERVIEWER *Joon forever.* Hou de stokjes omhoog en ik wacht met jullie mee.

MOEDER Ja oké.
Jooooon!

75 VADER Hee.

MOEDER O lieve schat. Dat ben jij. Hoi. O.

IN DE STUDIO

INTERVIEWER Ja en hier zit hij, de verloren zoon, Jonas. Hoe is dat nou om zo terug te zijn?

80 JONAS Ja, wel raar eigenlijk. Ik had het nog nooit gezien, dus. Het ziet er wel gaaf uit zo.

INTERVIEWER Naast je zit je zus Aletta. Nou, die gaat helemaal flippen, die gaat helemaal uit d'r bol, want ja, je bent twee dagen inderdaad ondergedoken ondergedoken

85 geweest en uiteindelijk was je de verrassing, op jouw verjaardag. Was het een verrassing?

ALETTA Ja, het was een heel grote verrassing, ik ging inderdaad heel erg flippen.

INTERVIEWER Het aardige is dat jouw vader, die heeft dat 90 gefilmd en wij gaan daar nu even naar kijken. Dus inderdaad de reactie van Aletta op haar, ja, het mooiste cadeau wat ze kon krijgen, de terugkomst van haar broer, Jonas.

THUIS

95 JONAS Jezus, daar deed je ook lang over.

ALETTA Oh mijn god.

JONAS Verrassing.

ALETTA Jezus.

IN DE STUDIO

100 INTERVIEWER Dat was echt flippen, hè? Absoluut flippen. Hartelijk dank voor jullie komst hier naar de studio.

3

Uitgeschreven tekst van luisterfragment *De buurt van mijn jeugd*
behorende bij Code hoofdstuk 17, taak 1 *De buurt waarin je woont beschrijven*

17.1

Le quartier de ma jeunesse

Où habitiez-vous autrefois ?

Dans la rue Rijndijk, la rue la plus conviviale de tout le quartier. Les premières maisons y ont été construites autour de 1898. Juste avant la guerre, mes parents y ont déménagé. En 1985, j'y suis allé habiter moi-même, avec ma famille.

C'était quel genre de rue, la rue Rijndijk ?

Au fait, c'était une rue ouvrière, hein ? On y bossait dur pour acheter aux enfants de quoi manger et s'habiller correctement. La plupart des gens avaient du mal à joindre les deux bouts. L'ambiance y était différente que par exemple dans la rue Canal, et

1 De buurt van mijn jeugd

Interviewer Waar woonde u vroeger?

MAN In de Rijndijkstraat, de gezelligste straat van de hele buurt. De eerste huizen zijn er rond 1898 gebouwd. Net voor 5 de oorlog verhuisden mijn ouders ernaartoe. In 1985 ging ik er zelf wonen met mijn gezin.

INTERVIEWER Wat was het voor een straat, de Rijndijkstraat?

MAN Ja, het was een arbeidersstraat, hè? Er werd hard gewerkt om voor de kinderen behoorlijk eten en kleren te 10 kopen. De meeste mensen moesten ieder dubbeltje omdraaien. De sfeer was er anders dan bijvoorbeeld in de

Kanaalstraat en zeker anders dan in de Roomburgerlaan. Ja, want daar woonden toch andere mensen. We speelden ook niet met kinderen uit die buurt. Dat deed je niet. Je speelde alleen met kinderen met dezelfde achtergrond. We kwamen 15 er wel hoor, in de Roomburgerlaan, bijvoorbeeld om appels te jatten uit hun grote tuinen. Maar als ze je dan zagen, dan was je er gloeiend bij. Zo ging dat.

INTERVIEWER Ja, ja. En stonden er toen al veel huizen?

MAN Nou, nee hoor, de Rijndijkstraat lag vroeger helemaal 20 aan de rand van de buurt. Je keek zo naar de molen aan het kanaal. Achter ons huis begon meteen het weiland. De koeien van de boer staken zo hun kop in onze achtertuin. Het was echt het laatste stukje van de stad, waar wij woonden.

INTERVIEWER Weet u ook nog wanneer er meer huizen 25 gebouwd werden?

MAN Ja ach, dat ging heel geleidelijk, hè? De buurt is steeds verder uitgebreid. Eerst waren er ook nog geen winkels; we moesten voor de boodschappen helemaal naar een andere buurt.

30

INTERVIEWER O. En heeft u goede herinneringen aan de buurt van uw jeugd?

MAN Ja. O ja: ik heb een heel leuke jeugd gehad. We zaten buiten schooltijd de hele dag in de weilanden. In de zomer trok half Leiden, vooral uit de arbeidersbuurten, naar het 35 kanaal. Daar zaten de gezinnen aan de waterkant. Een heerlijke plek om te zwemmen en te vissen. En voetballen hè? En het kostte niets. En voetballen hè? Waar nu die hoge torenflat aan de Kanaalweg staat, daar werd altijd gevoetbald.

40

INTERVIEWER O ja? En is de straat in de loop van de jaren erg veranderd?

MAN O ja, dat spreekt vanzelf. Ik herinner me nog de eerste auto in de straat. Die was van de melkboer. En verder kwamen er natuurlijk steeds weer nieuwe gezinnen.

45

INTERVIEWER En wonen er nog mensen van vroeger?

MAN Ja, een paar. En ook kinderen van vroeger, zoals ik, komen soms terug. Maar die gezelligheid die is er niet meer. Dat is gewoon zo. Vroeger spraken de mensen in de straat met elkaar. Je leefde in de zomer op straat. Ja, er was geen 50 televisie en geen video.

INTERVIEWER Wat is volgens u dan de grootste verandering?

MAN De grootste ... Ja dat zijn toch wel de auto's. Iedereen heeft nu een auto en die wil die voor zijn eigen voordeur parkeren. Kinderen kunnen veel minder goed op straat 55 spelen. Dat is te gevaarlijk. Maar de sfeer is nog steeds goed hoor. Anders ja, anders, maar wel goed. Dat komt misschien juist ook doordat er nu mensen met zoveel verschillende achtergronden wonen. En de contacten gaan via de kinderen natuurlijk. En daar zijn er de laatste tien jaar veel van 60 bijgekomen, dus. Ja, we wonen hier nog steeds met veel plezier.

INTERVIEWER Nou, bedankt voor het interview!

certainement différente que dans la rue Roomburger. Oui, car là-bas c'étaient quand même des gens différents. On ne jouait pas non plus avec les enfants de ce quartier-là. Cela ne se faisait pas. On ne jouait qu'avec des enfants du même milieu social. Nous y allions effectivement, oui, dans la rue Roomburger, par exemple pour chiper des pommes dans leurs grands jardins. Mais s'ils te voyaient alors, alors on était pris en flagrant délit. C'était comme ça.

D'accord. Et y avait-il déjà bien des maisons alors ?

Ben, non en fait, la rue Rijndijk se trouvait autrefois tout à fait aux confins du quartier. On voyait le moulin du canal comme ça. Derrière notre maison commençait tout de suite le pâturage. Les vaches du fermier pointaient comme ça leur tête dans notre arrière-cour. C'était vraiment le dernier bout de la ville, là où nous habitions.

Et vous souvenez-vous quand on a construit plus de maisons ?

Oui oh, cela s'est fait très progressivement, hein ? Le quartier s'est agrandi toujours plus. D'abord, il n'y avait pas encore de magasins non plus, on devrait aller tout à fait dans un autre quartier pour les courses.

Oh. Et avez-vous de bons souvenirs du quartier de votre jeunesse ?

Oui. Oh oui. J'ai eu une jeunesse très agréable. Nous étions, en dehors des heures de classe, toute la journée fourrés dans les pâtures. En été, toute la ville de Leyde, surtout des quartiers ouvriers, s'en allait vers le canal. Là-bas il y avait les familles assises sur les berges. Un endroit exquis pour nager et pêcher. Et jouer au foot, hein ? Et ça ne coûtait rien. Et jouer au foot, hein ? Là où se trouve maintenant cette haute tour sur le Chemin du canal, là on jouait toujours au football.

Ah bon ? Et est-ce que la rue a beaucoup changé au fil des ans ?

Ah oui, cela va de soi. Je me souviens encore de la première voiture dans la rue. C'était celle du laitier. Et pour le reste il y avait bien sûr toujours des nouvelles familles qui arrivaient à leur tour.

Et est-ce qu'il y a encore des gens de l'époque ?

Oui, quelques-uns. Et aussi, des enfants de l'époque, comme moi, reviennent parfois. Mais cette convivialité, elle n'y est plus. C'est comme ça. Autrefois, les gens dans la rue se parlaient. En été, on vivait dans la rue. Au fait, il n'y avait pas de télévision et pas de vidéo.

Quel est selon vous alors le plus grand changement ?

Le plus grand ... Oui, ce sont quand même bien les voitures. Tout le monde a une voiture maintenant et veut la garer devant sa propre porte d'entrée. Les enfants peuvent beaucoup moins bien jouer dans la rue. C'est trop dangereux. Mais l'ambiance est toujours bonne, soyez rassuré. Différente oui, différente, mais bonne quand même. Cela vient peut-être justement aussi du fait qu'il y a maintenant des gens de tant de milieux différents. Et les contacts se font par les enfants bien sûr. Et de ceux-là, il y en a beaucoup qui s'y sont ajoutés les dix dernières années, donc. Oui, nous habitons ici toujours beaucoup avec plaisir.

Ben, je vous remercie pour cette interview !

4

Uitgeschreven tekst van luisterfragment *Een ratje*
behorende bij Code hoofdstuk 17, taak 2 *Discussiëren over het hebben van huisdieren*

17.2**Un petit rat**

Maman, je peux avoir un petit rat ?

Un petit rat ? Non mais, d'où tu sors ça ? J'en suis malade rien que d'y penser.

Jérôme a un petit rat aussi et il est très mignon.

Ah, beurk ! Un rat, ce n'est pas mignon du tout, je trouve. Un rat, c'est sale, je trouve. Un rat, c'est de la vermine, ce n'est pas fait pour garder à la maison.

Oui, mais je veux dire tu sais un petit rat, ils sont vraiment pas sales, ils sont mignons au contraire. Ils sont très doux et on peut les amener partout, comme ça, dans la manche. Et tu sais, il n'y a presque rien à faire pour un rat. On n'a pas besoin de le sortir et des choses comme ça. Tout ce qu'on doit faire, c'est nettoyer sa cage. C'est tout.

Il n'en est pas question. Un rat, c'est répugnant. Et qui d'ailleurs va nettoyer cette cage ? Toi sans doute ? Et ben, je n'y crois rien. Non non, oublie cette idée, chez nous il n'y a pas de rat qui rentre. Vraiment pas.

Ah, allez, j'aimerais tellement !

Stefan, arrête, il n'en est pas question. Non, c'est non.

1 Een ratje

STEFAN Mam, mag ik een ratje ?

MOEDER Een ratje? Nee hoor, hoe kom je daar nou bij? Ik moet er niet aan denken.

5 STEFAN Jeroen heeft ook een ratje en die is heel lief.

MOEDER Hè bah! Ik vind een rat helemaal niet lief! Ik vind een rat vies. Ratten zijn ongedierte, die neem je niet in huis.

STEFAN Ja maar ik bedoel zo'n klein ratje, die zijn echt niet vies, die zijn juist lief. Ze zijn heel zacht en je kunt ze overal 10 mee naartoe nemen, gewoon, in je mouw. En weet je, je hoeft haast niets te doen aan een rat. Je hoeft hem niet uit te laten en zo. Je hoeft alleen zijn kooi schoon te maken. Dat is alles.

MOEDER Geen denken aan. Een rat, walgelijk. En wie gaat 15 trouwens die kooi schoonmaken? Jij zeker? Nou, daar geloof ik niks van. Nee hoor, zet het maar uit je hoofd. Een rat komt er bij ons niet in. Echt niet.

STEFAN Ah toe nou, ik wil het zo graag!

MOEDER Stefan, hou op. Geen sprake van. Nee is nee!

5

Uitgeschreven tekst van luisterfragment *Een huisdier tegen de eenzaamheid* (31/8)
behorende bij Code hoofdstuk 17, taak 2 *Discussiëren over het hebben van huisdieren*

17.2**Un animal domestique contre la solitude**

Moi je pense qu'elle prend un animal domestique tout bêtement parce qu'elle est seule.

Ah ben non, c'est n'importe quoi je trouve. Tu sais, j'ai deux chats et une maison remplie de gens. Pour moi c'est tout simplement une question d'ambiance. Plus il y a de gens et des animaux réunis, plus j'aime l'ambiance.

C'est bien vrai ça, je pense. J'ai beaucoup d'amies célibataires, et elles ont toutes un chat, au moins un.

Et les chiens alors ?

Non, pas de chien, car pour un chien, on doit rester à la maison, là on ne pourrait pas partir comme ça en week-end, si on voulait.

Ecoute, moi je crois vraiment que cela a à faire avec la solitude. Parfois j'entends parler de gens qui ont un chien, qu'ils rencontrent justement des gens qui ont un chien aussi. Car écoute, ils sortent ce chien et alors on rencontre une autre personne avec un chien donc on fait facilement un brin de causette, n'est-ce pas, donc c'est tout bêtement quelque chose de très social.

Bien sûr que c'est du social. C'est carrément convivial. Mais écoute, moi j'ai des chats et il n'y a pas besoin de les sortir, car moi du moins je ne les sors jamais, hein.

Non.

Mais c'est tout bêtement pour la convivialité.

1 Een huisdier tegen de eenzaamheid

JOOST Volgens mij nemen, neemt ze gewoon een huisdier omdat ze eenzaam is.

DANIËLLE Ah joh nee, dat vind ik echt onzin. Weet je, ik heb 5 twee katten en een huis vol mensen. Ik vind het gewoon gezellig. Hoe meer mensen en dieren bij elkaar, hoe gezelliger ik het vind.

EMMY Ik denk wel dat dat waar is. Ik heb heel veel vrijgezelijke vriendinnen, en die hebben allemaal een kat, minstens één.

10 JOOST En de honden dan?

EMMY Nee, geen hond, want voor een hond moet je thuisblijven, dan kan je niet zomaar even een weekendje weg, als je dat wilt.

JOOST Ik geloof toch echt dat het veel met eenzaamheid te maken heeft hoor. Ik hoor van veel mensen die een hond hebben, dat die dan juist weer mensen ontmoeten die ook een hond hebben. Want kijk ze laten die hond uit en dan kom je weer iemand anders tegen met een hond dus dan maak je gauw een praatje, hè, dus het is gewoon een zeer sociaal 20 gebeuren.

DANIËLLE Natuurlijk is het een sociaal gebeuren. Het is gewoon gezellig. Maar kijk, ik heb katten en volgens mij hoeft je katten niet uit te laten, want ik laat ze nooit uit, tenminste, hè.

25 JOOST Nee.

DANIËLLE Maar het is gewoon voor de gezelligheid.

JOOST Ja, en als je met een konijn over straat loopt, maak je dan ook ineens contact? Dat denk ik niet hoor.

EMMY Nou of juist wel! Dus het hangt eigenlijk ook wel een beetje van het soort dier af. Als je alleen woont en je hebt een goudvis in een kom, dan is er toch altijd iemand thuis, maar of dat de eenzaamheid oplost?

JOOST Nee, dat is natuurlijk onzin. Zo'n goudvis maakt helemaal geen geluid, een stom beest achter glas enzo.

DANIËLLE Maar hij moet wel eten! Je moet er wel voor thuis komen. Ja, zo is het.

JOOST Maar een hond komt bijvoorbeeld bij je als je hem roept en ratten schijnen ook heel sociale dieren te zijn, varkens ook.

EMMY Volgens mij is een huisdier gewoon een beetje een soort kind. Ik ken een stel, en die hebben geen kinderen en die hebben nu dus een hond genomen.

DANIËLLE Ja oké.

EMMY Vind ik ook een beetje zielig hoor.

DANIËLLE Maar ik ken ook wel mensen hè die een huisdier nemen voor de kinderen, dat is gewoon leuk, dan hebben die kinderen gewoon een vriendje, zeg maar een maatje hè. En dan zie je ook die kids kunnen er alles mee doen. Aan de staart optillen en noem maar op, weet je het is ongelooflijk.

EMMY En daarom, tegenwoordig is het ook zo dat je in een bejaardenhuis een dier mag hebben, een huisdier. Die mag je gewoon meenemen als je erin gaat.

JOOST O, dus om de eenzaamheid?

EMMY Ja, dat mag tegenwoordig, omdat gebleken is dat oudere mensen die voelen zich prettier als ze een huisdier hebben.

DANIËLLE Ja, is gezellig.

EMMY Dus een huisdier is dan een soort familielid of een vriend. Een vriendin van mij in Amerika die had een hond en die deed mee aan een soort service van hondenbezitters die dan langs bejaardenhuizen gingen om de bejaarden eventjes de honden te laten aaien. Dat geloof je toch niet!

DANIËLLE Ja, maar dat doen ze met kinderen ook. Dan gaan ze met zo'n hele kinderklas gaan ze naar het bejaardenhuis, echt waar!

65

EMMY Nou, ik zie dat hier nog niet zo gauw gebeuren hoor.

DANIËLLE Met die huisdieren bedoel je?

EMMY Ja, dat weet ik niet.

DANIËLLE Maar ja, ik denk kijk of het nou een bejaardenhuis is of een gewoon huis, een huisdier is gewoon leuk, hè. Mijn dochter zegt altijd dat mijn kat die is gewoon verliefd op mij. Ja, ik praat ook met hem.

JOOST Ja ja en jij denkt dan dat hij jou begrijpt?

DANIËLLE Ja, ja echt waar, hij praat terug. Dat versta ik wel niet, maar hij reageert wel op me. Ja en dat vind ik nou gewoon leuk, weet je wel, gewoon leuk om dieren, om leven in huis te hebben en dat heeft niets met eenzaamheid te maken.

JOOST Ik vind het vies.

Oui, et quand tu te promènes dans la rue avec un lapin, alors tout d'un coup tu noues des contacts ? Je ne pense pas, écoute.

Et ben ou au contraire justement ! Donc cela dépend aussi quelque peu du type d'animal, en fait. Quand on habite seul et qu'on a un poisson rouge dans un bocal, alors il y a quand-même toujours quelqu'un à la maison, mais si cela comble la solitude ?

Non, ca n'a pas de sens, bien sûr. Un poisson rouge comme ça ne fait pas de bruit, une bête stupide sous verre tu vois.

Mais il faut qu'il mange quand-même ! On doit rentrer à la maison pour lui. Oui, c'est vrai.

Mais un chien vient vers toi par exemple quand tu l'appelles et il paraît qu'un rat est un animal très social aussi, et le cochon aussi.

A mon sens, un animal domestique est tout bêtement une sorte d'enfant quelque part. Je connais un couple, et ils n'ont pas d'enfants et ils ont donc pris un chien maintenant.

Oui d'accord.

C'est un peu triste quand-même, je trouve.

Mais je connais bien des gens qui prennent un animal domestique pour les enfants, c'est rigolo, comme ça les enfants ont tout simplement un ami, un copain tu vois. Et alors on voit aussi que ces gosses sont capables de tout avec eux. Les soulever par la queue et plein de choses, tu sais c'est incroyable.

Oui et c'est pour ça, qu'on a le droit aujourd'hui d'avoir un animal domestique dans une maison de retraite. On peut les amener sans problèmes lorsqu'on y rentre.

Ah, donc à cause de la solitude ?

Oui, aujourd'hui c'est autorisé car les études ont montré que les personnes âgées, elles se sentent mieux quand ils ont un animal domestique.

Oui, c'est convivial.

Donc un animal domestique est une sorte de membre de la famille ou un ami. Une amie à moi en Amérique avait un chien et elle participait à une sorte de service de la part de propriétaires de chiens qui faisaient le tour des maisons de retraite pour permettre aux personnes âgées de caresser les chiens. On a du mal à le croire, n'est-ce pas ?

Oui, mais cela se fait avec des enfants aussi. Ils vont alors avec toute une classe d'enfants à la maison de retraite, c'est vraiment vrai.

Eh ben, je ne vois pas cela se produire facilement ici, écoute.

Avec ces animaux domestiques tu veux dire ?

Oui, je ne sais pas.

Mais bon, je pense, tiens, que ce soit une maison de retraite ou une maison ordinaire, un animal est simplement rigolo, tu vois. Ma fille dit toujours que mon chat il est tout bêtement amoureux de moi. Oui, je parle aussi avec lui.

Oui d'accord et toi tu crois qu'il te comprend ?

Oui, c'est vrai, il me répond. Bon, je ne comprends pas, mais il réagit bel et bien. Oui, et je trouve que c'est amusant, voilà, tu sais, amusant d'avoir des animaux, d'avoir de l'animation à la maison, et cela n'a rien à voir avec la solitude.

Moi je trouve que c'est sale.

TRANSCRIPTEN

6

Uitgeschreven tekst van videofragment *Mijn favoriete plek in Nederland* (37/2)
behorende bij Code hoofdstuk 17, taak 4 *Iets vertellen over een Nederlands landschap*

17.4

Mon endroit préféré aux Pays-Bas

Voici un des plus beaux endroits, je trouve. Je me trouve ici au LeubEEK, un ruisseau qui zigzague en fait à travers tout le bois et qui finit par arriver dans la Meuse.

Et ce qui est particulier surtout, c'est que cette montagne a été complètement érodée par l'eau. En bas par la rivière, par le ruisseau, et en haut, quand il pleut fort, alors l'eau ici coule par les petites rigoles vers le ruisseau.

Autrefois, étant enfant, je venais très souvent ici. Je suis né tout près d'ici et maintenant j'habite Amsterdam, donc je ne viens presque plus par ici. Et en hiver, quand il y avait de la neige, alors on se mettait en haut de la montagne et on descendait en luge et en été on venait nager ici.

Là-bas, il y avait encore un arbre suspendu sur l'eau et depuis lequel on pouvait sauter et ce que je trouve très beau, c'est la réflexion dans l'eau, surtout maintenant, parce que la journée est belle et la lumière abondante, on voit vraiment se refléter dans l'eau toutes les couleurs et je trouve la couleur de l'eau très belle aussi. C'est en fait la couleur du sable sur lequel je me trouve, un peu brunâtre.

Depuis ce point, le ruisseau sort du bois et cela devient tout de suite beaucoup plus aéré et plus plat et c'en est un peu fini avec le calme du bois. On s'aperçoit tout de suite que c'est plus bruyant ici et il y a des lignes à haute tension. Là-bas s'étend une route très fréquentée et le ruisseau finit par passer sous la route fréquentée et débouche dans la Meuse.

Magnifique, n'est-ce pas, cette Meuse dans cette lumière. Toutes ces couleurs et toute l'eau qui passe lentement, les bateaux qui passent. Et ben, un peu plus loin, le ruisseau est arrivé dans la Meuse et toute cette eau va à Rotterdam en passant par Nimègue je crois et arrive finalement dans la mer. Je trouve la mer belle aussi, mais ceci est quand même un des mes endroits préférés aux Pays-Bas.

7

Uitgeschreven tekst van videofragment *Kan die muziek wat zachter?* (51/5)
behorende bij Code hoofdstuk 18, taak 1 *Handelen bij overlast*

18.1

On peut la baisser un peu, la musique ?

C'est pas vrai, elle recommence.

C'est anormal ça. Elle est carrément à fond, cette musique.

Ah, il est quatre heures. Evidemment, elle vient de rentrer de la ville.

C'est grotesque ! Elle est folle à lier. En pleine nuit et puis une musique si infecte. Tu vas faire quoi ?

J'y vais.

Quoi, maintenant ?

Oui bien sûr maintenant. Tu veux dormir aussi non ?

Mais fais attention hein ?

Mijn favoriete plek in Nederland

1 BAS Dit vind ik een van de mooiste plekken. Ik sta hier bij de LeubEEK, een beek die eigenlijk door het hele bos slingert en uiteindelijk in de Maas terechtkomt.

5 BAS En wat vooral bijzonder is, is dat deze berg helemaal uitgesleten is door het water. Aan de onderkant door de rivier, door de beek, en van boven als het flink regent, dan stroomt hier het water door de geultjes naar de beek toe.

10 BAS Vroeger, als kind, ben ik hier heel veel geweest. Ik ben hier vlakbij geboren en ik woon nu in Amsterdam, dus ik kom hier bijna niet meer. En in de winter als er sneeuw lag dan gingen we boven aan de berg staan en dan sleeiden we met een slee naar beneden toe en in de zomer gingen we hier zwemmen.

15 BAS Daar was nog een boom die over het water hing en waar je vanaf kon springen en wat ik heel mooi vind is de spiegeling in het water, vooral nu, omdat het een mooie dag is en er veel licht is zie je echt alle kleuren terugkomen in het water en de kleur van het water vind ik ook heel mooi. Het is eigenlijk de kleur van het zand waar ik op sta, beetje bruinig.

20 BAS Vanaf dit punt komt de beek het bos uit en het is meteen een stuk opener en vlakker en de rust van het bos is een beetje weg. Je merkt wel meteen dat het hier drukker is en er lopen elektriciteitskabels. Daar loopt een heel drukke weg en de beek gaat uiteindelijk onder de drukke weg door en mondigt uit in de Maas.

25 BAS Prachtig hè, die Maas met dit licht. Al die kleuren en al het water dat langzaam voorbij stroomt, boten die voorbij varen. Nou, een stukje verderop is de beek in de Maas terechtgekomen en al dat water gaat via Nijmegen geloof ik naar Rotterdam en komt uiteindelijk in zee terecht. De zee vind ik ook mooi, maar dit is wel een van mijn favoriete plekken in Nederland.

1 Kan die muziek wat zachter?

EEFKE Oh nee, daar gaat ze weer.

SJOERD Dat is niet normaal dit. Die muziek staat gewoon keihard.

5 EEFKE Oh, het is vier uur. Ze is natuurlijk net thuis uit de stad.

SJOERD Belachelijk! Ze is hartstikke gek! Midden in de nacht en dan zulke afschuwelijke muziek. Wat ga je doen?

EEFKE Ik ga ernaartoe.

10 SJOERD Wat, nu?

EEFKE Ja natuurlijk nu. Jij wilt toch ook slapen?

SJOERD Maar doe wel voorzichtig, hè?

BUURVROUW Ja?

EEFKE Kan die muziek wat zachter?

BUURVROUW Ja? Wat is er?

15

EEFKE Kan die muziek wat zachter? Het is midden in de nacht.

BUURVROUW Muziek?

EEFKE We kunnen er niet van slapen.

BUURVROUW Die muziek staat helemaal niet hard man. Je 20 hoort hem nauwelijks

EEFKE Ja. Je hebt hem nu net zachter gezet. Maar we zijn er wel wakker van geworden. Het is midden in de nacht, het dreunt door het plafond.

BUURVROUW Mens, zeik niet zo. Hé, gewoon een beetje 25 muziek. Hallo, het is weekend hoor.

EEFKE Het is nou al de zoveelste keer dat we last van jullie muziek hebben. Als het nog één keer gebeurt dan bel ik de politie.

BUURVROUW Oké! Hé, slaap lekker. 30

(...)

SJOERD En? Wat zei ze?

EEFKE Dat we niet zo moeten zeiken, het is toch weekend?

SJOERD Dat wijf is echt asociaal.

EEFKE Ja. Maar toen ik zei dat ik de politie ging bellen trok ze wel bij hoor. 35

SJOERD Ja, toen werd ze bang natuurlijk.

EEFKE Ja. Nou, slaap lekker schat.

SJOERD Ja, slaap lekker. Goed gedaan hoor.

(...)

EEFKE Begint het nou weer?

SJOERD Ja, ze zet hem weer harder. Dit is echt niet te 40 geloven, dit kan echt niet hoor.

EEFKE Blijf je wel rustig? Niet gaan schelden hè?

SJOERD Ja ja.

BUURVROUW Wat is er nou weer?

SJOERD Nou staat die muziek weer zo hard, hoe haal je het 45 in je hoofd? Houd je helemaal geen rekening met anderen? Het is midden in de nacht.

BUURVROUW Hé, rustig.

SJOERD Ga ergens in een bos zitten met die muziek van je.

BUURVROUW Hé hé. Maak je niet zo druk. 50

SJOERD Niks rustig. Sodemieter op met die muziek van je, ik heb er strontgenoeg van.

BUURVROUW Hé man, klootzak. Hè, dat gezeik om een beetje muziek, ga zelf in het bos zitten.

SJOERD Als het nou niet ophoudt dan bel ik de politie. Ik heb 55 je gewaarschuwd hè?

BUURVROUW Dat zeg je elke keer hè, maar het komt er maar niet van. Je bent gewoon bang dat de politie jou ook een zeikerd vindt. Hè?

SJOERD Trut! Trut. 60

Oui ?

On peut la baisser un peu, la musique ?

Oui ? Qu'est ce qu'il y a ?

On peut la baisser un peu, la musique ? On est en pleine nuit.

Musique ?

Elle nous empêche de dormir.

Elle n'est pas forte du tout, la musique, tu vois. On l'entend à peine.

Oui. Tu viens de la baisser. Mais elle nous a bien réveillés. On est en pleine nuit, ça tonne par le plafond.

Pauvre créature, arrête de faire chier. Eh, juste un peu de musique. Eh, c'est le weekend tu vois.

Ça fait bien l'énième fois que votre musique nous gêne. Si cela se reproduit encore une seule fois, alors j'appelle la police.

D'accord ! Eh, bonne nuit hein.

Alors ? Qu'est qu'elle a dit ?

Qu'on doit arrêter de faire chier, c'est le weekend tu vois ?

Cette conne est vraiment asociale.

Oui. Mais elle s'est bien calmée quand j'ai dit que j'allais appeler la police.

Oui, ça lui a fait peur, bien sûr.

Oui. Bon, bonne nuit chéri.

Oui, bonne nuit. T'as bien fait, bravo.

Ah non, ça recommence ?

Oui, elle monte encore le son. Je n'y crois pas, c'est inadmissible, vraiment.

Tu restes bien calme ? Ne vas pas l'engueuler hein ?

Ouais ouais.

Qu'est ce qu'il y a encore ?

Maintenant elle est encore si forte, la musique, ça ne va pas la tête ? Tu ne tiens pas compte des autres du tout ? On est en pleine nuit.

Hé, tranquille.

Va te mettre quelque part dans une forêt avec ta musique.

Hé hé. Ne t'énerve pas.

Tranquille, pas question. Vas te faire foutre avec ta musique, j'en ai ras le cul.

Eh connard, va. Eh, va te mettre toi-même quelque part dans une forêt.

J'appelle la police si cela ne s'arrête pas, Je t'ai prévenu, d'accord ?

Tu dis ça à chaque fois, hein, mais ça ne se réalise jamais. Tu as peur que la police te trouve un emmerdeur aussi. Hein ?

Conne ! Connasse.

TRANSCRIPTEN

Alors ?

Quelle andouille, dis donc, salope cinglée. Elle se fiche de tout, carrément.

Oui, cela ne peut pas durer comme ça, on appelle la police.

Vraiment ?

Oui.

Eh bien, ça alors.

Bonjour, Sjoerd Wouters à l'appareil. J'aimerais signaler un tapage nocturne. Witte de Withstraat.

EEFKE En?

SJOERD Wat een stom wijf zeg, achterlijke trut! Ze trekt zich gewoon nergens wat van aan.

EEFKE Ja, dit kan zo niet langer, we bellen de politie.

65 SJOERD Ja?

EEFKE Ja.

SJOERD Tjonge jonge.

(...)

SJOERD Ja, met Sjoerd Wouters. Ik wilde graag melding maken van geluidsoverlast. Witte de Withstraat.

8

Uitgeschreven tekst van luisterfragmenten *Mijn keuken* (55/5)
behorende bij Code hoofdstuk 18, taak 2 Je keuken beschrijven

18.2

Ma cuisine

Ma cuisine est une sorte d'îlot dans la pièce. Je la trouve parfaite. Pour moi, c'est vraiment une cuisine de rêve. Très original en fait. C'est une cuisine américaine et on peut marcher tout autour. Au milieu, il y a une cuisinière et un four. On peut utiliser ce four également comme micro-ondes. A droite se trouve un grand réfrigérateur à l'américaine. La partie droite est le réfrigérateur, la partie gauche le congélateur. J'utilise ce congélateur pour conserver toutes sortes de choses. On peut y mettre beaucoup de choses. Suspendus au plafond, il y a des planches pour poser les casseroles, les assiettes et d'autres choses. Cela a l'air très sympa et le grand avantage d'une cuisine comme ça, à l'américaine, est bien sûr que l'on peut toujours continuer à discuter avec les invités lorsqu'on est occupé dans la cuisine. Faire la cuisine, c'est vraiment ma passion. J'aime inviter les amis pour qui je prépare alors des bonnes choses. Oué, je suis assez fier de mon art culinaire.

Ma cuisine est si petite qu'on ne peut pas l'appeler une cuisine en fait. J'habite une chambre et sur le côté gauche de ma chambre, il y a un plan de travail. Et à côté se trouve le réfrigérateur et je fais la cuisine sur un réchaud à gaz qui estposé sur le réfrigérateur, car il manque de la place pour une cuisinière. Donc une cuisine ? D'accord, sur le plan de travail il y a bien un micro-ondes afin de pouvoir réchauffer rapidement quelque chose. Je travaille dans la journée et quand je rentre le soir, je n'ai souvent plus envie de faire la cuisine. Alors je prends un plat préparé. Il suffit d'appuyer sur le bouton et mon repas est sur la table. De rares fois, quelqu'un vient manger ici, mais il ne doit pas s'attendre à des choses sophistiquées. Pour ça, ils n'ont qu'à aller au restaurant. Généralement je fais des pâtes avec quelque chose contenant de la salade. Je n'ai d'ailleurs pas plus de trois casseroles, et je déteste la vaisselle, donc ...

Quand je suis à la maison, je suis beaucoup dans la cuisine. J'ai une famille avec trois enfants et nous avons une cuisine-salle, grande et conviviale. Quand je rentre du travail, ma femme est déjà à ses fourneaux. Et bien, je discute un peu avec les enfants ou je lis un instant le journal. Et pendant le week-end c'est généralement moi qui fais la cuisine. Les enfants amènent souvent un copain ou une copine, donc nous utilisons de grandes casseroles

1 Mijn keuken

JOOST Mijn keuken is een soort eiland in de kamer. Ik vind hem ideaal. Het is echt een droomkeuken voor mij. Wel heel apart eigenlijk. Het is een open keuken en je kunt er 5 helemaal omheen lopen. In het midden staat een fornuis en een oven. Die oven kun je ook als magnetron gebruiken. Rechts staat een grote Amerikaanse koelkast. Het rechtergedeelte is de koelkast, het linkergedeelte is vriezer. Die vriezer gebruik ik om van alles in te bewaren. Er kan 10 lekker veel in. Aan het plafond hangen planken om de pannen, de borden en andere dingen op te zetten. Het ziet er heel gezellig uit en het grote voordeel van zo'n open keuken is natuurlijk dat je altijd met je gasten kunt blijven praten als je in de keuken bezig bent. Koken is echt mijn 15 hobby. Ik nodig graag vrienden uit voor wie ik dan lekkere dingen klaarmaak. Mwja, ik ben best trots op mijn kookkunst.

ARIE Mijn keuken is zo klein dat je het eigenlijk geen keuken kunt noemen. Ik woon op kamers en aan de 20 linkerkant van mijn kamer is een aanrecht. En daarnaast staat de koelkast en ik kook op een gasstel dat op de koelkast staat, want plaats voor een fornuis is er niet. Dus een keuken? Ja, op het aanrecht staat wel een magnetron om snel even iets warm te kunnen maken. Ik werk overdag 25 en als ik 's avonds thuiskom, heb ik vaak geen zin meer om te koken. Dan neem ik zo'n kant-en-klaarmaaltijd. Een druk op de knop en mijn eten staat op tafel. Een enkele keer komt er hier wel eens iemand eten, maar die moet geen ingewikkelde dingen verwachten. Daarvoor gaan ze maar 30 naar een restaurant. Meestal maak ik dan pasta met iets van sla erbij. Ik heb trouwens ook niet meer dan drie pannen en ik heb een hekel aan afwas, dus ...

BAS Als ik thuis ben, zit ik veel in de keuken. Ik heb een gezin met drie kinderen en we hebben een grote gezellige 35 eetkeuken. Als ik uit mijn werk kom, staat mijn vrouw al achter het fornuis. Nou, dan praat ik wat met de kinderen of ik lees even de krant. En in het weekend kook ik meestal. De kinderen brengen dan vaak een vriendje of een vriendinnetje mee, dus dan gebruiken we grote pannen om

in te koken, zodat er altijd nog iemand mee kan eten. We 40
hebben trouwens wel een afwasmachine, gelukkig maar,
want met zoveel mensen is er veel afwas en onze regel is:
het aanrecht moet altijd opgeruimd en schoon zijn. Ja, de
keuken is voor mij echt de gezelligste plek van het huis, maar
wie rust wil hebben, ja, die kan beter ergens anders gaan 45
zitten.

9

Uitgeschreven tekst van luisterfragmenten *Van het kastje naar de muur* (59/4)
behorende bij Code hoofdstuk 18, taak 3 *Informatie over verzekeringen opzoeken*

18.3

Van het kastje naar de muur

1

ELS Moet je horen wat er bij ons nou toch weer is gebeurd!

JOKE Vertel!

ELS Nou, het was maandagnacht, afgelopen maandagnacht. We waren moe dus Fred en ik waren vroeg naar bed gegaan. 5 We liggen lekker te slapen en opeens word ik wakker en ik denk: ah, wat regent het hard! Ik zal maar even het slaapkamerraam dichtdoen anders regent het in. Dus ik sta op en loop naar het raam, maar wat denk je? Het regende helemaal niet. 10

JOKE Nee inderdaad, dat kan niet want het is al dagen droog.

ELS Ja precies, maar ik hoorde toch duidelijk water stromen. Dus ik maak Fred wakker. Ja, dat lukte niet meteen. Ik nog een keer: 'Fred, ik hoor water stromen! Word nou wakker!' Ja toen hoorde hij het ook en kwam hij toch ook maar zijn bed 15 uit.

JOKE Nou, en wat was het dan?

ELS Het was de wasmachine van de bovenbuurman die overstroomde. Het water kwam met bakken naar beneden, in onze keuken maar ook in de woonkamer. 20

JOKE Ach, wat erg!

ELS Ja, zeg dat wel, vloerbedekking, televisie, boeken, alles nat!

JOKE Nou zeg. En nu, zijn jullie verzekerd?

ELS Ja, nou ja, we hebben natuurlijk wel een 25 inboedelverzekering, maar toen Fred de volgende dag opbelde, zeiden ze: 'Ja meneer, dat valt niet onder deze verzekering. De schade moet worden betaald door de WA-verzekering van uw bovenbuurman. Hoe vind je die?

JOKE O ja, zo gaat dat. Je denkt dat je verzekerd bent, maar 30 als je leest wat er in de kleine lettertjes staat, dan hebben ze altijd wel een reden om niet te betalen. Daar ben je dan mooi klaar mee! En toen?

ELS Ja, nou ja, de verzekeringsmaatschappij van de bovenbuurman vroeg toen weer of wij dan niet verzekerd 35 waren tegen waterschade! Dat is toch niet te geloven?!

JOKE Ja, en zo word je van het kastje naar de muur gestuurd.

ELS Inderdaad. Maar goed, inmiddels is het opgelost. De buurman heeft nog even goed naar de voorwaarden in zijn polis gekeken en zijn verzekering moet de schade 40 vergoeden.

JOKE Nou gelukkig maar. Waar betaal je anders je premie voor?

pour cuisiner, de sorte que quelqu'un peut toujours manger avec nous. Nous avons bien d'ailleurs un lave-vaisselle, heureusement, car avec autant de personnes il y a beaucoup de vaisselle et notre règle est : le plan de travail doit toujours être rangé et propre. Oui, la cuisine c'est l'endroit le plus convivial de la maison, pour moi, mais celui qui veut le calme, oui, il ferait mieux de se mettre ailleurs.

Se faire balader à droite et à gauche

Ecoute, tu ne croiras jamais ce qui nous est arrivé encore !
Raconte !

Ben, c'était la nuit de lundi, de lundi dernier. Nous étions fatigués donc Fred et moi, nous nous étions couchés de bonne heure. Nous dormions bien et tout à coup je me réveille et je pense : ah, qu'est ce qu'il pleut fort ! Je vais fermer la fenêtre de la chambre, sinon la pluie va rentrer. Donc je me lève et je marche vers la fenêtre, mais à ton avis ? Il ne pleuvait pas du tout.

Non, en effet, ce n'est pas possible. Ça fait des jours qu'il fait sec.

Oui, exactement, mais j'entendais quand même bien de l'eau couler. Donc je réveille Fred. Eh ben, ça ne marchait pas tout de suite. Et moi encore une fois : 'Fred, j'entends de l'eau couler ! Réveille toi, enfin !' Oui, et là il l'entendait aussi et il s'est levé aussi.

Et ben, c'était quoi alors ?

C'était la machine à laver du voisin du dessus qui débordait. L'eau tombait à seaux, dans notre cuisine et aussi dans le séjour.

Ah, quel malheur !

Oui, ça tu peux le dire, la moquette, le téléviseur, les livres, tout mouillé !

Ça alors. Et maintenant, êtes-vous assuré ?

Oui, ben oui, nous avons bien évidemment une assurance mobilière, mais quand Fred a appelé le lendemain, ils ont dit : 'Oui monsieur, cela n'est pas du ressort de cette assurance. Les dommages doivent être payés par l'assurance de responsabilité civile de votre voisin du dessus. Elle est bonne, celle-là, tu ne trouves pas ?

Ah oui, c'est comme ça. On pense qu'on est assuré, mais quand on lit ce qu'il est écrit en petits caractères, alors ils ont toujours une raison pour ne pas payer. Te voilà bien avancé ! Et puis ?

Oui, ben, la compagnie d'assurances du voisin du dessus a demandé alors si nous n'étions pas assurés contre les dégâts des eaux ! C'est incroyable, non ?

Oui, et comme ça on se fait balader à droite et à gauche.

En effet. Mais bon, entretemps c'est réglé. Le voisin a bien regardé une fois de plus les clauses de son contrat d'assurance et son assurance doit indemniser les dégâts.

Ben heureusement. A quoi bon payer sa cotisation d'assurance, sinon ?

Débarrasser et nettoyer

Le soir après le repas j'aime bien que tout soit rapidement rangé. Je remplis un bac avec de l'eau bien brûlante et du savon et je mets les verres, les tasses et les assiettes sales dedans. Je nettoie bien le tout avec la brosse. Puis je mets tout cela sur le plan de travail. L'eau s'écoule de sorte que je puisse essuyer facilement avec un torchon. Puis je remets tout dans le placard.

Deux fois par semaine je sors le sac plastique plein du bac à ordures. Avant que je ferme le sac, je vérifie toujours vite fait s'il n'y a plus rien dans le réfrigérateur qui doit être jeté aussi. Je mets tout de suite un sac poubelle propre dans le bac. Quand je sors, je prends le sac et je le mets dehors.

Les toilettes doivent être propres. Je nettoie nos toilettes tous les jours. Je prends une bouteille avec un détergent et je le fais gicler bien sous le bord. Puis j'attends un peu. Après, je nettoie les toilettes avec une brosse. Le dessus je le nettoie entre-temps avec un petit chiffon. Puis je tire la chasse.

Le samedi, je ramène de quoi manger pour toute la semaine à la maison. Je fais cela en vélo. J'ai de grandes sacoches sur mon vélo qui peuvent contenir beaucoup de choses. D'abord je vais au supermarché. Je prends tout dont ce que j'ai besoin et je règle à la caisse. Ensuite je vais au marché pour les légumes et les fruits frais. Au marché, j'achète aussi le fromage et les œufs.

1 Afruimen en schoonmaken

FRAGMENT 1 's Avonds na het eten wil ik graag dat alles snel opgeruimd is. Ik maak een bak met goed heet water en zeep en daar doe ik de glazen, de kopjes en de vuile 5 borden in. Ik maak alles goed schoon met de borstel. Dan zet ik het op het aanrecht. Het water loopt eraf zodat ik het makkelijk met een doek kan afdrogen. Daarna zet ik alles terug in de kast.

FRAGMENT 2 Twee keer per week haal ik de volle plastic 10 zak uit de afvalbak. Voordat ik de zak dichtmaak, controleer ik altijd even of er niets meer in de koelkast ligt wat ook weg moet. Ik doe meteen een schone vuilniszak in de bak. Als ik de deur uitga, neem ik de zak mee en zet hem buiten.

FRAGMENT 3 Het toilet moet schoon zijn. Onze wc maak ik 15 iedere dag schoon. Ik neem een fles met schoonmaakmiddel en spuit dat goed onder de rand. Dan wacht ik even. Daarna maak ik de wc met een borstel schoon. De bovenkant maak ik ondertussen met een doekje schoon. Dan trek ik door.

20 FRAGMENT 4 Op zaterdag haal ik eten voor de hele week in huis. Dat doe ik altijd op de fiets. Ik heb grote tassen op mijn fiets waar heel veel in kan. Eerst ga ik naar de supermarkt. Ik pak alles wat ik nodig heb en reken af bij de kassa. Vervolgens ga ik naar de markt voor verse groente en fruit. 25 Kaas en eieren koop ik ook op de markt.

Mélanges

VARIA →

La prononciation de « er » 1. De uitspraak van « er »

L'accentuation emphatique 2. Emfatische accentuering

DE UITSPRAAK VAN « ER »

A l'oral, le petit mot **er** est assez difficile à identifier. Il convient donc d'y porter une attention particulière.

En langage parlé, **er** est souvent prononcé avec un **e** central et éventuellement suivi d'un **r** vocalisé.

En plus de cela, **er** est généralement lié au mot qui le précède, aussi en cas de débit de parole normal.

Quand le mot qui précède **er** se termine par une voyelle, **er** est généralement prononcé /də^R/.

En début de phrase, **er** est prononcé /də^R/.

Het kleine woordje **er** is in gesproken taal nogal moeilijk te identificeren. Het is dus gewenst bijzondere aandacht te besteden aan **er**.

In gesproken taal wordt **er** vaak uitgesproken met een doffe /e/ eventueel gevolgd door een gevocaliseerde /r/.

In fonetisch schrift: **er** wordt uitgesproken als /e^R/

Daarbij wordt **er**, ook in een normaal spreektempo, doorgaans verbonden met het woord dat voorafgaat.

In de zin **Ik heb er gewoond** wordt **heb er** uitgesproken als /he p^R/

In de zin **Ik ben er geboren** wordt **ben er** uitgesproken als /be n^R/

Wanneer het woord dat aan **er** voorafgaat op een vocaal eindigt, wordt **er** doorgaans uitgesproken als /də^R/.

In de zin **Ik ga er wonen** wordt **ga er** uitgesproken als /xɑ d^R/

Aan het begin van de zin wordt **er** ook uitgesproken als /də^R/

In de zin **Er is gestaakt** wordt **Er is** uitgesproken als /d^R rls/

OEFENING 1

Spreek uit. Verbind **er** met het woord dat voorafgaat. In alle zinnen wordt **er** uitgesproken als /e^R/

1. Ik heb er jaren gewoond.
2. Wie staat er voor de deur?
3. Ze wil er graag gaan wonen.
4. Wordt er morgen ook gestaakt?
5. Wie kookt er vanavond, jij of ik?
6. Morgen komt er een nieuwe collega.
7. Gaat er nog een bus naar het station?
8. Wie heeft er achter mijn computer gezeten?
9. Kun je me zeggen wat er vanavond op het programma staat?

OEFENING 2

Spreek uit. In alle zinnen wordt **er** uitgesproken als /də^R/

1. Hoe kom je erbij?
2. Er moet harder gewerkt worden.
3. Wanneer ben je er gaan wonen?
4. Hoe ga je ernaartoe, met de trein?
5. Hoe lang heb je er staan wachten?
6. Er staan lekkere hapjes in de keuken.
7. Er wordt tegenwoordig veel gemopperd.
8. Wat voor mensen wonen er in deze buurt?
9. Er staan nog andere kopjes bovenin het kastje.

1. EMFATISCHE ACCENTUERING

Emfatische accentuering wordt gekenmerkt door

- (1) een lagere spreeknelheid
- (2) een luider stemvolume
- (3) een sterk stijgende of dalende intonatie.

De luistertekst « Een ratje » (Code hoofdstuk 17 taak 2) geeft er duidelijke voorbeelden van.

L'accentuation emphatique se caractérise par

- (1) une vitesse de parole réduite
- (2) un volume de voix plus fort
- (3) une intonation fortement montante ou descendante.

L'extrait sonore « Een ratje » (Code chapitre 17 section 2) en donne des exemples nets.

OEFENING 1

Spreek uit. Leg de nadruk op de vetgedrukte woorden of lettergrepen.

1. **Mam**, mag ik een **ratje**?
2. Een **ratje**?
3. **Nee** hoor, hoe **kom** je **daar** nou **bij**?
4. Ik **moet** er niet aan **denken**.
5. Jeroen heeft **ook** een **ratje** en **diet is** heel **lief**.
6. Hè **bah!** Ik vind een **rat helemaal** niet **lief!**
7. Ik **vind** een rat **vies**.
8. Ratten zijn **ongedierte**, die **neem** je niet in huis.
9. Ja maar ik **bedoel** zo'n **klein** ratje.
10. **Die** zijn **echt** niet **vies**, die zijn juist **lief**.
11. Ze zijn heel **zacht** en je kunt ze **overall** mee naartoe nemen.
12. **Gewoon**, in je **mouw**.
13. En **weet** je, jet hoeft haast **niets** te **doen** aan een **rat**.
14. Jet hoeft hem niet **uit** te **laten** en zo.
15. Jet hoeft **alleen** zijn **kooi** schoon te maken.
16. Dat is **alles**.
17. Geen **denken** aan.
18. Een **rat**, **walgelijk**.
19. En **wie** gaat trouwens die **kooi schoon**maken?
20. **Jij** zeker?
21. Nou, daar **geloof** ik **niks** van.
22. **Nee** hoor, **zet** het maar uit je **hoofd**.
23. Een **rat** komt er bij ons **niet** in.
24. **Echt** niet.
25. Ah **toe** nou, ik wil het **zo** graag!
26. Stefan, hou **op**. Geen **sprake** van.
27. **Nee is nee!**